

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

โครงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยชาวไทยใหม่ เกาะสีเหร์ จังหวัดภูเก็ต
Redevelopment of residence for thai-mai koh si rea phuket province.

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... **75541**
วัน,เดือน,ปี..... **- 6 พ.ย. 2550**

b. 118 40080
i.

ปริญญาานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2549

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญาานิพนธ์ : โครงการจัดระเบียบที่อยู่อาศัยชาวไทยใหม่ เกาะสีหะ จังหวัดภูเก็ต
: Redevelopment of residence for thai-mai koh si rea
phuket province.
ชื่อนักศึกษา : นายสิริชัย ชีวศักดิ์สุวรรณ รหัส 48035045
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.สมพล ดำรงเสถียร
คณะ : ศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม
ภาควิชา : ศึกษาศาสตร์สถาปัตยกรรม
สาขาวิชา : สถาปัตยกรรม

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้คณะกรรมการตรวจปริญญาานิพนธ์ได้ตรวจพิจารณาและเห็น
ชอบแล้วจึงอนุมัติให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรครุศาสตร์
อุตสาหกรรมบัณฑิตประจำปีการศึกษา 2549

.....คนบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(รศ.ดร.วิจิตร ชินะตระกูล)

.....ประธานกรรมการ
(ดร. คัมพงค์ หนูบรรจง)

.....กรรมการ
(รศ. สุรศักดิ์ กังขาว)

.....กรรมการ
(ผศ. สมพล ดำรงเสถียร)

.....กรรมการ
(ผศ. เบญจวรรณ อุบลศรี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

.....กรรมการ

(ผศ. พัสตราภรณ์ ทิพย์โสธร)

.....กรรมการ

(อาจารย์ สมิตี หวังเจริญ)

.....กรรมการ

(อาจารย์ สันติ กวินวงษ์ไพบูลย์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ทศพร โสดาบรรล)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ณรัชย์ จันเสน)

.....กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์ ชูเกียรติ แซ่ตั้ง)

.....กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

(อาจารย์ อัครพงศ์ อนุพันธุ์พงศ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปรินญาณิพนธ์ : โครงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยชาวไทยใหม่ เกาะสิเห่ จังหวัดภูเก็ต
 นักศึกษา : นาย สิริชัย ธีรศักดิ์สุวรรณ รหัส 48035045
 อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ. สมพล ดำรงเสถียร
 คณะ : ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 ภาควิชา : ครุศาสตร์สถาปัตยกรรม
 สาขาวิชา : สถาปัตยกรรม

บทคัดย่อ

การศึกษา “โครงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยชาวไทยใหม่ เกาะสิเห่ จังหวัดภูเก็ต” เป็นการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดแนวทางสำหรับการพัฒนา โดยออกมาในรูปแบบของการออกแบบและวางผังในบริเวณพื้นที่ศึกษา ซึ่งจะพัฒนาจากความเหมาะสมของสภาพปัจจุบัน ภายหลังคลื่นยักษ์ สึนามิ ถล่มหาดป่าตอง แหล่งท่องเที่ยวชื่อดังของ จ.ภูเก็ต มีสภาพที่ยับเยิน ส่งผลให้ชื่อของ แหลมตึกแก เกาะสิเห่ ถูกอ้างถึงในฐานะแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่กำลังจ่อคิวโปรโมทจากรัฐบาล ด้วยสภาพพื้นที่ของเกาะสิเห่ที่ยังหลงเหลือความงดงาม เนื่องจากเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นๆ ซึ่งมีลักษณะแผ่นดินยื่นเป็นแหลมยาวออกไปในทะเลกว่า 5 กิโลเมตร ทำให้ทั้งสองข้างสามารถนมรมิตให้กลายเป็นจุดชมวิวที่สวยงาม ไม่ว่าจะหันหน้าไปมองมุมไหน ก็สามารถพบเจอวิวทะเลที่กว้างใหญ่ได้ นอกจากนี้ ไม่ไกลจากพื้นที่เกาะสิเห่ยังล้อมรอบไปด้วยหมู่เกาะตะกวนน้อย ตะกวนใหญ่ แหลมพันวา โด๊ะแหลมหนีน ระยะเวลาห่างประมาณ 2-3 กิโลเมตร แม้จะมีจุดอ่อนที่สภาพชายหาดไม่กว้างขวางแต่ก็ยังพออนุรักษ์ความงามที่สามารถฟื้นฟูได้ อีกทั้งได้ทะเลลึกของบ้านสิเห่ยังคงมีแหล่งปะการังที่พอลงเหลือความสวยงามที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้

ชาวเล เป็นชนพื้นเมืองอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งอาศัยอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทย มีอาชีพในการทำประมง ชาวเลเหล่านี้อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลและเกาะต่างๆ ในบริเวณพื้นที่จังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา ระนอง และสตูล ส่วนคำว่า “ชาวไทยใหม่” เป็นคำที่ทางราชการกำหนดให้เรียกชนกลุ่มนี้แทนคำว่า “ชาวเล” หรือ “ชาวน้ำ” หรือแทนคำอื่นๆ เพื่อต้องการลดช่องว่างด้านความรู้สึกที่ไม่ดีระหว่างชนกลุ่มนี้กับประชาชนทั่วไปออกไป

การศึกษาและวิเคราะห์สภาพทั่วไปและบทบาทของพื้นที่ จะมีผลต่อการพัฒนาพื้นที่ ศึกษาชุมชนชาวไทยใหม่ เกาะสีหะ ให้เกิดเป็นชุมชนชาวไทยใหม่ที่ยังคงอนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิม และเจริญเติบโตไปกับวัฒนธรรมของสังคมได้อย่างสอดคล้องกัน ทำให้เกิดการพัฒนาคูณภาพชีวิตให้ดีขึ้นในอนาคต โดยการวิเคราะห์จากแผนพัฒนาและโครงการที่เกี่ยวข้อง ศักยภาพและข้อจำกัดของพื้นที่ศึกษา รวมถึงปัญหาทางด้านกายภาพที่จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาชุมชน แนวโน้มการขยายตัวในอนาคต เพื่อที่จะสรุปบทบาท หน้าที่สำหรับการเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงชุมชนให้เกิดเป็นแนวความคิดและแนวทางออกแบบที่เหมาะสม

ปัจจุบันการขยายตัวของชุมชนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เหตุเพราะหลังจากเกิดเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ สึนามิ บ้านหรืออาคารสาธารณะต่างๆได้รับความเสียหายพอสมควร ผู้อยู่อาศัยบริเวณริมชายหาดกินบริเวณมาถึงเกือบครึ่งหนึ่งของชุมชนปัจจุบันเกิดปัญหาขาดการแคลนที่อยู่อาศัย สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ที่ถูกสุขลักษณะ ส่วนการขยายตัวของชุมชนในอนาคต นั้นพื้นที่ทางด้านหลังของชุมชนมีพื้นที่ว่างพอสำหรับการเจริญเติบโตในอนาคต

ในการวางแผนทางการพัฒนา โดยได้นำผลการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน นโยบายและเป้าหมายของการพัฒนา รวมทั้งความต้องการพื้นที่ของกิจกรรมต่างๆ นำมาสรุปร่วมกับแนวความคิดในการออกแบบและการวางผัง โดยได้แนวความคิดในการพัฒนาประกอบด้วย แนวความคิดในการวางผังชุมชนใหม่ แนวความคิดในการกำหนดพื้นที่เปิดโล่ง แนวความคิดในการกำหนดทางเดินเท้าและทางรถจักรยานยนต์, แนวความคิดในการกำหนดจินตภาพของพื้นที่, แนวความคิดในการออกแบบระบบการเข้าถึง, แนวความคิดในการออกแบบรูปลักษณะของอาคารภายนอก และแนวความคิดในการจัดสวนสาธารณะ, แนวความคิดในการออกแบบรูปลักษณะของอาคารภายนอก และแนวความคิดในการจัดสวนสาธารณะ โดยนำแนวความคิดต่างๆ มาประกอบเพื่อสรุปเป็นผลของการออกแบบวางผังชุมชนลาดกระบังใหม่ โดยผลการออกแบบและการวางผังจะถูกแบ่งการปฏิบัติงานออกเป็น 3 วาระการพัฒนา โดยการพัฒนาทั้งหมดจะมีมาตรการและข้อบังคับต่างๆ ในการออกแบบพัฒนา โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างทางภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เป็นชุมชนชาวไทยใหม่ที่มีสมบูรณ์

กิตติกรรมประกาศ

ในการศึกษาเรื่อง " โครงการจัดระเบียบที่อยู่อาศัยชาวไทยใหม่ " ในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้รับความร่วมมือ คำแนะนำ การอนุเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความช่วยเหลือในด้านต่างๆ จากบุคคลหลายฝ่าย จนทำให้สำเร็จการศึกษาในครั้งนี้ สำเร็จตามเป้าหมายซึ่งผู้ศึกษาต้องขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

- อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ. สมพล ดำรงเสถียร
- คณาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม (สจล)
- คุณไต้ เจ้าหน้าที่ผังเมืองจังหวัดภูเก็ต
- ชาวไทยใหม่เกาะสิเหร่ ที่ให้ข้อมูลบางส่วน
- คุณชาญชัย-คุณสร้อย อิศักดีสุวรรณ
- เพื่อนๆ เทคนิคอุดร รุ่น 7 ที่ช่วยในการทำ PRODUCT
- เพื่อน - พี่ ชาวครุฑาปัตย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1
1.2 เหตุผลของโครงการ	2
1.3 ความเป็นมาของปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา	3
1.4 วัตถุประสงค์ของปริญญาานิพนธ์	4
1.5 ขอบเขตของการศึกษาปริญญาานิพนธ์	5
1.6 วิธีการดำเนินปริญญาานิพนธ์	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
1.8 อภิธานศัพท์	9
บทที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา	
2.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับจังหวัด	10
2.2 การศึกษาด้านสังคมในจังหวัดภูเก็ต	17
2.3 สรุปผลการศึกษาในระดับจังหวัด	22
บทที่ 3 การศึกษาสภาพปัจจุบันของเขตเมืองและพื้นที่ศึกษา	
3.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันของชุมชนเมืองและพื้นที่ศึกษา	28
3.2 การศึกษาสภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา	38
บทที่ 4 การวิเคราะห์สภาพทั่วไปและบทบาทของพื้นที่	
4.1 การวิเคราะห์แผนพัฒนาและโครงการที่เกี่ยวข้อง	44
4.2 การวิเคราะห์แนวโน้มการขยายตัวของพื้นที่ศึกษา	48
4.3 การวิเคราะห์ข้อได้เปรียบและศักยภาพในการพัฒนาของพื้นที่ศึกษา	50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.4 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดในการพัฒนาของพื้นที่ศึกษา	51
4.5 การวิเคราะห์จินตภาพของพื้นที่ชุมชนและพื้นที่ศึกษา	52
4.6 การวิเคราะห์เพื่อหาศักยภาพในการพัฒนา	56
4.7 การวิเคราะห์บทบาทของพื้นที่ศึกษาในอนาคต	72
บทที่ 5 การกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนา	
5.1 การกำหนดนโยบายของการวางแผนพัฒนา	73
5.2 การคาดการณ์จำนวนผู้ใช้พื้นที่ศึกษาในอนาคต	74
5.3 การวิเคราะห์ลักษณะและพฤติกรรมของประชากร ที่เข้ามาใช้บริการพื้นที่โครงการ	81
5.4 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพในอนาคต	82
บทที่ 6 การเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาชุมชน	
6.1 แนวทางการวางแผนพัฒนาพื้นที่ศึกษา	83
6.2 แนวทางในการพัฒนาด้านกายภาพ	84
6.3 สรุปภาพรวมการออกแบบ	99
6.4 แนวทางการดำเนินการตามแผนและผัง	99
บทที่ 7 สรุปสาระสำคัญของการศึกษา	
7.1 สรุปสาระสำคัญของการศึกษา	102
7.2 ข้อเสนอแนะ	104

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนประชากรแยกเพศ รายตำบล/อำเภอ และจำนวนครัวเรือน	18
ตารางที่ 2.2 แสดงจำนวนประชากรแยกเพศ ในเขตเทศบาล และจำนวนครัวเรือน	21
ตารางที่ 3.1 ความสูงลักษณะอาคารและสิ่งก่อสร้างบริเวณชุมชนชาวไทยใหม่ เกาะสีเฮอร์	42
ตารางที่ 4.1 แสดงค่าลักษณะและค่าน้ำหนักของปัจจัย	57
ตารางที่ 4.2 แสดงค่าคะแนนดิบของระบบการเข้าถึง	58
ตารางที่ 4.3 แสดงค่าคะแนนดิบของระดับความหนาแน่นของที่อยู่อาศัย	58
ตารางที่ 4.4 แสดงค่าคะแนนดิบของระบบขอบข่ายการให้บริการไฟฟ้า	59
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าคะแนนดิบของระบบขอบข่ายการให้บริการประปา	59
ตารางที่ 4.6 แสดงค่าคะแนนดิบของพื้นที่สีนามิ	59
ตารางที่ 4.7 แสดงค่าคะแนนดิบข้อกำหนดของพื้นที่	60
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าคะแนนดิบของมุมมองที่สวยงามของพื้นที่ศึกษา	61
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าคะแนนดิบของสถาบันการศึกษา	61
ตารางที่ 5.1 แสดงการคาดการณ์จำนวนประชากรในอนาคต ตำบลลี้วิทยา	76
ตารางที่ 5.2 แสดงสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศในจังหวัดภูเก็ต	77
ตารางที่ 5.3 แสดงการคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ในจังหวัดภูเก็ต	79
ตารางที่ 6.1 แสดงเกณฑ์ในการคัดเลือกเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาที่เหมาะสม	93

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 แสดงที่ตั้งจังหวัดภูเก็ต	11
ภาพที่ 2.2 แสดงที่ตั้งจังหวัดภูเก็ต	12
ภาพที่ 2.3 แสดงเส้นทางการคมนาคมของจังหวัดภูเก็ต	16
ภาพที่ 3.1 แสดงสภาพของชุมชนชาวไทยใหม่	31
ภาพที่ 3.2 แสดงที่ตั้งของเกาะสิเหร่	32
ภาพที่ 3.3 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินของเกาะสิเหร่	33
ภาพที่ 3.4 แสดงระบบโครงข่ายการคมนาคมของเกาะสิเหร่	34
ภาพที่ 3.5 แสดงอาคารพักอาศัยทั้งแบบชั่วคราวและถาวร	35
ภาพที่ 3.6 แสดงที่ตั้งของพื้นที่ศึกษา	40
ภาพที่ 3.7 ระบบโครงข่ายการคมนาคมในพื้นที่	41
ภาพที่ 3.8 โครงข่ายคมนาคมขนส่งในพื้นที่ศึกษา	41
ภาพที่ 3.9 สภาพอาคารในพื้นที่ศึกษา	42
ภาพที่ 3.10 สภาพอาคารในพื้นที่ศึกษา	42
ภาพที่ 4.1 แสดงจินตภาพของพื้นที่ศึกษา	55
ภาพที่ 4.2 แสดงค่าคะแนนระบบการเข้าถึง	63
ภาพที่ 4.3 แสดงค่าคะแนนระบบการให้บริการไฟฟ้า	64
ภาพที่ 4.4 แสดงค่าคะแนนลักษณะความหนาแน่น	65
ภาพที่ 4.5 แสดงค่าคะแนนการให้บริการประปา	66
ภาพที่ 4.6 แสดงค่าคะแนนพื้นที่สีน้ำ	67
ภาพที่ 4.7 แสดงค่าคะแนนมุมมองที่สวยงาม	68
ภาพที่ 4.8 แสดงค่าคะแนนสถาบันการศึกษา	69
ภาพที่ 4.9 แสดงค่าคะแนนข้อกำหนดของพื้นที่	70
ภาพที่ 4.10 แสดงค่าคะแนนรวมทั้งหมด	71
ภาพที่ 6.1 แสดงการวิเคราะห์แนวทางเลือกที่ 1	90
ภาพที่ 6.2 แสดงการวิเคราะห์แนวทางเลือกที่ 2	91
ภาพที่ 6.3 แสดงการวิเคราะห์แนวทางเลือกที่ 3	92

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 7.1 แสดงแบบแปลนการวางผัง	105
ภาพที่ 7.2 แสดงแบบทัศนียภาพตามจุดต่างๆของผัง	106
ภาพที่ 7.3 แสดงแบบทัศนียภาพตามจุดต่างๆของผัง	107
ภาพที่ 7.4 แสดงแบบทัศนียภาพโดยรวมของผัง	108
ภาพที่ 7.5 แสดงแบบเสนอแนะอาคารสาธารณะ	109
ภาพที่ 7.6 แสดงแบบ STREET FURNITURE	110
ภาพที่ 7.7 แสดงแบบ STREET FURNITURE	111

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

ภายหลังคลื่นยักษ์ สึนามิ ถล่มหาดป่าตอง แหล่งท่องเที่ยวชื่อดังของ จ.ภูเก็ต มีสภาพที่ยับเยิน ส่งผลให้ชื่อของ แหลมตึกแก เกาะสิเหร่ ถูกอ้างถึงในฐานะแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่กำลังจ่อคิวโปรโมทจากรัฐบาล ด้วยสภาพพื้นที่ของเกาะสิเหร่ที่ยังหลงเหลือความงดงาม เนื่องจากเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นๆ ซึ่งมีลักษณะแผ่นดินยื่นเป็นแหลมยาวออกไปในทะเลกว่า 5 กิโลเมตร ทำให้ทั้งสองข้างสามารถเนรมิตให้กลายเป็นจุดชมวิวที่สวยงาม ไม่ว่าจะหันหน้าไปมองมุมไหน ก็สามารถพบเจอเงืงทะเลที่กว้างใหญ่ได้ นอกจากนี้ ไม่ไกลจากพื้นที่เกาะสิเหร่ยังล้อมรอบไปด้วยหมู่เกาะตะเกาน้อย ตะเกานใหญ่ แหลมพันวา ใต้แหลมหนีบ ระยะความห่างประมาณ 2-3 กิโลเมตร แม้จะมีจุดอ่อนที่สภาพชายหาดไม่กว้างขวางแต่ก็เพียงพอเห็นความงามที่สามารถฟื้นฟูได้ อีกทั้งใต้ทะเลลึกของบ้านสิเหร่ยังคงมีแหล่งปะการังที่พอหลงเหลือความสวยงามที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้

อย่างไรก็ตามพื้นที่ เกาะสิเหร่ ไม่ใช่พื้นที่ว่างเปล่าที่ไร้คนจับจองเป็นเจ้าของ เพราะเกาะสิเหร่ เป็นที่ตั้งของหมู่บ้าน แหลมตึกแก ซึ่งเป็นหมู่บ้านชาวประมงที่มีความสมบูรณ์ ทั้งด้านทรัพยากรมาก มีชายหาดห่างจากหมู่บ้านประมาณ 700 เมตรเท่านั้น และมีชาวบ้านประมาณ 1.3 พันคน ส่วนพื้นที่ติดชายทะเลนั้นมีหมู่ที่ 1 หมู่ที่ 7 และหมู่ที่ 4 ซึ่งมีความยาวประมาณ 5 - 7 กิโลเมตร มีชาวบ้านอาศัยอยู่ประมาณ 6 พันคน อาชีพประมงคืออาชีพที่เลี้ยงตนเองมานานกว่า 200 ปี มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะ ทั้งการจัดกลุ่มอย่างเหนียวแน่น และจิตวิญญาณของความเป็นชาวเลอย่างแท้จริง แต่ด้วยเหตุที่คนในพื้นที่เป็นชาวเลจึงไม่รู้กฎหมายมากนักทำให้ชาวเลไม่มีกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ถูกต้องตามกฎหมาย จึงเกิดปัญหาที่ว่าทางเอกชนได้เข้ามาจับจองพื้นที่เป็นของตน แต่ก็ครอบครองพื้นที่ไม่ได้เพราะชาวเลไม่ยอมย้ายครัวเรือนไปไหน

จากปัญหาดังกล่าว ทางจังหวัดภูเก็ตจึงมีแผนพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยหลีกเลี่ยงความขัดแย้งในสังคม โดยการทำให้พื้นที่ดังกล่าวให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ขอ

จังหวัด เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งคุณภาพชีวิตและดึงประสิทธิภาพของพื้นที่ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด เพื่อรองรับนโยบายของทางจังหวัด

1.1 เหตุผลของโครงการ

1.2.1. ด้านนโยบาย

เพื่อตอบสนองแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-9 (พ.ศ.2504 - 2549) ซึ่งมีแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยมุ่งเน้นการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยว และยกระดับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น

เพื่อสอดคล้องกับแผนมหาดไทยฉบับที่ 1-7 (พ.ศ. 2515 - 2549) เป็นแผนแม่บทของกระทรวงมหาดไทย โดยมีนโยบายการใช้ประโยชน์ของที่ดินให้เกิดประสิทธิภาพและการพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนให้มีการพึ่งพาตนเองได้ พัฒนาเมืองนำอยู่และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

เพื่อตอบสนองนโยบายของการเคหะแห่งชาติที่มี โครงการแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยระดับเมือง มีนโยบาย การป้องกันแก้ไขปัญหในปัจจุบันและการแก้ไขปัญหที่อยู่อาศัยในอนาคต

1.2.2. ด้านเศรษฐกิจ

จากการที่ประเทศไทยได้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำให้ประชากรในพื้นที่เกาะสีหะเพิ่มขึ้นจนเกือบจะกลายเป็นชุมชนแออัด ทางด้านการท่องเที่ยวก็ได้มีการพัฒนาอย่างมาก เกาะสีหะจึงสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ได้

1.2.3. ด้านสังคม

เนื่องจากจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงส่งผลกระทบต่อที่อยู่อาศัยไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชากร ทำชุมชนเกิดความแออัด ขาดการดูแลทางด้านต่างๆ ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมของพื้นที่อยู่อาศัย และ การแออัดของประชากรในชุมชน ทำให้เกิดปัญหาที่เพิ่มมากขึ้นและการขาดคุณภาพชีวิตที่ดีของการอยู่อาศัย

1.2.4. ด้านกายภาพ

ศึกษาการใช้ประโยชน์ของที่ดินเพื่อการท่องเที่ยว รวมถึงการปรับปรุงชุมชนในรูปแบบทางด้านสถาปัตยกรรมและสาธารณูปโภค - สาธารณูปการ ที่มีอยู่เดิมในปัจจุบัน และกำลังจะเกิดขึ้นภายในอนาคต ให้สอดคล้องกับสภาพที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3. ความเป็นมาของปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา

1.3.1. ด้านนโยบาย

เนื่องจากนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-9 (พ.ศ. 2504 -2549) ซึ่งมีการดำเนินนโยบายโครงสร้างรากฐานทางเศรษฐกิจ และได้พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างต่อเนื่องแต่เนื่องจากความผันผวนของตลาดโลก และความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองบ่อยครั้ง จึงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจที่ไม่สามารถดำเนินงานตามเป้าหมายที่วางเอาไว้ได้จึงส่งผลให้การพัฒนาเป็นไปอย่างล่าช้า และกระจายความเจริญไปไม่ทั่วถึงและเกิดความไม่เท่าเทียมกันสังคม

แผนของกระทรวงมหาดไทยฉบับที่ 1 – 7 (พ.ศ. 2515 - 2549) โดยส่วนใหญ่จะเน้นการปกครองมากกว่าการพัฒนาเมือง ซึ่งขาดการดูแลอย่างมีประสิทธิภาพ

แผนยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดน่านรอง ภาคใต้ ได้เล็งเห็นถึงแนวทางการพัฒนาและการขยายตัวของพื้นที่ในตัวเมือง จึงดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจการท่องเที่ยว และโครงสร้างรากฐานเศรษฐกิจอย่างเร่งด่วน โดยส่งเสริมการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่ เพื่อเศรษฐกิจการท่องเที่ยว

แผนงานของการเคหะแห่งชาติ จึงได้เล็งเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้ได้กระทำการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้ประชากรที่เพิ่มมากขึ้นของชุมชนได้มีพื้นที่อยู่อาศัยอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ โดยการส่งเสริมให้มีการพัฒนาและวางแผนปรับปรุงพื้นที่ชุมชนที่เสื่อมโทรมให้ดีขึ้นเพื่อการท่องเที่ยวในอนาคต

1.3.2. ด้านเศรษฐกิจ

ปัจจุบัน พื้นที่ของเกาะสีหะ ขาดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ-การท่องเที่ยว จึงทำให้การปรับสภาพพื้นที่ดังกล่าวเป็นไปอย่างยากลำบาก โดยเป้าหมายของโครงการนี้คือปรับสภาพที่อยู่อาศัยของชาวเลให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มมากขึ้น ให้เกิดความพอเพียงเทียบเท่ามาตรฐานสากล เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวางแผนเบื้องต้นจะทำให้ชาวเลในพื้นที่ดังกล่าวมองเห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คนในชุมชนเกิดรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้คุณภาพชีวิตของพื้นที่ศึกษาและพื้นที่โดยรอบมีวิสัยดียิ่งขึ้น

1.3.3. ด้านสังคม

ปัญหาทางด้านการเพิ่มจำนวนประชากรในชุมชนที่มีมากขึ้น ส่งผลให้เกิดความแออัด สภาพแวดล้อมของพื้นที่ไม่เหมาะสมแก่การท่องเที่ยว ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาชุมชนและเกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

1.3.4 ด้านกายภาพ

เนื่องจากสภาพพื้นที่ของเกาะสิเหร่ เป็นชายหาดของชาวเลจึงมีความสกปรกค่อนข้างมาก ทั้งนี้คนในชุมชนเองเป็นชาวประมง ชายหาดจึงมีไว้สำหรับทำการประมง จากปัญหาดังกล่าวจึงต้องมีการแก้ไขปรับปรุงสภาพพื้นที่ให้มีศักยภาพที่สูงขึ้น เหมาะแก่การท่องเที่ยวและเป็นเมืองนำอยู่ในอนาคต

1.4. วัตถุประสงค์ของปฏิญญานិพนธ์

1.4.1. ด้านนโยบาย

เพื่อศึกษาแนวทางในการวางแผนและปรับปรุงฟื้นฟูที่อยู่อาศัย โครงการปรับปรุงฟื้นฟูที่อยู่อาศัย เกาะสิเหร่ จ.ภูเก็ต และพัฒนาศักยภาพพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวและความเป็นอยู่ของประชากรในชุมชนตามนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 – 9 (พ.ศ. 2504 – 2549)

เพื่อศึกษาแผนมหาดไทย ฉบับที่ 1 - 7 (พ.ศ. 2520 – 2549) ที่มีการส่งเสริมและพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองนำอยู่ พร้อมทั้งแก้ไขปัญหามีอยู่ให้หมดไป

เพื่อศึกษาและพัฒนาโครงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยชาวไทยใหม่ เกาะสิเหร่ จ.ภูเก็ต ที่เป็นหนึ่งในชุมชนของการเคหะแห่งชาติ ได้เล็งเห็นถึงการพัฒนาพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ในอนาคต

1.4.2 ด้านเศรษฐกิจ

เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ต่างๆ ทางด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยวที่มีผลต่อการปรับปรุงฟื้นฟูพื้นที่ และศึกษาสภาพเศรษฐกิจความเป็นอยู่ของคนในชุมชน ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ในชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

1.4.3 ด้านสังคม

เพื่อศึกษาแนวความคิดทางด้านการวางแผนและปรับปรุงฟื้นฟูชุมชนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของคนในชุมชน และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เอื้อประโยชน์ต่อคนในชุมชน

1.4.4 ด้านกายภาพ

เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์ของที่ดินให้เป็นไปตามศักยภาพของพื้นที่ รวมถึงการวางแผนปรับปรุงทัศนียภาพทางด้านสถาปัตยกรรม และ งานด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการให้กับชุมชนเดิมที่มีอยู่แล้วและโครงการใหม่ที่จะเกิดขึ้นให้สอดคล้องกัน

1.5 ขอบเขตของการศึกษาปริญญาโท

1.5.1. ส่วนของการศึกษาภาคข้อมูล

- ศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคม และกายภาพ รวมถึงแผนพัฒนาต่าง ๆ ตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการที่เกิดขึ้น รวมไปถึงผู้ใช้โครงการ และรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ศึกษาแนวความคิดในการออกแบบผังเมืองและชุมชน และทฤษฎีที่สามารถประยุกต์ใช้ในงานออกแบบและวางผัง
- ศึกษาข้อมูลทางด้านเทคนิคต่าง ๆ เพื่อใช้ในโครงการ
- ศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นกับโครงการ รวมไปถึงการเปรียบเทียบระหว่างข้อดีและข้อเสียของโครงการ
- ศึกษากฎหมาย พระราชบัญญัติ และข้อกำหนดต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโครงการ

1.5.2. ส่วนของการศึกษาภาคออกแบบ

- วิเคราะห์ที่ตั้งโครงการเพื่อการออกแบบ
- จัดทำรูปแบบการวางผัง ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมเดิมของโครงการ และสภาพแวดล้อมใหม่ของโครงการที่กำลังจะเกิดขึ้น
- ปรับปรุงทัศนียภาพให้สอดคล้องกับสภาพชุมชนที่เป็นอยู่
- นำแนวความคิดของชุมชนเมืองน่าอยู่มาใช้ในการออกแบบ
- นำเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับงานสถาปัตยกรรมเข้ามาส่งเสริมในการพัฒนาชุมชน
- ทำการศึกษาความต้องการพื้นฐานของประชากรทางด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเพื่อให้มีความเพียงพอต่อความต้องการของประชากรในชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6 วิธีการดำเนินปริญญานิพนธ์

1.6.1. ชั้นศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

1.6.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการศึกษา ค้นคว้า สอบถาม สัมภาษณ์บุคคลที่อยู่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและออกสำรวจพื้นที่ของโครงการ

1.6.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำราวิชาการ ผลงานการวิจัย แผนที่ ภาพถ่าย และเอกสารต่าง ๆ โดยจำแนกข้อมูลได้ดังนี้

1. ข้อมูลด้านนโยบาย

- นโยบายระดับประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-9 (พ.ศ. 2504-2549)

- แผนแม่บทของกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2545-2549)

- เพื่อตอบสนองแผนยุทธศาสตร์พัฒนาพื้นที่อยู่อาศัยจังหวัดภาคใต้ 4 จังหวัดนำร่อง (พ.ศ.2545 - 2550)

- นโยบายของการเคหะแห่งชาติ

2. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

- แผนงบประมาณของการดำเนินงาน การก่อสร้าง สิ่งปลูกสร้าง ค่ารั้อถอนและปรับปรุงพื้นที่

- ลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ ภาค จังหวัด อำเภอ และชุมชนที่มีอิทธิพลต่อโครงการ

- ศึกษาสถานะทางเศรษฐกิจ การขยายตัวทางเศรษฐกิจและการลงทุนที่ส่งผลต่อโครงการ

3. ข้อมูลด้านสังคม

- ศึกษาสถิติการเพิ่มจำนวนของประชากร ที่อยู่ภายในชุมชน และพฤติกรรมของประชากรในชุมชน ที่มีอิทธิพลต่อการออกแบบ

- สถิติของหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐ ที่มีผลต่อโครงการ

4. ข้อมูลทางด้านกายภาพ

- การใช้ประโยชน์ของที่ดินให้คุ้มค่า ศึกษาสภาพแวดล้อมของพื้นที่ในชุมชนและบริเวณข้างเคียงโดยรอบ

- ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการของชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6.2. ชั้นวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

จากการรวบรวมข้อมูลทางด้านต่าง ๆ แล้วจึงทำการแยกรายละเอียดเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ส่วนดังนี้คือ

1.6.2.1. ข้อมูลด้านนโยบาย

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยวิเคราะห์ยกมาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เพื่อเป็นการพิจารณาประกอบการวางแผนการทำงาน

1.6.2.2. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

ทำการวิเคราะห์ทางด้านแนวโน้มการขยายตัว และปรับปรุงฟื้นฟู และความเป็นไปได้ของโครงการ โดยการวิเคราะห์จากข้อมูลทางสถิติที่เกี่ยวข้อง

1.6.2.3. ข้อมูลด้านสังคม

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ใช้โครงการ และศักยภาพของคนในชุมชน เพื่อกำหนดขนาดของโครงการ ให้เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน

1.6.2.4. ข้อมูลด้านกายภาพ

ทำการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่และสภาพทั่วไปของชุมชน เพื่อเป็นการจัดหาพื้นที่ที่เหมาะสมในการวางผังจัดทำโครงการ

1.6.3. ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการนำเอาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นมาสรุป และทำการประเมินค่า เพื่อเป็นตัวกำหนดแนวทางพื้นที่กิจกรรมและรูปแบบสถาปัตยกรรม ให้เหมาะสมกับชุมชนที่เป็นอยู่

1.6.4. ข้อเสนอแนะและการออกแบบ

1.6.4.1 สร้างแนวความคิดในการออกแบบ

ขอบเขตของข้อเสนอแนะในการออกแบบที่มาจากวิเคราะห์ และ สังเคราะห์ข้อมูล เพื่อเสนอเป็นแนวทางในการออกแบบปรับปรุง ซึ่งมีขอบเขตในการออกแบบปรับปรุงดังนี้

1.6.4.1.1. ส่วนการวางผัง

ออกแบบเสนอแนะการวางผังเศรษฐกิจเพื่อกำหนดแนวทาง ให้เป็นในทางเดียวกัน สิ่งที่ทำในพื้นที่โครงการ ได้แก่ อาคารสำนักงาน , เอนเตอร์เทนเมนต์, อพาร์ทเมนต์, ศูนย์ราชการจัดวางผังพื้นที่โครงการที่

เกิดขึ้นใหม่ให้มีความสัมพันธ์กับบริเวณพื้นที่เดิมที่มีอยู่เพื่อความเป็น
ระเบียบ และถูกสุขลักษณะ

1.6.4.1.2 ส่วนพื้นที่สาธารณะ

ปรับปรุงภูมิทัศน์สร้างสวนสาธารณะขนาดใหญ่, ถนนสายหลัก,
จุดรัศ, สาธารณะ, ทางระบายน้ำ

1.6.4.2 การออกแบบอาคารที่เป็นรูปทรงที่ชัดเจน

1.6.4.3 กำหนดกิจกรรมในพื้นที่ เพื่อให้ทราบถึงองค์ประกอบโครงการ

1.6.5 ชั้นสรุปผลและการนำเสนอโครงการ

1.6.5.1. สรุปภาคข้อมูล และการวิเคราะห์

1.6.5.2. สรุปขั้นตอนของกระบวนการออกแบบ

1.6.5.3. นำเสนอผลงานการออกแบบ

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

1.7.1.1 ด้านนโยบาย

เป็นส่วนหนึ่งช่วยให้นโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมไปถึง
ถึงแผนงาน

1.7.1.2 ด้านเศรษฐกิจ

ได้ทราบถึงระบบเศรษฐกิจในประเทศและชุมชนที่ศึกษา

1.7.1.3 ด้านสังคม

ได้ศึกษาสภาพความเป็นอยู่และกิจกรรมของคนในชุมชนซึ่งมีผลต่อการออกแบบ

1.7.1.4 ด้านกายภาพ

ได้ศึกษาถึงการใช้จ่ายประโยชน์ของที่ดิน เพื่อให้ประโยชน์และคุ้มค่าอย่างสูงสุด

1.7.2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำปริญญานิพนธ์

1.7.2.1 สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการทำปริญญานิพนธ์มาใช้กับโครงการต่างๆที่

เกี่ยวข้อง

1.7.2.2 ทำให้รู้จักวิเคราะห์สังเคราะห์และสามารถนำมาใช้ประกอบการออกแบบ

1.7.2.3 ทำให้ทราบถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขที่เริ่มมีการพัฒนาความเป็นอยู่ให้

มีความเจริญขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.8 อภิทานศัพท์

ผังเมืองเฉพาะ หมายถึง เป็นการจัดผังในรายละเอียดเฉพาะในบริเวณที่มีการจัดทำผังเมืองรวมไว้แล้วหรือในพื้นที่ที่มีการร้องขอ ผู้มีหน้าที่ในการจัดทำผังนี้คือ องค์การปกครองท้องถิ่น และสำนักงานผังเมือง

การพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการของคนในปัจจุบัน ซึ่งสามารถที่จะสืบทอดไปในอนาคต โดยไม่กระทบต่อโอกาสการพัฒนาของคนรุ่นหลัง สาระของการพัฒนาอย่างยั่งยืน จึงต้องคำนึงถึงมิติของการพัฒนาทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม และ กายภาพ อย่างสมดุลโดยเน้น

1. การพัฒนาที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. การพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถพึ่งตนเองได้ทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เศรษฐกิจ คุณภาพจิตใจ และปัญญา
3. การพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างคุ้มค่า เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสภาพทั่วไปของชุมชน

ชาวไทยใหม่ หมายถึง ชาวเลเป็นชื่อเรียกของกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งที่เป็นกลุ่มชนเผ่าพื้นเมือง ดั้งเดิมของชาติมลายูที่ยังหลงเหลืออยู่ ชาวมลายูเรียกชาวเลว่า "โอรัง ละอูต" (ORANG-LAUT) แปลว่า "คนทะเล" (ราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๑๒ : ๖๒๒๕) ชาวเลประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับทะเล เช่น ตกเบ็ด วางลอบ ออกอวน ดำน้ำหาหอย กุ้ง ปลา ปู และรับจ้างเจ้าของกิจการที่มีเรืออวน ออกอวน และดำหาของ ทะเล เช่น ปะการัง กัลปังหา เปลือกหอย และปลาสวยงาม ผู้ชายชาวเลมีความ สามารถในการดำน้ำ และต่อเรือ ส่วนผู้หญิงและเด็กจะมีความชำนาญในการตกเบ็ด และหาหอย (อมร ทวีศักดิ์ ๒๕๒๙ : ๒)

บทที่ 2

การศึกษาสภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา

ความมุ่งหมายของการศึกษาสภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา เพื่อให้ทราบถึงภาพรวมของสภาพปัจจุบันในระดับต่างๆ กัน ตั้งแต่ ระดับจังหวัด ระดับชุมชน โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นลำดับดังนี้

1. ระดับจังหวัด ทำการศึกษาสภาพปัจจุบัน ทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจสังคมและแผนพัฒนาเมืองหลัก
2. ระดับชุมชน ทำการศึกษาสภาพปัจจุบัน ทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจสังคมและแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร และผังเมืองรวมเขตลดาตกระบัง
3. ระดับพื้นที่ศึกษา ทำการศึกษาสภาพปัจจุบันทางกายภาพเป็นหลักโดยเน้นในด้านสภาพภายในและสิ่งแวดล้อมโดยรวมพื้นที่ศึกษา

2.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับจังหวัด

2.1.1 สภาพทั่วไปด้านกายภาพ

2.1.1.1 ขนาดและที่ตั้ง

จังหวัดภูเก็ต เป็นจังหวัดในภาคใต้ตอนบนของประเทศไทย ตั้งอยู่ทาง ทิศตะวันตกของภาคใต้หรือชายฝั่งทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย ระหว่างละติจูดที่ 7 องศา 45 ลิปดา ถึง 8 องศา 15 ลิปดา เหนือ และลองจิจูด ที่ 98 องศา 15 ลิปดา ถึง 98 องศา 40 ลิปดา ตะวันออก ภูเก็ตเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีเนื้อที่โดยรวม ประมาณ 543.3 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 339,375 ไร่ ประกอบด้วย เกาะบริวาร จำนวน 32 เกาะมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับช่องแคบปากพระ อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา
ทิศใต้	ติดต่อกับทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับทะเลอันดามัน เขตอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

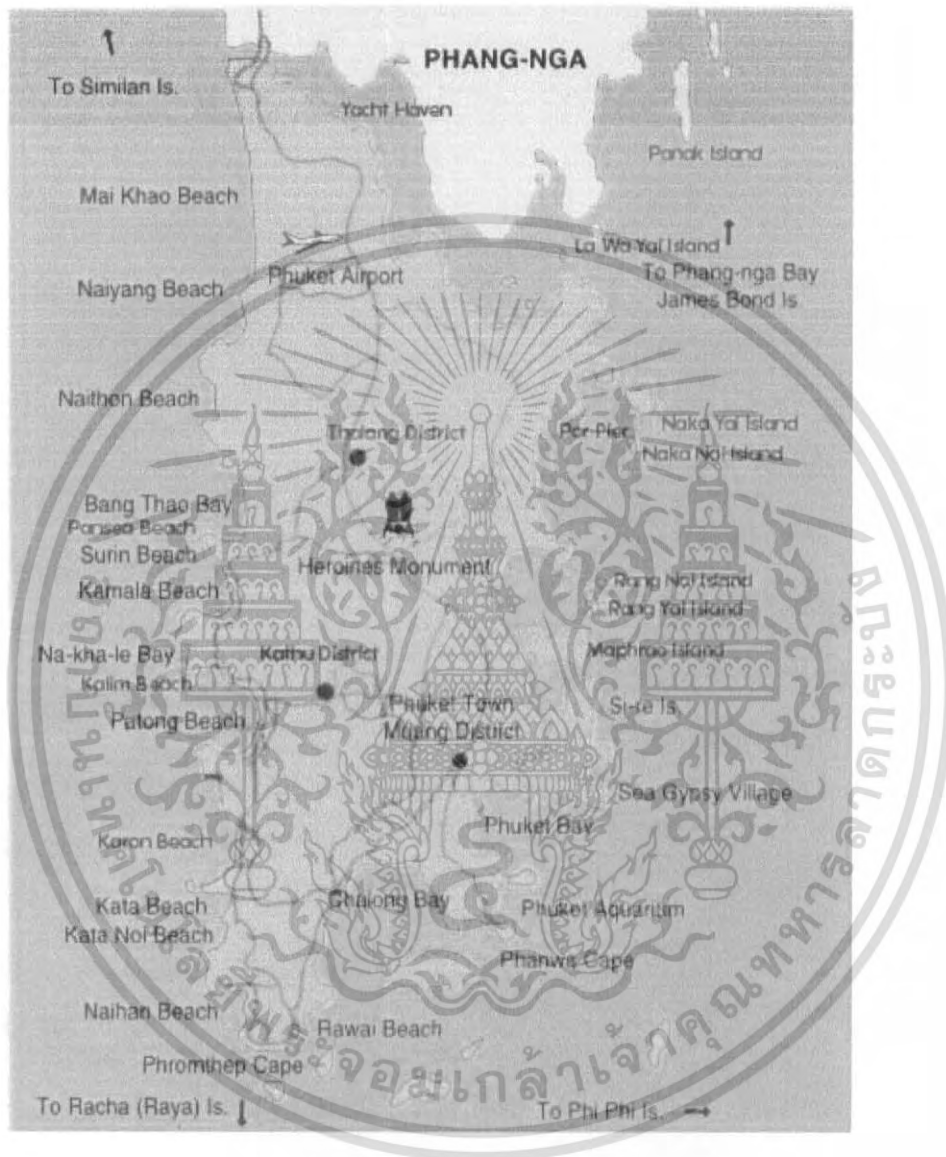
2.1.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดภูเก็ตมีลักษณะเป็นหมู่เกาะ วางตัวในแนวจากทิศเหนือไปทิศใต้ พื้นที่โดยรอบประกอบด้วย ภูเขา ทะเล และหาดทราย ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่ประมาณ ร้อยละ 70 เป็นภูเขามียอดเขาสูงที่สุด คือ ยอดเขาไม้เท้าสิบสอง สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง เท่ากับ 529 เมตร และประมาณ ร้อยละ 30 เป็นพื้นที่ราบอยู่ตอนกลางและตะวันออกของเกาะ มีลักษณะพื้นที่ชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกเป็นดินเลน และป่าชายเลน สำหรับชายฝั่งทะเลด้านตะวันตก เป็นภูเขาและหาดทรายที่สวยงาม

ภาพที่ 2.1 แสดงที่ตั้งจังหวัดภูเก็ต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.2 แสดงที่ตั้งจังหวัดภูเก็ต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

ภูมิอากาศของจังหวัดภูเก็ต มีลักษณะแบบเขตศูนย์สูตร อยู่ในเขตอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีอากาศร้อนชื้นตลอดปี มี 2 ฤดูกาล คือ ฤดูฝน และฤดูร้อน แต่ละฤดู มีระยะเวลา ดังนี้ ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ เดือนเมษายน ถึง เดือนพฤศจิกายน ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ เดือนธันวาคม ถึง เดือนมีนาคม

2.1.1.4 การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดภูเก็ตมีเส้นทางการคมนาคมติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ได้สะดวกทั้ง 3 ทาง ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ โดยมีท่าอากาศยานนานาชาติ 1 แห่ง มีเส้นทาง คมนาคมเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัดที่สามารถใช้งานได้ดีทุกฤดูกาล มีรถยนต์ประจำทางบริการ ทั้งรถปรับอากาศพิเศษ และรถธรรมดาบริการ ระหว่างจังหวัด มีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 402 เป็นถนนสายหลักผ่านสะพานเทพกระษัตรี และสะพานสารสิน ผ่านอำเภอถลางเข้าสู่เมืองภูเก็ต

ทางอากาศ

จังหวัด ภูเก็ตมีท่าอากาศยาน นานาชาติ 1 แห่ง ตั้งอยู่ตอนเหนือของเกาะ เป็นท่าอากาศยานพาณิชย์ที่มีขนาดใหญ่เป็นที่ 2 รองจากท่าอากาศยานนานาชาติกรุงเทพฯ มีทางวิ่งความยาว 3,000 เมตร ลานจอดอากาศยาน 85,300 ตร.ม. มีหลุมจอดเครื่องบินขนาดใหญ่ 19 หลุม รองรับผู้โดยสารได้ 5.1 ล้านคน/ปี (4,000 คน/ชั่วโมง) และรองรับสินค้า ได้ประมาณ 6,000 ตัน/ปี ปัจจุบันมีเที่ยวบินตามตารางการบินปกติภายในประเทศมาลงจำนวน 148 เที่ยวบิน/สัปดาห์ รวม 33,599 ที่นั่ง/สัปดาห์ ของ สายการบินไทย บางกอกแอร์เวย์ และแอร์อันดามัน และเที่ยวบินระหว่างประเทศเป็นเที่ยวบินประจำ 12 สายการบิน และเช่าเหมา 15 สายการบิน รวมทั้งหมดประมาณ 235-240 เที่ยวบิน/สัปดาห์ หรือประมาณ 20,000 ที่นั่ง/สัปดาห์ จาก กัมพูชา ฮองกง สิงคโปร์ ญี่ปุ่น มาเลเซีย ไต้หวัน และออสเตรเลีย โดยสายการบินไทย บางกอก แอร์เวย์ แองเจิล แอร์ไลน์ ตรากอนแอร์ ซิลค์แอร์ ยูนิแอร์เวย์ และไชน่าแอร์ไลน์

ทางบก

1. เส้นทางกรุงเทพฯ - ภูเก็ต ระยะทาง 862 กิโลเมตร โดยใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 (เพชรเกษม) เชื่อมต่อทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 402 ที่บ้าน โคกกลอย จังหวัดพังงา ข้ามสะพานเทพกระษัตรี (สะพานสารสิน) เข้าจังหวัดภูเก็ต

2. เส้นทางเชื่อมโยงระหว่างจังหวัด ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 402 เป็นเส้นทางออกจังหวัดเส้นทางเดียวซึ่งเชื่อมต่อกับจังหวัดพังงา แล้วไปติดกับ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4

ซึ่งสามารถเชื่อมต่อกับจังหวัดกระบี่ ตรัง พัทลุง สงขลา และมีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 415 แยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ที่จังหวัด พังงา เข้าสู่จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. การบริการรถโดยสาร 2 เส้นทาง คือ เส้นทางสายที่ 63 และสายที่ 949 โดยมีบริษัท ขนส่งให้บริการ 3 บริษัท คือ บริษัท ขนส่ง จำกัด บริษัท ภูเก็ตท่องเที่ยว จำกัด และ บริษัท ภูเก็ตเซ็นทรัล จำกัด จำนวน 26 เที่ยว/วัน รองรับผู้โดยสารได้ 979 คน ใช้เวลาเดินทาง 15 ชั่วโมง จาก กทม. - ภูเก็ต (Annex 6)

ทางน้ำ

สำหรับการคมนาคมทางน้ำ จังหวัดภูเก็ตมีท่าเทียบเรือจำนวน 6 ท่า โดยเป็นท่าเรือรัฐบาล 3 ท่า และท่าเรือเอกชน 3 ท่า ดังนี้

1. ท่าเรือน้ำลึกภูเก็ต บริการจอดเรือโดยสารขนาดใหญ่ (Cruise) จากต่างประเทศ เช่น เรือ Star Cruise จากออสเตรเลีย สิงคโปร์ และเรือท่องเที่ยวระหว่าง ภูเก็ตและเกาะใกล้เคียง อาทิ เกาะภูเก็ต-พีพี เป็นต้น โดยให้บริการตรวจคนเข้าเมืองและศุลกากรเมื่อเรือเทียบท่า

2. ท่าเรืออ่าวฉลอง บริการเทียบเรือท่องเที่ยวและเรือโดยสารระหว่างเกาะต่าง ๆ ในทะเลอันดามัน อาทิ เกาะเฮ เกาะพีพี หมู่เกาะสิมิลัน เป็นต้น

3. ท่าเทียบเรือรัชฎา บริการเทียบเรือโดยสารสำหรับนักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไป ระหว่างภูเก็ต-พังงา และเกาะต่าง ๆ 4. ท่าเทียบเรือเอกชน (มารีนา) จำนวน 3 ท่า ได้แก่ มารีนาแหลมพร้าวก้าว, มารีนา ยอร์ช เฮฟเว่น และมารีนา ไบทลาภุณา บริการจอดเรือยอร์ช

นอกจากนี้ยังมีโครงการคมนาคมทางน้ำติดต่อเชื่อมโยงระหว่างท่าเรือน้ำลึกภูเก็ต ท่าเรือกระบี่ และท่าเรือกันตัง จังหวัดตรังเพื่อเพิ่มความเชื่อมโยงภาคใต้ตอนล่าง และยังมีท่าเรือท่องเที่ยวไปยังหมู่เกาะต่าง ๆ เช่น เกาะพีพี หมู่เกาะสิมิลันและหมู่เกาะสุรินทร์

ท่าเรือน้ำลึก 1 แห่ง

ท่าเทียบเรือท่องเที่ยวและเรือขนาดเล็ก 14 แห่ง

ท่าเทียบเรือน้ำมัน 2 แห่ง

แพปลา 14 แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

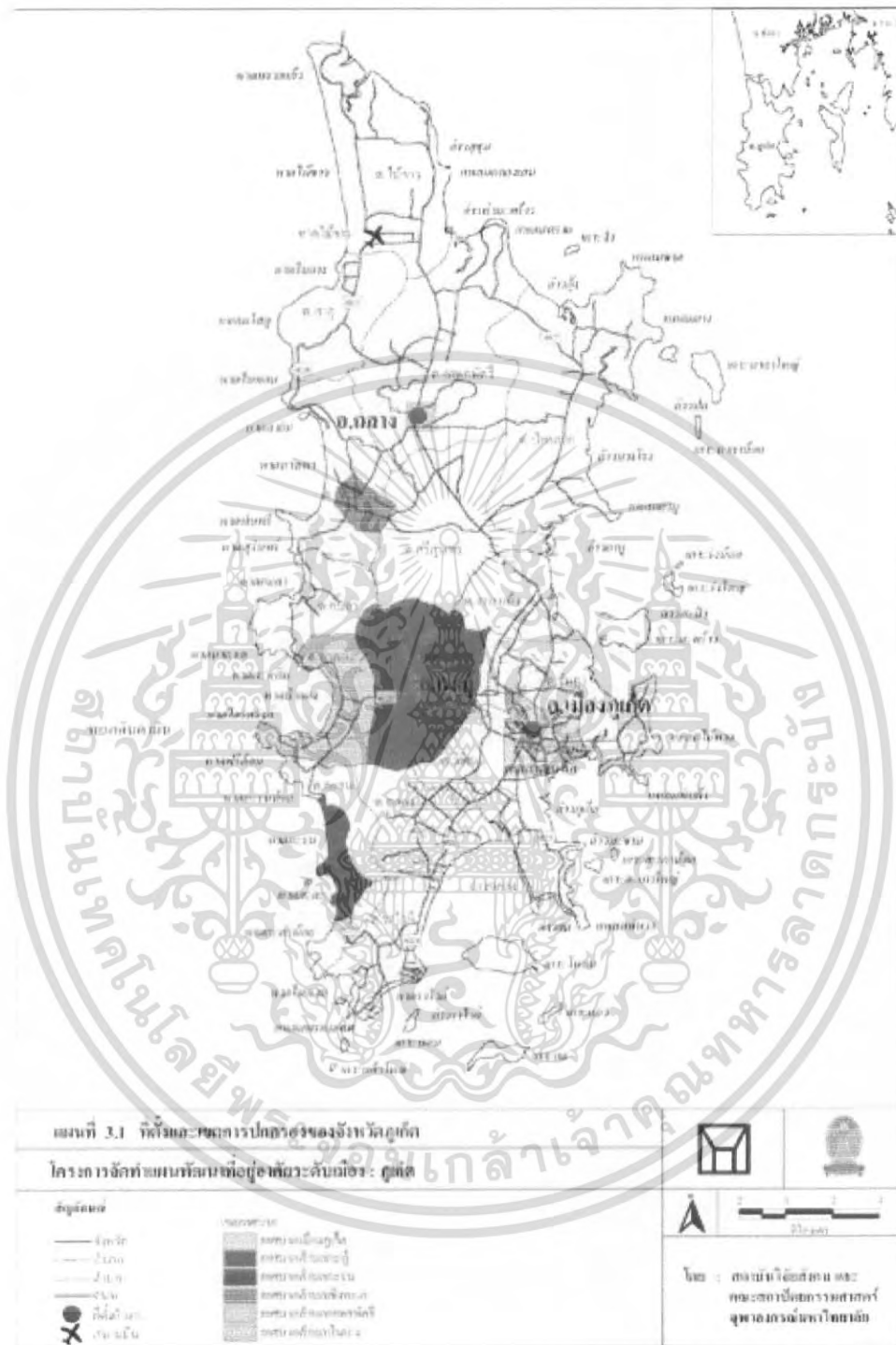
การบริการขนส่งภายในเกาะ

1. ถนนสายหลักของจังหวัดภูเก็ต ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 402 โดยมีถนนรอบเกาะและสายอื่น ๆ ที่แยกออกไป โดยมีกรมโยธาธิการและเทศบาล รับผิดชอบดูแล ได้แก่ ถนนสายสำคัญหมายเลข 4030, 4025, 4233, 4024 (อำเภอถลาง-หาดสุรินทร์-หาดป่าตอง-หาดกะรน-หาดไนหาน-แหลมพรหมเทพ-หาดราไวย์-ห้าแยกฉลอง)

2. ระบบขนส่งสาธารณะ เป็นระบบขนส่งขนาดเล็ก ดำเนินการโดยเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาล ขนส่งระหว่างจังหวัดกับอำเภอหรือชุมชนต่าง ๆ รวม 8 เส้นทาง ประกอบด้วย สายที่ 1811 ภูเก็ต-ท่าฉัตรไชย สายที่ 1812 ภูเก็ต-กมลา สายที่ 1813 ภูเก็ต-อ่าวบางโรง สายที่ 1814 ภูเก็ต-ป่าตอง สายที่ 1815 ภูเก็ต-หาดราไวย์ สายที่ 1816 ภูเก็ต-กะตะ-กะรน-หาดบางเงือก สายที่ 1817 ภูเก็ต-เกาะสิเหร่ สายที่ 1818 ภูเก็ต-อ่าวมะขาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.3 แสดงเส้นทางการคมนาคมของจังหวัดฉะเชิงเทรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

2.2 การศึกษาด้านสังคมในจังหวัดภูเก็ต

2.2.1 ประชากรในเขตจังหวัดภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ตในอดีตเจ้าถิ่นเดิม ได้แก่ เงาะซาไก และชาวน้ำ ชาวเล หรือ ชาวไทยใหม่ ต่อมาได้มีชาวอินเดีย ชาวไทย และชาวจีน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวจีนฮกเกี้ยนอพยพเข้ามา สำหรับชาวไทยได้มีการอพยพเข้ามาอาศัยมากขึ้นทำให้สามารถยึดครองภูเก็ตได้มากกว่าชาติอื่น กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่เข้ามาสู่พื้นที่ภูเก็ตและมีส่วนสำคัญต่อการผสมผสานและสืบต่อวัฒนธรรมของชาวภูเก็ตจนมาถึงปัจจุบัน

จำนวนประชากร

1.จังหวัดภูเก็ต ประชากรจังหวัดภูเก็ตตามสถิติข้อมูลทะเบียนราษฎร ณ 31 ธันวาคม 2546 มีทั้งสิ้น 278,480 คน แต่จากการสำรวจ สัมภาษณ์บุคคลและหน่วยงานราชการต่างๆ พบว่ามีประชากรแฝงจากพื้นที่อื่นๆทั้งจากจังหวัดใกล้เคียงในภาคใต้ กรุงเทพมหานคร รวมทั้งจากประเทศต่าง ๆ ที่เข้ามาในลักษณะของการลงทุนประกอบกรด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว ซึ่งมีทั้งแรงงานที่ผิดกฎหมายและถูกกฎหมายจากประเทศเพื่อนบ้านที่ไม่ได้แจ้งชื่อย้ายเข้ามาจำนวนมาก เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ มีธุรกิจท่องเที่ยวและธุรกิจอื่นๆที่ต่อเนื่อง สถิติข้อมูลที่จะอ้างอิงได้ชัดเจนในที่นี้จึงเป็นประชากรที่ตามสถิติข้อมูลทะเบียนราษฎรเท่านั้น

2.เขตเทศบาลนครภูเก็ตประชากรในเขตฝั่งเมืองรวมเมืองภูเก็ตเดิม ซึ่งรวมทั้งประชากรในเขตเทศบาลนครและประชากรบางส่วนในตำบลรัชฎาและวิชิตได้เพิ่มขึ้นจาก 66,571 คน ในปี 2537 เป็น 88,210 คน ในปี 2546 คิดเป็นอัตราการเพิ่มประมาณ 0.03176 ต่อคนต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 3.18 ส่วนประชากรในเขตเทศบาลนครภูเก็ต ได้เพิ่มขึ้นจาก 59,155 คน ในปี 2537 เป็น 75,249 คน ในปี 2546 คิดเป็นอัตราการเพิ่มประมาณ 0.02709 ต่อคนต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 2.7 แสดงให้เห็นว่าอัตราการเพิ่มประชากรในเขตเทศบาลเมืองภูเก็ตน้อยกว่าอัตราการเพิ่มประชากรทั้งเขตฝั่งเมืองรวม แสดงว่าประชากรได้มีอัตราเพิ่มมากขึ้นนอกเขตเทศบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตตำบลวิชิตที่ติดกับเขตเทศบาล

75541

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนประชากรแยกเพศ รายตำบล/อำเภอ และจำนวน
ครัวเรือน

รายละเอียด	2546	2547	2548	2549
อำเภอเมือง				
ตำบลตลาดใหญ่				
ประชากรชาย(คน)	24260	24529	24037	-
ประชากรหญิง(คน)	26842	27514	27340	-
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	11917	12096	12251	-
ตำบลตลาดเหนือ				
ประชากรชาย(คน)	10530	10667	10658	-
ประชากรหญิง(คน)	12303	12539	12638	-
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	6803	6979	7115	-
ตำบลกะรน				
ประชากรชาย(คน)	244	272	3114	-
ประชากรหญิง(คน)	217	229	3300	-
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	362	413	4539	-
ตำบลเกาะแก้ว				
ประชากรชาย(คน)	4002	4119	4189	-
ประชากรหญิง(คน)	4204	4281	4366	-
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	2978	3338	3608	-
ตำบลคลอง				
ประชากรชาย(คน)	5659	6349	6958	-
ประชากรหญิง(คน)	6009	6795	7471	-
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	5553	6666	7654	-
ตำบลราไวย์				
ประชากรชาย(คน)	5592	5757	5973	-
ประชากรหญิง(คน)	5924	6099	6411	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนประชากรแยกเพศ รายตำบล/อำเภอ และจำนวน
ครัวเรือน (ต่อ)

รายละเอียด	2546	2547	2548	2549
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	5060	5739	6351	-
ตำบลวังฆา				
ประชากรชาย(คน)	12750	13413	14148	-
ประชากรหญิง(คน)	13046	13829	14831	-
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	11094	12128	13363	-
ตำบลวิจิต				
ประชากรชาย(คน)	16254	16639	17098	-
ประชากรหญิง(คน)	17455	17927	18488	-
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	15375	16417	17895	-
อำเภอกลาง				
ตำบลเทพกระษัตรี				
ประชากรชาย(คน)	5718	5841	5596	-
ประชากรหญิง(คน)	5613	5706	5593	-
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	3203	3399	3662	-
ตำบลศรีสุนทร				
ประชากรชาย(คน)	5648	5810	6066	-
ประชากรหญิง(คน)	5840	6081	6317	-
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	4049	4483	4950	-
ตำบลป่าดลอก				
ประชากรชาย(คน)	4898	5098	5363	-
ประชากรหญิง(คน)	4893	5062	5329	-
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	2688	3087	3292	-
ตำบลไม้ขาว				
ประชากรชาย(คน)	5635	5648	5709	-
ประชากรหญิง(คน)	5534	5556	5648	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนประชากรแยกเพศ รายตำบล/อำเภอ และจำนวน
ครัวเรือน (ต่อ)

รายละเอียด	2546	2547	2548	2549
ประชากรชาย(คน)	4410	4503	4600	-
ประชากรหญิง(คน)	4534	4674	4804	-
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	3375	3691	4135	-
ตำบลสาकु				
ประชากรชาย(คน)	1950	1981	2032	-
ประชากรหญิง(คน)	1951	1993	2058	-
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	1215	1353	1492	-
อำเภอกะตุ้				
ตำบลกะตุ้				
ประชากรชาย(คน)	7007	7277	7870	-
ประชากรหญิง(คน)	7836	8114	8711	-
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	7306	7815	8598	-
ตำบลป่าตอง				
ประชากรชาย(คน)	7600	7477	7699	-
ประชากรหญิง(คน)	7657	7515	7944	-
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	8942	9221	9625	-
ตำบลกมลา				
ประชากรชาย(คน)	2074	2245	2264	-
ประชากรหญิง(คน)	2219	2394	2422	-
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	1980	2156	2596	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.2 แสดงจำนวนประชากรแยกเพศ ในเขตเทศบาล และจำนวน
ครัวเรือน

รายละเอียด	2546	2547	2548	2549
เทศบาลนครภูเก็ต				
ประชากรชาย(คน)	34790	35196	34695	-
ประชากรหญิง(คน)	39145	40053	39978	-
รายละเอียด	2546	2547	2548	2549
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	18720	19075	19366	-
เทศบาลตำบลกะรน				
ประชากรชาย(คน)	2861	2949	3114	-
ประชากรหญิง(คน)	2948	3074	3300	-
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	3630	3837	4539	-
เทศบาลตำบลเชิงทะเล				
ประชากรชาย(คน)	1544	1513	1574	-
ประชากรหญิง(คน)	1565	1578	1680	-
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	1379	1465	1542	-
เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี				
ประชากรชาย(คน)	2551	2671	2748	-
ประชากรหญิง(คน)	2661	2762	2846	-
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	1895	2092	2242	-
เทศบาลตำบลกะทู้				
ประชากรชาย(คน)	7007	7277	7870	-
ประชากรหญิง(คน)	7836	8114	8711	-
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	7306	7815	8598	-
เทศบาลเมืองป่าตอง				
ประชากรชาย(คน)	7600	7477	7699	-
ประชากรหญิง(คน)	7657	7515	7944	-
จำนวนครัวเรือน(ครัวเรือน)	8942	9221	9625	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.2 สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจ

จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจจังหวัดภูเก็ต พบว่า ประชากรส่วนใหญ่ของภูเก็ตประมาณร้อยละ 24 ของจำนวนแรงงานทั้งหมดทำงานในภาคธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร รองลงมาร้อยละ 19 ทำงานเกี่ยวกับการขายปลีก และประมาณร้อยละ 5 – 10 เท่านั้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ซึ่งแตกต่างจากโครงสร้างการจ้างงานของประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม

2.2.3 แผนพัฒนาและบทบาทของจังหวัดภูเก็ต

ในปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจ และ สังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาเช่นประเทศไทย เพราะในแต่ละปีรายได้ส่วนใหญ่ของประเทศได้รับมาจากการท่องเที่ยว จึงจำเป็นที่จะต้องหามาตรการในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นที่ยอมรับ เป็นเป้าหมายหลักของกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวจึงเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและพัฒนางานสังคมฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) ได้เน้นนโยบายการปรับโครงสร้างของประเทศให้เข้าสู่ดุลยภาพ โดยเน้นการพัฒนาในเชิงคุณภาพควบคู่กับการสร้างความเป็นธรรมในสังคม ความสามารถในการก้าวทันโลกอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ยุทธศาสตร์สำคัญอย่างหนึ่งที่กล่าวถึง คือ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู การบริหาร จัดการ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาการท่องเที่ยวจึงเน้นการพัฒนาเรื่องคุณภาพและประสิทธิภาพเป็นสำคัญ

จังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ เป็นพื้นที่หนึ่งซึ่งมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ มีความโดดเด่นที่น่าสนใจ ด้วยลักษณะทางกายภาพที่คล้ายคลึงกัน การพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ 3 จังหวัดนี้จึงเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2.3 สรุปผลการศึกษาในระดับจังหวัด

จังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวของประเทศไทย มีบทบาทสำคัญได้แก่

- บทบาทการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภาคใต้
- บทบาทการเป็นเมืองเศรษฐกิจของภาคใต้

ผลจากการศึกษาเกี่ยวกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 โดยมีนโยบายสำคัญ คือ เป็นแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระยะปานกลางที่มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ระยะยาว และมีการดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ในด้านแนวคิดที่ยึด

“คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” และให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุล ทั้งด้านตัวคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแก้ไขปัญหาความยากจน การฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศให้พ้นจากวิกฤต พร้อมไปกับการวางรากฐานการพัฒนาประเทศให้เข้มแข็ง และการสร้างระบบการบริหารจัดการภายในที่ดีให้เกิดขึ้นในทุกระดับ จึงสอดคล้องกับการพัฒนา เศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ต ที่ต้องการการพัฒนาชุมชนต่างๆ ภายในจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ

กิจกรรมการท่องเที่ยวที่สำคัญ

เขารัง เป็นเนินเขาเตี้ยๆ รถยนต์สามารถขึ้นไปจนถึงยอดเขา เทศบาลจัดเป็นสวน สุขภาพและสวนสาธารณะไว้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ และชมทิวทัศน์ของเมืองภูเก็ต จากยอดเขาจะ แลเห็นตัวเมืองภูเก็ต ทะเลกว้าง รวมทั้งทิวทัศน์ของเกาะทั้งใกล้และไกล บนเขามีร้านอาหาร บรรยากาศดีให้นั่งรับประทานอาหารด้วย

สะพานหิน สถานที่พักผ่อนหย่อนใจภายในตัวเมือง อยู่สุดถนนภูเก็ตซึ่งยื่นลงไป ในทะเลเล็กน้อย เป็นที่ตั้งของอนุสาวรีย์หลัก 60 ปี สร้างเมื่อ พ.ศ. 2521 เพื่อเป็นที่ระลึกแก่กัปตัน เอ็ดเวิร์ด ไรม์ส ไมล์ ชาวออสเตรเลีย ผู้นำเรือซูดแร่ลำแรกมาใช้ซูดแร่ตีบุกในประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2452 นอกจากนี้เป็นที่ตั้งของศูนย์กีฬาสะพานหินอีกด้วย

ตึกโบราณ ในตัวเมืองภูเก็ตส่วนมากเป็นตึกสมัยเก่ามีลักษณะทาง สถาปัตยกรรมแบบยุโรป สร้างขึ้นเกือบร้อยปีมาแล้ว เมื่อครั้งกิจการเหมืองแร่เริ่มเจริญใหม่ๆ อาทิ อาคารปัจจุบันที่ทำการศาลากลางจังหวัด ศาลจังหวัด ธนาคารนครหลวงไทย นอกจากนี้ยังมี อาคารบางส่วนที่ได้รับอิทธิพลทางด้านสถาปัตยกรรมแบบจีนมาผสมผสาน เรียกว่า สถาปัตยกรรมแบบ“ชิโน-โปรตุเกส” (Chino-Portuguese) คืออาคารจะมีส่วนลึกมากกว่า ส่วนกว้างและไม่สูงนัก สามารถหาชมได้บริเวณถนนกลาง ถนนตีบุก ถนนพังงา ถนนเยาวราช และ ถนนกระบี่

สวนผีเสื้อและดอกไม้เมืองภูเก็ต อยู่ห่างจากตัวเมือง 3 กิโลเมตร เดินทางไปตาม ถนนเยาวราชแล้วเลี้ยวซ้ายที่สามแยกหมู่บ้านสามกองไปเล็กน้อย เป็นสถานที่รวบรวมและอนุรักษ์ สิ่งมีชีวิตในเขตร้อนจำพวกผีเสื้อ แมลง ปลา และปะการัง โดยจัดสภาพแวดล้อมให้เหมือนกับ ธรรมชาติ เปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา 09.00-17.00 น.

หมู่บ้านไทยและสวนกล้วยไม้ภูเก็ต อยู่ห่างจากตัวเมือง 3 กิโลเมตร บนถนนเทพ กษัตริ์ ภายในมีการแสดงศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน การแสดงของช้าง การสาธิตการทำเหมืองแร่แบบ ดั้งเดิม และสวนกล้วยไม้ เปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา 09.00-21.00 น. การแสดงรอบเช้า เริ่มเวลา 11.00 น. รอบเย็น เวลา 17.30 น. รอบละประมาณ 1 ชั่วโมง

เกาะสีเฮอร์ อยู่ห่างจากตัวเมือง 4 กิโลเมตร ไปตามถนนศรีสุทัศน์ มีเนื้อที่ประมาณ 20 ตารางกิโลเมตร เป็นเกาะขนาดเล็กอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะภูเก็ต คลองท่าจีนคั่นระหว่างเกาะทั้งสอง โดยมีสะพานเชื่อมติดต่อกันโดยสะดวก บนยอดเขาเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปไสยาสน์ ชายหาดไม่เหมาะสำหรับการเล่นน้ำ เนื่องจากพื้นทรายมีโคลนปน บริเวณแหลมตึกแก เป็นที่ตั้งของ หมู่บ้านชาวเล หรือชาวน้ำ หรือชาวไทยใหม่ ที่มาตั้งถิ่นฐานอาศัยอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทย ส่วนใหญ่อยู่ตามเกาะในมหาสมุทรอินเดีย

สวนสัตว์ภูเก็ต อยู่ระหว่างเส้นทางจากตัวเมืองไปอำเภอฉลอง แล้วเลี้ยวซ้ายที่ซอยป่าหลาย ถนนเจ้าฟ้า ในสวนสัตว์ มีสัตว์นานาชนิด อาทิ เสือ นกชนิดต่าง ๆ กวาง ม้าลาย ชูฐ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการแสดงช้างและจระเข้ สวนสัตว์เปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา 8.30-16.30 น.

วัดฉลอง หรือ วัดไชยธาราราม อยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 8 กิโลเมตร ออกจากตัวเมืองไปตามทางหลวงหมายเลข 4021 ผ่านสามแยกบริเวณสนามกีฬาสุรกุล เลี้ยวซ้ายไปทางห้าแยกฉลอง วัดฉลองจะอยู่ทางซ้ายมือก่อนถึงห้าแยกฉลองประมาณ 4 กิโลเมตร เป็นวัดที่มีชื่อเสียงของภูเก็ต มีรูปหล่อของหลวงพ่อแช่ม และหลวงพ่อช่วง ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของชาวภูเก็ต

อ่าวฉลอง อยู่ห่างตัวเมือง 11 กิโลเมตร เส้นทางเดียวกับทางไปหาดราไวย์ เมื่อถึงห้าแยกฉลองเลี้ยวซ้ายประมาณ 1 กิโลเมตรถึงอ่าวฉลอง มีท่าเรือเป็นสะพานไม้ทอดยาวไปในทะเล ชายหาดเป็นรูปโค้งยาวเหยียดมองเห็นทิวมะพร้าวริมหาดเอนสู่ออกทะเล ทะเลบริเวณนี้ไม่เหมาะแก่การเล่นน้ำ เพราะหาดเป็นโคลน ที่อ่าวฉลองนี้นักท่องเที่ยวจะเช่าเรือไปเที่ยวตามเกาะต่างๆ หรือเช่าไปตกปลาได้

แหลมกา มีหาดเล็กๆ และเรือให้เช่าไปเที่ยวตามเกาะต่าง ๆ เช่น เกาะเฮ เกาะบอน ห่างจากตัวเมือง 16 กิโลเมตร จากห้าแยกฉลอง ใช้ทางหลวงหมายเลข 4024 ทางเข้าอยู่ตรงข้ามวัดสว่างอารมณ์

หาดราไวย์ อยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 17 กิโลเมตร เส้นทางจากห้าแยกฉลองไปสู่อ่าวฉลอง ตามทางหลวงหมายเลข 4024 เป็นเส้นทางที่สวยงามที่สุดสายหนึ่งของภูเก็ต หาดราไวย์เป็นหาดทรายขาวสวยงามเล่นน้ำได้ เพราะชายฝั่งต้น คลื่นลมไม่แรง มีที่พักและร้านอาหารทะเลบริการริมหาด และมีชาวเลอาศัยอยู่

แหลมพรหมเทพ เป็นจุดชมวิวที่สวยงามของภูเก็ต อยู่ห่างจากหาดราไวย์ประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นแหลมที่อยู่ตอนใต้สุดของเกาะภูเก็ต ชาวบ้านเรียกว่าแหลมเจ้า จากริมหน้าผามีแนวต้นตาลลาดลงสู่ปลายแหลมที่เป็นโขดหิน สามารถเดินไปจนถึงปลายแหลมได้

มองเห็นน้ำทะเลสีเขียวมรกต และสามารถเห็นเกาะแก้วอยู่ด้านหน้าแหลม ทางขวาจะเห็นแนวหาดทรายของหาดในหาน แหลมพรหมเทพนับเป็นสถานที่ชมพระอาทิตย์ตกที่สวยงามมากแห่งหนึ่ง นอกจากนี้ยังมี “ประภาคารกาญจนาภิเษก แหลมพรหมเทพ” สร้างขึ้นในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฉลองสิริราชสมบัติครบ 40 ปี มีขนาดความกว้างที่ฐาน 9 เมตร สูง 50 ฟุต และแสงไฟจากโคมไฟจะมองเห็นไกลถึง 39 กิโลเมตร ภายในประภาคารมีการแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับการสร้างประภาคาร การรักษาเวลามาตรฐาน การคำนวณ และแสดงเวลาดวงอาทิตย์ขึ้นและตก จากบนยอดของประภาคารยังเป็นจุดชมวิว

เกาะแก้ว อยู่ห่างจากหาดราไวย์ ประมาณ 3 กิโลเมตร นั่งเรือจากหาดราไวย์ ประมาณ 30 นาที มีหาดทรายและธรรมชาติได้น้ำสวยงามมาก บนเกาะมีรอยพระพุทธรูปจำลองประดิษฐานอยู่ด้วย

พิพิธภัณฑ์เปลือกหอยภูเก็ต ตั้งอยู่ใกล้กับหาดราไวย์ เป็นแหล่งรวบรวมเปลือกหอยหลากสีสันและลวดลายจากทั่วทุกมุมโลก มีฟอสซิล เปลือกหอย อายุหลายร้อยล้านปี เปลือกหอยยักษ์น้ำหนักกว่า 250 กิโลกรัม ไข่มุกสีทองหนัก 140 กระรัต เปิดบริการให้เข้าชมทุกวัน เวลา 8.00-18.00 น.

หาดกะตะ อยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ต 17 กิโลเมตร ไปตามเส้นทางถนนเจ้าฟ้าถึงห้าแยกฉลองเลี้ยวขวาไปตามถนนหมายเลข 4028 หาดกะตะแบ่งออกเป็น 2 หาดคือ หาดกะตะใหญ่ กับหาดกะตะน้อย เป็นหาดที่เหมาะสำหรับการเล่นน้ำและใช้เป็นที่ฝึกดำน้ำ เนื่องจากมีแนวปะการังติดต่อกันไปจนถึงเกาะปูซึ่งอยู่ด้านหน้าหาดกะตะ บริเวณชายหาดมีบ้านพัก บริษัทนำเที่ยว ร้านค้า แหล่งบันเทิง ไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยวด้วย

หาดกะรน อยู่ถัดจากหาดกะตะไปทางเหนือ มีเพียงเนินเขาเตี้ย ๆ คั่นอยู่เท่านั้น แต่ถ้าจะไปที่กลางหาดกะรนและหมู่บ้านกะรน มีถนนแยกจากหาดกะตะไปอีกประมาณ 3 กิโลเมตร ชาวกะรนใหญ่กว่าชาวกะตะ มีชายหาดยาวเหยียด เหนือชายหาดเป็นเนินทรายสูงๆ ต่ำๆ มีสนทะเลต้นใหญ่ๆ และต้นตาลชั้นเรียงรายอยู่โดยทั่วไป หาดทรายที่อ่าวกะรนขาวสะอาดและละเอียดมาก

ไดโนปาร์ค มินิกอล์ฟ ตั้งอยู่ข้างโรงแรมมารีน่า คอทเทจ หาดกะรน เป็นมินิกอล์ฟ ขนาด 18 หลุม ในบรรยากาศโลกล้านปี ซึ่งมีไดโนเสาร์และภูเขาไฟระเบิด ด้วยเทคนิคแสงสีเสียง น่าตื่นเต้น เปิดบริการทุกวัน เวลา 10.00-24.00 น.

หาดในหาน เป็นหาดที่อยู่ถัดจากแหลมพรหมเทพขึ้นไปทางทิศเหนือ อยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 18 กิโลเมตร มีทางไปได้หลายทาง จะไปจากหาดราไวย์ โดยผ่าน

หรือไม่ผ่านแหลมพรหมเทพก็ได้ หรือถ้ามาจากห้าแยกคลองไปทางหาดราไวย์ ประมาณ 3 กิโลเมตร จะมีทางแยกขวาไปบ้านไสยวน หนองหาน ประมาณ 4 กิโลเมตร ชายหาดในหานไม่ยาวนัก หาดทรายขาวสะอาด ด้านหลังของชายหาดเป็นบึง ชาวบ้านเรียกว่าหนองหาน ระหว่างทะเลและบึงมีเพียงหาดทรายของหาดในหานขวางกั้นอยู่เท่านั้น ในช่วงฤดูมรสุมระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม คลื่นจะแรงมาก ไม่ควรลงเล่นน้ำเพราะอาจเกิดอันตรายได้

อ่าวเสน เป็นอ่าวเล็กๆ ติดกับหาดในหานไปทางขวา ผ่านโรงแรมภูเก็ตบีชคลับ มีชายหาดเล็กๆ ที่สงบเรียงรายไปด้วยโขดหินน้อยใหญ่ หาดทรายขาวสะอาด

จุดชมวิว จากหาดในหานไปหาดกะตะน้อยตามเส้นทางถนนรอบเกาะ จุดชมวิวจะอยู่ระหว่าง ๒ หาดนี้ จากจุดนี้สามารถมองเห็นทิวทัศน์ของอ่าวได้ถึง 3 อ่าว คือ อ่าวกะตะน้อย อ่าวกะตะ และอ่าวกะรน ซึ่งเป็นทัศนียภาพที่สวยงามมาก

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต ตั้งอยู่ในสถาบันราชภัฏภูเก็ต ถนนเทพกษัตรี เป็นสถานที่จัดแสดงเรื่องราวประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมของภูเก็ต เกี่ยวกับบ้านเรือน วิถีชีวิตความเป็นอยู่ ข้าวของเครื่องใช้ เมืองถลางยุคโบราณ นอกจากนี้ยังมีห้องสมุด ที่เก็บรวบรวมหนังสือเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมอีกด้วย เปิดให้เข้าชมฟรีทุกวัน ยกเว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์ ตั้งแต่เวลา 8.30-16.30 น.

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ ตั้งอยู่ที่ปลายแหลมพันวา มีพันธุ์ปลาน้ำจืดและน้ำเค็มกว่า 100 ชนิด และปลาที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ รวมทั้งปลาที่หาดูยาก ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการปรับปรุงสถานที่ คาดว่าจะเปิดให้เข้าชมได้ประมาณกลางปี 2547

ลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ตที่สำคัญคือสาขา การท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ที่มีอัตราและแนวโน้มการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง เหตุเพราะทำเลที่ตั้งเพราะเนื่องจากจังหวัดภูเก็ตอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทยติดฝั่งทะเลอันดามันที่มีความสวยงาม อีกทั้งยังมีหมู่เกาะต่างๆที่สวยงาม ทำให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวในแต่ละปีมีจำนวนที่ถือว่ามาก ทำให้เศรษฐกิจการท่องเที่ยวมีอัตราการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางการคมนาคมที่เชื่อมต่อกับกลุ่มจังหวัดแถบอันดามัน เป็นศูนย์กลางของกิจกรรมที่เชื่อมต่อกันของภูมิภาค ผลจากการพัฒนาที่ผ่านมาโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ต ขึ้นอยู่กับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ โดยจังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวระดับภาคในขณะที่เดียวกันการขยายทางเศรษฐกิจของจังหวัดในด้านการผลิตในสาขาอื่นๆเริ่มมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น เช่นการประมง การบริหาร การคมนาคมขนส่ง แต่เนื่องจากเกิดเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ สึนามิ ตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆเขตชุมชนที่ติดกับฝั่งทะเลได้รับความเสียหายอย่างมาก ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของจังหวัดภูเก็ต แต่อย่างไรก็ตามแนวโน้มโครงสร้างทางด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดก็ยังคงได้รับการพัฒนาอย่างดี การพัฒนาในระดับต่อไปของจังหวัดภูเก็ตสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเป็นศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยว ด้านการคมนาคมที่เชื่อมต่อกับจังหวัดต่างๆในระดับภาคหรือระดับประเทศต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การศึกษาสภาพปัจจุบันของเขตเมืองและพื้นที่ศึกษา

3.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันของชุมชนเมืองและพื้นที่ศึกษา

3.1.1 การตั้งถิ่นฐานในอดีตและปัจจุบันของชุมชนชาวไทยใหม่ เกาะลิเเห่

3.1.1.1 การตั้งถิ่นฐานในอดีตและปัจจุบันของชุมชนชาวไทยใหม่ เกาะลิเเห่

ชาวเล เป็นชนพื้นเมืองอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งอาศัยอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทย มีอาชีพในการทำประมง ชาวเลเหล่านี้อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลและเกาะต่างๆ ในบริเวณพื้นที่จังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา ระนอง และสตูล ชาวเลเหล่านี้เรียกตัวเองว่า โมเคิน (Moken) หรือ "เมาเคิน" (Mawken) ส่วนชาวไทย ภาคใต้เรียกว่า ชาวเล หรือในจังหวัดภูเก็ต เรียกชาวเลเหล่านี้ว่า ไทยใหม่ นอกจากนี้ในประเทศต่างๆแถบ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ยังปรากฏคำเรียกชาวเลเหล่านี้ต่างๆ กันออกไป คือ สิงคโปร์ เรียกว่า โอริงลาอูด (Orang Laut) หรือ รายัตเลาต์ (Rayat Laut) อินโดนีเซีย เรียกว่า บาโจ (Badjo), บาโรก (Barok), เซกะฮ์ (Sakah) รายัต (Rayat) หรือ จูรู (Juru) ชาวพม่า เรียกว่า เซลัง (Selang) เซลอง (Selong) หรือ เซลอน (Selon) ส่วนชาวเกาะบอร์เนียว เรียกว่า ดยัคทะเล (Sea Dyak) ปัจจุบันชาวเลในประเทศไทยอาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่จังหวัดภูเก็ต กระบี่ และสตูล โดยสามารถแยกได้เป็น 3 กลุ่ม ตามภาษาพูด คือ กลุ่ม อูรักลาโว้ย มอเกลิน และชาวมาจิง

ในประเทศไทย นอกจากคำว่า "ชาวเล" ซึ่งเป็นคำเรียกชื่อของชนกลุ่มน้อยในปากกันได้แล้วก็ยังมีคำอื่นๆ ที่ใช้เรียกชนกลุ่มนี้อีก เช่น "ชาวน้ำ" "ชาวไทยใหม่" คำว่าชาวน้ำเป็นคำที่ชนกลุ่มนี้ถือว่าไม่สุภาพและดูถูกเหยียดหยามพวกเขา โดยเขาให้เหตุผลว่า คนเราเกิดมาจากน้ำอสุจิซึ่งถือเป็นน้ำที่ไม่สะอาดบริสุทธิ์ ดังนั้นคำว่า "ชาวน้ำ" จึงถือเป็นคำต่ำ เป็นคำที่ชาวเลรังเกียจมาก จึงไม่ควรใช้คำว่า "ชาวน้ำ" เรียกชนกลุ่มนี้

ส่วนคำว่า "ชาวไทยใหม่" เป็นคำที่ทางราชการกำหนดให้เรียกชนกลุ่มนี้แทนคำว่า "ชาวเล" หรือ "ชาวน้ำ" หรือแทนคำอื่นๆ เพื่อต้องการลดช่องว่างด้านความรู้สึกที่ไม่ดีระหว่างชนกลุ่มนี้

กับประชาชนทั่วไปออกไป ทำให้พวกเขา รู้สึกว่า เขาก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคม และมีความพอใจต่อคำว่า "ชาวไทยใหม่" มาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าพวกเขา มีความรู้สึก ว่าได้รับการยกย่อง ให้มีความเสมอภาค เท่าเทียมกับคนไทยส่วนใหญ่

ปัจจุบันที่บ้านแหลมตึกเกาะเกะสิเหร่มีประชากร 300 ครัวเรือน มีประชากรทั้งสิ้น 1200 คน มีโรงเรียนเกาะเกะสิเหร่ 1 โรง ตั้งอยู่ใจกลางเกาะเกะสิเหร่ และมีศาลบรรพบุรุษประจำหมู่บ้าน 1 ศาล คือ ศาลโต๊ะจันทร์ ตั้งอยู่กลางหมู่บ้าน ศาลแห่งนี้ชาวเลถือว่าเป็นศาลศักดิ์สิทธิ์เป็นที่เคารพบูชาของคนในหมู่บ้าน เพราะเชื่อว่าศาลบรรพบุรุษแห่งนี้จะคอยให้การปกป้องคุ้มครองดูแลชาวเลในหมู่บ้านให้ปลอดภัย นอกจากนี้ยังมีศาลาเอนกประสงค์ ซึ่งใช้เป็นที่แจ้งเรื่องราวข่าวสาร ให้บริการต่างๆ และใช้เป็นที่ต่อเรือปาจ๊าก (ปัจจุบันอาจมีการเพี้ยนของคำเรียกไปบ้างจาก "ปลาจ๊าก" เป็น "ปาจ๊าก") เพื่อใช้ในพิธีลอยเรือ เป็นต้น

ชาวเลที่หมู่บ้านแหลมตึกเกาะส่วนใหญ่เกี่ยวดองเป็นวงศ์ญาติกัน ประกอบกับมีพื้นที่น้อย จึงสร้างบ้านติด ๆ กัน บางบ้านมีทางเดินเชื่อมต่อกันได้ และไม่มีรั้วกันแสดงอาณาเขตของแต่ละบ้าน บ้านเรือนส่วนใหญ่จะตั้งเรียงกันเป็นแถว ๆ ตามแนวของชายทะเลโดยหันหน้าบ้านเขาหาฝั่ง ส่วนหลังบ้านสร้างยื่นลงไปในทะเล เพื่อใช้สำหรับต่อเติมบ้าน เนื่องจากพื้นที่บริเวณชายฝั่งมีน้อยและบริเวณลึกเข้าไปในแผ่นดินเป็นพื้นเนินลาดชันไม่สามารถปลูกบ้านได้ ลักษณะของบ้านเป็นชั้นเดียว ติฝาด้วยไม้หรือใช้ไม้ไผ่ ชัด สาน เป็นลวดลาย หลังคามุงด้วยสังกะสีหรือกระเบื้อง เสาบ้านใช้เสาไม้วางบนโคนเสาปูน เพื่อให้บ้านมีความมั่นคงเพราะเมื่อน้ำทะเลขึ้น เสาบ้านจะจมอยู่ในน้ำมากกว่าครึ่งเสา เสาหน้าบ้านจะสั้นกว่าเสาหลังบ้านตามความลาดเอียงของพื้นที่ชายหาด ขนาดของบ้านกว้างประมาณ 3x4 เมตร แต่จะมีความยาวมากเพราะชาวเลจะต่อเติมบ้านให้ยาวลงไปในทะเล เมื่อสมาชิกในครอบครัว เพิ่มมากขึ้น

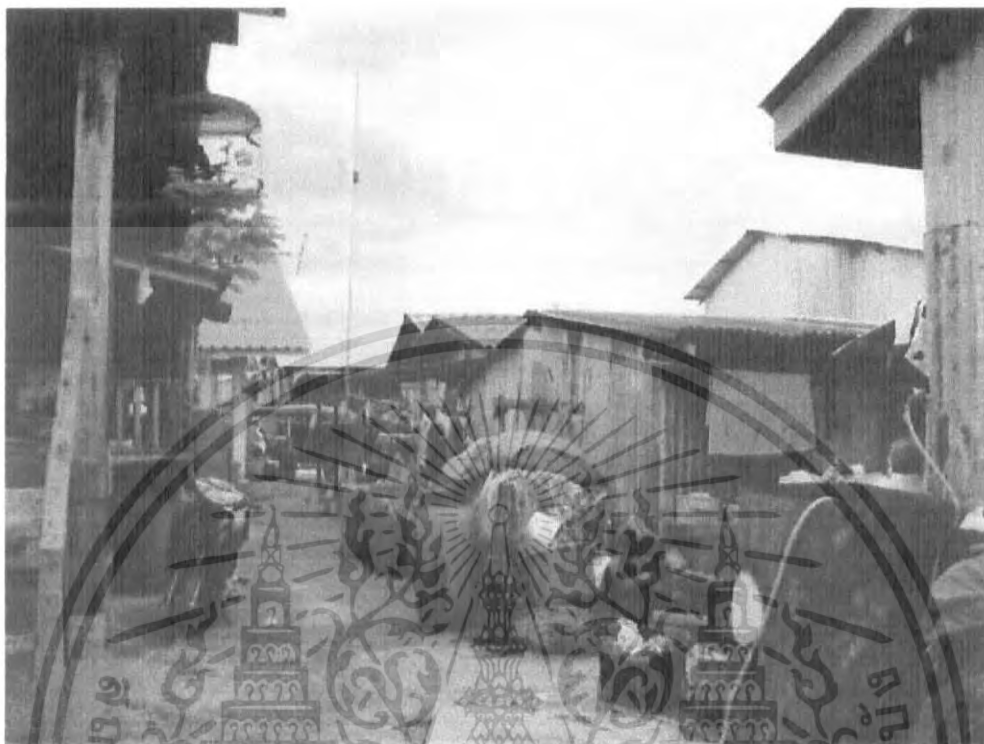
อุรุกราวัยที่บ้านแหลมตึกเกาะมีความเชื่อเป็นของตนเอง ที่แสดงเอกลักษณ์ ความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ได้อย่างชัดเจน และปัจจุบันยังคงมีประเพณีบางอย่างที่ได้สืบทอดต่อมาจากบรรพบุรุษ แต่อาจมีรายละเอียดที่แตกต่างกันออกไปบ้างตามยุคตามสมัย เนื่องจากการติดต่อกับคนภายนอกและได้รับเอาวัฒนธรรมบางอย่างมาปฏิบัติ ทำให้รายละเอียดที่ปรากฏในพิธีกรรมเหล่านั้นปรับตัวไปตามบริบทสังคมและวัฒนธรรมในแต่ละช่วงเวลา พิธีลอยเรือ พิธีลอยเรือ เป็นพิธีที่ดีถือว่าสำคัญสำหรับชาวเลบ้านสังกาอู่มากที่สุด และเป็นพิธีที่ยังคงสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน ชุมชนจะจัดพิธีนี้ทุกปี ปีละ 2 ครั้ง ใช้เวลาครั้งละ 2 วัน คือ ในวันขึ้น 14 ค่ำ วันขึ้น 15 ค่ำ ของเดือน 6 และเดือน 11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ประมาณเดือนพฤษภาคมและเดือนตุลาคม) เรือที่นำไปลอยเรียกว่า “เรือปากจ๊ก” วัตถุประสงค์ในการลอยเรือ คือ 1. เพื่อสะเดาะเคราะห์เคราะห์ให้มีความเจ็บไข้ทั้งหลายทั้งปวงหายไปจากชุมชน 2. เพื่อส่งวิญญาณบรรพบุรุษไปสู่แดนสถิตคือ “สุนงณีรัย” ตามความเชื่อ 3. เพื่อส่งวิญญาณสัตว์ที่เคยฆ่าเป็นอาหารคินให้เจ้าของเดิม

สำหรับกลุ่มชาวเลในจังหวัดภูเก็ตจากการสำรวจ พบว่ากลุ่มอุรังลาไว้ยได้อาศัยอยู่ที่บ้านแหลมตุ๊กแก เกาะสิเหร่ ตำบลรัชฎา อำเภอเมืองภูเก็ต เดิม อาศัยอยู่ที่หาดกลางเกาะสิเหร่ ซึ่งอาศัยอยู่กันมานานนับร้อยๆปี แต่ด้วยสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทำให้ชาวเล หรือ ชาวไทยใหม่ ในปัจจุบันเริ่มปรับสภาพเข้ากับสภาพความเป็นอยู่ของสังคมในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี

ชุมชนบ้านแหลมตุ๊กแก(เกาะสิเหร่) ต.รัชฎา ชุมชนหาดราไวย์ อ.เมือง ภูเก็ต คือกลุ่มอุรังลาไว้ยและมอแกน รุ่นสุดท้ายที่ยังพอจดจำตัวเองได้ ก่อนที่จะเป็นไทยใหม่ เป็นกลุ่มวัฒนธรรมที่ดำรงชีพเกี่ยวข้องกับท้องทะเลมานานนับร้อยปี เรือร่อนหาปลาไปตามฤดูกาลและกระแสคลื่น ทิวท้องทะเลอันดามัน ภูเก็ต กระบี่ พังงา วันนี้ของชาวไทยใหม่ กลายเป็นคนชายขอบของการพัฒนาอีกกลุ่มหนึ่ง และยังคงโดนบีบบังคับจากเจ้าที่ดินระบบกรรมสิทธิ์ที่บรรพชนชาวไทยใหม่ไม่รู้จัก ชาวไทยใหม่ในปัจจุบันจึงดำรงอยู่ท่ามกลางปิดล้อมของกระแสทุนและการเอารัดเอาเปรียบ บ้านเรือนมีสภาพเหมือนสลัมริมทะเล ในเนื้อที่ไม่ถึง 3 ไร่แต่ต้องยัดเยียดกันอยู่นับร้อยๆ ครอบครัว ไร่เอกสารสิทธิ์ ไร่เอกสารแสดงฐานะตน(ทะเบียนบ้านและบัตรประชาชน) และต้องเผชิญการถูกไล่หรือยึดที่ตลอดเวลา

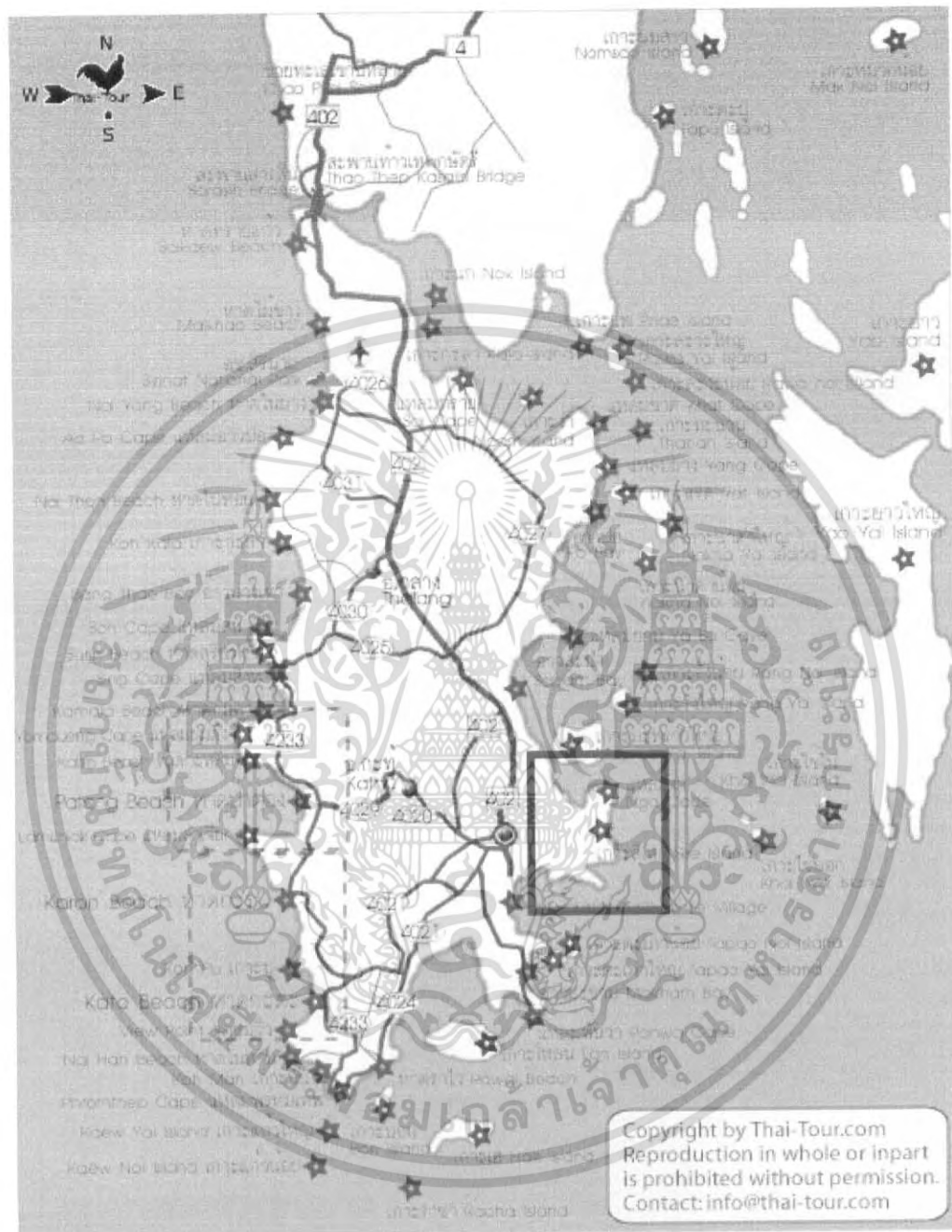
ภาพที่ 3.1 แสดงสภาพของชุมชนชาวไทยใหม่

3.1.2 การศึกษาสภาพทั่วไปของชุมชนชาวไทยใหม่ เกาะสีเหร่

3.1.2.1 ที่ตั้งและขอบเขตของชุมชนชาวไทยใหม่ เกาะสีเหร่

เกาะสีเหร่เป็นเกาะเล็ก ๆ มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 20 กิโลเมตร อยู่ทางทิศ ตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะภูเก็ต และอยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 10 กิโลเมตร มีคลองท่าจีน เป็นตัวกั้นให้เกาะสีเหร่และภูเก็ตแยกออกจากกัน ปัจจุบันมี สะพานเชื่อมให้รถยนต์สามารถไปถึง หมู่บ้านเกาะสีเหร่ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.2 แสดงที่ตั้งของเกาะสิเหร่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

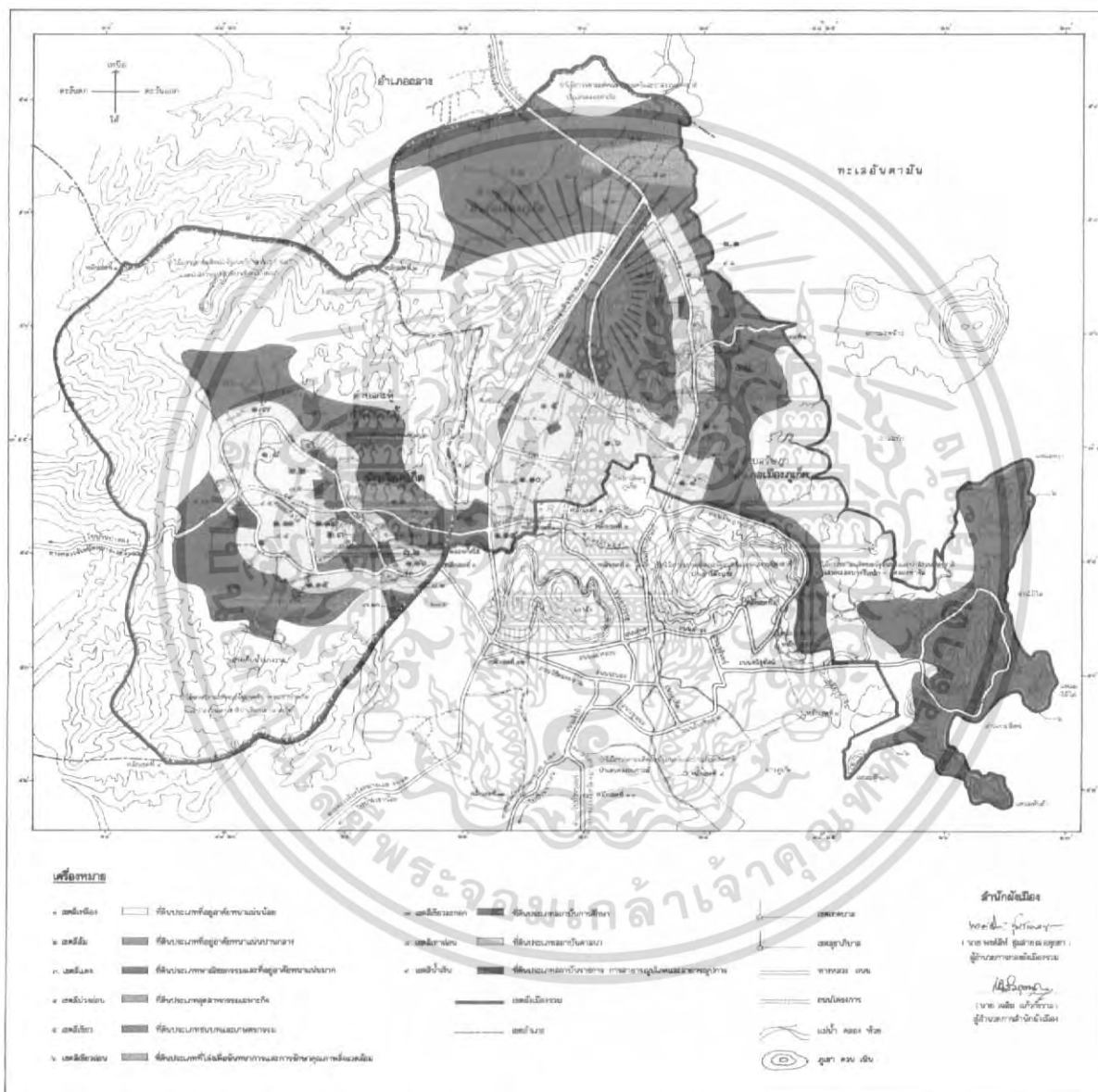
แผนที่กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินบนที่ดินของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ฉบับที่ ๒๒๐ (พ.ศ. ๒๕๓๕)

ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตราส่วน ๑ : ๓๐,๐๐๐

๐ ๑ ๒ ๓ ๔ กิโลเมตร

ภาพที่ 3.3 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินของเกาะสีเฮอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.4 แสดงระบบโครงข่ายการคมนาคมของเกาะสิเหร่

3.1.3. สภาพปัจจุบันทางสังคม

3.1.3.1 ข้อมูลอาชีพของตำบล

- อาชีพหลัก ทำการประมง
- อาชีพรอง รับจ้างทั่วไป

3.1.3.2 ข้อมูลสถานที่

ลักษณะของบ้านชาวเลหมู่ที่ 4 บ้านแหลมตึกแก เกาะสิเหร่ รูปแบบของ บ้านพอจะแบ่งได้เป็น 3 แบบ คือ

- แบบถาวร บ้านแบบนี้จะมีลักษณะแบบที่เหมือนกับบ้านของคนในท้องถิ่น ทั่ว ๆ ไป คือ มี 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประตู หน้าบ้าน หลังบ้าน และหน้าต่างมีหลายบาน มีทั้งแบบยกพื้น สูง (มีใต้ถุน) และแบบเทพื้น

- แบบกิ่งถาวร เป็นรูปแบบบ้านที่มีมากที่สุดในบรรดาบ้านที่มีรูปแบบต่าง ๆ ของชาวเล ส่วนมากจะเป็นบ้านที่มีใต้ถุนสูงประมาณ 1 เมตร มีประตู 2 ประตู หน้า บ้านและหลังบ้าน มีหน้าต่าง อย่างน้อย 2 บาน

- แบบชั่วคราว เป็นลักษณะของบ้านที่สร้างติดกับพื้นประตู ๆ เดียว หน้า ต่างถ้ามีก็เป็นขนาดเล็ก มักจะเป็นของพวกที่เข้ามาอยู่ใหม่หรือเข้ามาประกอบอาชีพ ชั่วคราว

ภาพที่ 3.5 แสดงอาคารพักอาศัยทั้งแบบชั่วคราวและถาวร

3.1.3.3 ประชากร

บนเกาะสิเหร่ นับเป็นชุมชนชาวไทยใหม่ที่ใหญ่ที่สุดในภูเก็ต ปัจจุบันมีประชากร ประมาณ 1,200 กว่าคน หรือประมาณ 300 ครัวเรือน

3.1.3.4 การเปลี่ยนแปลงประชากร

ปัจจุบันชาวไทยใหม่ เกาะสิเหร่ ได้มีการพัฒนารูปแบบการขยายตัวของประชากร โดยมีการขยายตัวของสังคมนรอบข้างเป็นเกณฑ์ คือ หากประชากรทั้งเกาะได้มีการขยายตัวในรูปแบบใด ชาวไทยใหม่เองก็รับเอาสิ่งเหล่านั้นมาเพื่อพัฒนาชุมชนตนเอง ดังนั้นประชากรของชุมชนจึงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการเพิ่มปริมาณของประชากรอย่างต่อเนื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.4 ระบบโครงข่ายการคมนาคมขนส่งในชุมชนชาวไทยใหม่ เกาะสีเหร่ การคมนาคม

การเดินทางจากตัวเมืองภูเก็ตไปยังเกาะสีเฮอร์ มีทางรถยนต์ ในตอนเช้าจะมีรถเมล์สองแถวเข้ามารับแม่ค้าไปขายหอยที่ตลาดในตัวเมือง แล้วรับแม่ค้ากลับหมู่บ้านในตอนสาย หากสมาชิกในหมู่บ้านคนใดจะเดินทางไปในตัวเมืองก็สามารถเดินทางไปได้และกลับกับรถสองแถวที่วิ่งประจำภายในหมู่บ้านได้ ถนนจากตัวเมืองถึงเกาะสีเฮอร์มีระยะทางประมาณ 10 กิโลเมตร ถนนแบ่งออกเป็นสองตอน คือ ตอนจากตัวเมืองถึงปลายถนนศรีสุทัศน์ เป็นคอนกรีต และจาก ปลายถนนศรีสุทัศน์จนถึงเกาะสีเฮอร์ก็ได้รับงบประมาณจากจังหวัดพัฒนาและปรับปรุง เป็นถนนคอนกรีตจนถึงหมู่บ้านเกาะสีเฮอร์แล้ว

สำหรับการคมนาคมทางน้ำ ชาวเลเกาะสีเฮอร์บางคน (น้อยมาก) พายเรือ จากแหลมตึกแก (เกาะสีเฮอร์) ไปขึ้นที่สะพานหิน ซึ่งอยู่ใกล้ตลาดสดเมืองภูเก็ต ใช้เวลา ประมาณ 40-50 นาที ถ้าเป็นเรือที่ใช้เครื่องยนต์ก็ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 20 นาที

3.1.5 บทบาทและความสำคัญของชุมชนชาวไทยใหม่ เกาะสีเหร่

ชุมชนชาวไทยใหม่ หรือ ชาวเล แหลมตึกแก เกาะสีเฮอร์ แห่งนี้เป็นที่อยู่อาศัยของชาวเลที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดในจังหวัดภูเก็ต เป็นแหล่งรวบรวมวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวเล ชาวเลกลุ่มนี้ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บริเวณแหลมตึกแก บนเกาะสีเฮอร์ ปลูกบ้าน เรือนเรียงราย 2 ฝากถนน มีร้านขายของเบ็ดเตล็ดอยู่ 4 ร้าน ตั้งอยู่บริเวณทางเข้า ชุมชน 1 ร้าน และบริเวณกึ่งกลางของชุมชนอีก 3 ร้าน ตรงข้ามร้านขายของเบ็ดเตล็ด กลางชุมชนมีร้านรับซื้อกุ้ง หอย ปู ปลา ตลอดจนแผงกระพรวน มีศาลาสำหรับร่วมพิธีกรรมทางความเชื่อต่าง ๆ อยู่ 1 หลัง ขนาดประมาณ 10 x 15 ตารางเมตร เป็นศาลา ยกพื้นสูงประมาณ 1.5 เมตร ปูพื้นด้วยซีเมนต์ หลังคามุงด้วยกระเบื้อง ชาวเลในชุมชน มีบ่อน้ำจืดใช้ประมาณ ๔ บ่อ ที่ใช้อยู่จริง ๆ แค่ 2 บ่อ เพราะที่เหลือน้ำแห้งและไม่ สะอาดเท่าที่ควร บ่ออยู่ห่างจากชุมชนประมาณ 1.5 กิโลเมตร ในชุมชนมีไฟฟ้าใช้แล้ว บริเวณใกล้เคียงที่ชุมชนชาวเลอาศัยอยู่มีโรงเรียนเปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้น ป.1 ถึง ป.6 อยู่ 1 โรง อยู่ห่างจากชุมชนประมาณ 2 กิโลเมตร มีสถานีอนามัยอยู่ห่างจากชุมชน ชาวเลประมาณ 1.5 กิโลเมตร

3.1.6 ปัญหาสำคัญของชุมชนชาวไทยใหม่ เกาะสีเห่ สามารถจัดได้ 3 ด้าน ดังนี้

ก) ปัญหาด้านคุณภาพชีวิต

- ความเป็นอยู่ต่ำกว่ามาตรฐานที่อยู่อาศัย
- ความแออัด
- ชาติที่ว่างในชุมชน
- สวัสดิภาพของประชาชนมีน้อย

ข) ปัญหาด้านการไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

เนื่องจากลักษณะนิสัยส่วนตัวของชาวเลเป็นคนที่รักสันโดษ เขาจะมีโลกส่วนตัวของเขาเอง โดยที่พวกเขาคิดว่าที่ดินบริเวณชายทะเลทุกแห่งหน พวกเขาสามารถตั้งรกรากอาศัย อยู่ได้ และประกอบกับชาวเลส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการถือครองที่ดิน จนกระทั่ง ที่ดินมีปัญหาเกี่ยวกับนายทุนที่ถือโอกาสถมที่ดินไปขายเล่นบริเวณหมู่บ้าน และถือโอกาส ออกเอกสารสิทธิ์ถือครองที่ดินเป็นของตนเอง และจะไม่ให้ชาวเลอาศัยอยู่ต่อไปเพื่อ นายทุนจะได้เอาที่ดินบริเวณนั้นมาทำธุรกิจ

ค) ปัญหาด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ

- สาธารณูปการยังไม่ทั่วถึง เช่น สวนสาธารณะ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- น้ำท่วมบริเวณถนนประชาสงเคราะห์

3.1.7 แผนและโครงการสำคัญที่มีผลกระทบต่อชุมชนชาวไทยใหม่ เกาะสีเห่

- โครงการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งรอบเกาะภูเก็ต หน่วยงานดำเนินการ สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลชายฝั่งทะเลและป่าชายเลน สถานที่ดำเนินการ เกาะสีเห่ แหลมหิน สาระสำคัญ/กิจกรรม/เป้าหมาย เก็บตัวอย่างและวิเคราะห์ คุณภาพน้ำ 25 จุด เก็บตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์ค่าทางกายภาพ เคมี และ ชีวภาพ

- โครงการพัฒนาเกาะสีเห่ หน่วยงานดำเนินการ สนง.โยธาธิการและผังเมือง จ.ภูเก็ต สถานที่ดำเนินการ เกาะสีเห่ สาระสำคัญ/กิจกรรม/เป้าหมาย สรรวจออกแบบรายละเอียดและประมาณราคาค่าก่อสร้างงานปรับปรุงถนนและ ทางเท้า ม้านั่ง งานปรับปรุงที่จอดรถและเชื่อมกันตลิ่ง อาคารร้านอาหารของที่ระลึกและลานวัฒนธรรม , ชุมชน ,อาคารอเนกประสงค์ งานปรับปรุงสวนและปลูกต้นไม้ต่าง ๆ งานระบบไฟฟ้า – ระบบระบายน้ำและงานสุขาภิบาลต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- โครงการปรับสภาพพื้นที่ชายหาดแหล่งท่องเที่ยว หน่วยงานดำเนินการ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต สถานที่ดำเนินการ เกาะสิเหร่ สาระสำคัญ/กิจกรรม/เป้าหมาย รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ ขนย้ายพื้นฟูทำความสะอาดพื้นที่

- โครงการสำรวจทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพื่อประเมินผลกระทบจากคลื่นยักษ์ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต หน่วยงานดำเนินการ สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลชายฝั่งทะเลและป่าชายเลน ทางฝั่งสถานที่ดำเนินการ ตะวันออกของเกาะภูเก็ต เช่น แหลมตึกแก สาระสำคัญ/กิจกรรม/เป้าหมาย สำรวจแนวปะการัง 19 แห่ง สำรวจหญ้าทะเลในพื้นที่แหล่งหญ้าทะเล 4 แห่ง สำรวจสัตว์ทะเลหายากและใกล้สูญพันธุ์ ได้แก่ เต่าทะเล

3.2 การศึกษาสภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา

3.2.1 ที่ตั้งและขอบเขตของพื้นที่ศึกษา

3.2.1.1 การตั้งถิ่นฐานในอดีตและปัจจุบันของชุมชนชาวไทยใหม่ เกาะสิเหร่

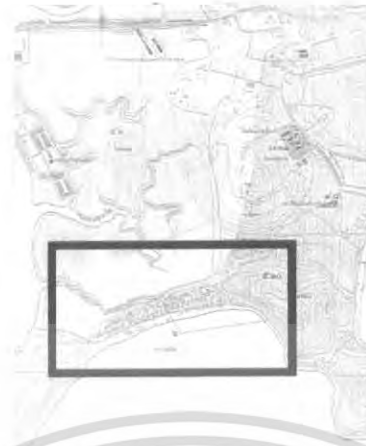
ชาวเล เป็นชนพื้นเมืองอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งอาศัยอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทย มีอาชีพในการทำประมง ชาวเลเหล่านี้อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลและเกาะต่างๆ ในบริเวณพื้นที่จังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา ระนอง และสตูล ชาวเลเหล่านี้เรียกตัวเองว่า โมเค็น (Moken) หรือ "เมาเค็น" (Mawken) ส่วนชาวไทย ภาคใต้เรียกว่า ชาวเล หรือในจังหวัดภูเก็ต เรียกชาวเลเหล่านี้ว่า ไทยใหม่ นอกจากนี้ในประเทศต่างๆแถบ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ยังปรากฏคำเรียกชาวเลเหล่านี้ต่างๆ กันออกไป คือ สิงคโปร์ เรียกว่า โอริงลาอิด (Orang Laut) หรือ รายัตเลาต์ (Rayat Laut) อินโดนีเซีย เรียกว่า บาโจ (Badjo), บาโรก (Barok), เซกะฮี (Sakah) รายัต (Rayat) หรือ จูรู (Juru) ชาวพม่า เรียกว่า เซลัง (Selang) เซลอง (Selong) หรือ เซลอน (Selon) ส่วนชาวเกาะบอร์เนียว เรียกว่า ดยัคทะเล (Sea Dyak) ปัจจุบันชาวเลในประเทศไทยอาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่จังหวัดภูเก็ต กระบี่ และสตูล โดยสามารถแยกได้เป็น 3 กลุ่ม ตามภาษาพูด คือ กลุ่ม อูรักลาไวย์ มอเกลิน และชาวมาชิง

สำหรับกลุ่มชาวเลในจังหวัดภูเก็ตจากการสำรวจ พบว่ากลุ่มอูรักลาไวย์ได้อาศัยอยู่ที่บ้านแหลมตึกแก เกาะสิเหร่ ตำบลรัชฎา อำเภอเมืองภูเก็ต เดิม อาศัยอยู่ที่หาดกลางเกาะสิเหร่ ซึ่งอาศัยอยู่กันมานานนับร้อยๆปี แต่ด้วยสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทำให้ชาวเล หรือ ไทยใหม่ ในปัจจุบันเริ่มปรับสภาพเข้ากับสภาพความเป็นอยู่ของสังคมในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี

ชุมชนบ้านแหลมตึกแก(เกาะสีหะ) ต.รัชฎา ชุมชนหาดราไวย์ อ.เมือง ภูเก็ต คือกลุ่มคูร์งลาไวย์และมอแกน รุ่นสุดท้ายที่ยังพอจดจำตัวเองได้ ก่อนที่จะเป็นไทยใหม่ เป็นกลุ่มวัฒนธรรมที่ดำรงชีพเกี่ยวพันกับท้องทะเลมานาน เร่ร่อนหาปลาไปตามฤดูกาลและกระแสคลื่น ทิวท้องทะเลอันตามัน ภูเก็ต กระบี่ พังงา วันนี้ของชาวไทยใหม่ กลายเป็นคนขายของของการพัฒนาอีกกลุ่มหนึ่ง และยังคงนับคั่นจากเจ้าที่ดินระบบกรรมสิทธิ์ที่บรรพชนชาวไทยใหม่ไม่รู้จัก ชาวไทยใหม่ในปัจจุบันจึงดำรงอยู่ท่ามกลางปิดล้อมของกระแสทุนและการเอารัดเอาเปรียบ บ้านเรือนมีสภาพเสมือนสลัมริมทะเล ในเนื้อที่ไม่ถึง 3 ไร่แต่ต้องยึดเยียดกันอยู่นับร้อยๆ ครัวเรือน ไร้เอกสารสิทธิ์ ไร้เอกสารแสดงฐานะตน(ทะเบียนบ้านและบัตรประชาชน) และต้องเผชิญการถูกไล่รื้อยึดที่ตลอดเวลา

3.2.1.2 การศึกษาสภาพทั่วไปของชุมชนชาวไทยใหม่ เกาะสีหะ

เกาะสีหะเป็นเกาะเล็ก ๆ มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 20 กิโลเมตร อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะภูเก็ต และอยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 10 กิโลเมตร มีคลองท่าจีนเป็นตัวกั้นให้เกาะสีหะและภูเก็ตแยกออกจากกัน ปัจจุบันมี สะพานเชื่อมให้รถยนต์สามารถไปถึงหมู่บ้านเกาะสีหะได้ พื้นที่เป็นเกาะขนาดเล็กอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะภูเก็ตอยู่ห่างจากตัวเมืองรวม 4 กิโลเมตร ปัจจุบันนี้ ถือเป็น พื้นที่อันเดียวกับเกาะภูเก็ต มีคลองเล็กๆ ชื่อคลองท่าจีนคั่นเท่านั้นประชากรที่เกาะสีหะนี้ส่วนหนึ่งเป็น ชาวเล หรือชาวน้ำซึ่งมีจำนวนมากที่สุด ในจำนวนชาวเลที่อาศัยอยู่ในเกาะภูเก็ต เกาะสีหะเป็นที่ตั้งของสำนัก สงฆ์มีพระพุทธรูปไสยาสน์องค์ใหญ่ อยู่บนยอดเขามี อ่าวน้อยและชายหาด หลายแห่งแต่ไม่เหมาะสำหรับการเล่น น้ำ เพราะพื้นทรายมีโคลปน

ภาพที่ 3.6 แสดงที่ตั้งของพื้นที่ศึกษา

3.2.2 การใช้ที่ดินของพื้นที่ศึกษา

ในพื้นที่ศึกษา มีการใช้ที่ดินหลายประการ ซึ่งสามารถจะแบ่งประเภทของการใช้ที่ดินได้ดังนี้

1. การใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรม

การใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรม มีลักษณะเป็นศูนย์กลางการค้าขายของพื้นที่ศึกษา

2. การใช้ที่ดินเพื่อสวนราชการ

การใช้ที่ดินเพื่อสวนราชการ มีลักษณะเป็นศูนย์กลางของพื้นที่ศึกษา

3. การใช้ที่ดินเพื่อการพักอาศัย

การใช้ที่ดินเพื่อการพักอาศัยจะกระจายอยู่ภายในและโดยรอบพื้นที่ศึกษา ส่วนใหญ่จะเป็นการอยู่อาศัยแบบบ้านเดี่ยว และคันทันข้างแออัด

4. การใช้ที่ดินเพื่อประเภทอื่นๆ

การใช้ที่ดินเพื่อประเภทอื่นๆ ส่วนใหญ่ในพื้นที่ศึกษาเป็นที่ดินโล่งว่าง และหาดทราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.3 ระบบโครงข่ายคมนาคมขนส่ง

บริเวณพื้นที่ศึกษา หรือชุมชนชาวไทยใหม่ มีเพียงถนนสายหลักที่ติดต่อกับชุมชนภายนอก มีถนนเพียงสายเดียวผ่ากลางหมู่บ้านซึ่งเป็นถนนดินแดง อีทางหนึ่งคือ การคมนาคมทางน้ำ ซึ่งในปัจจุบันมีประชากรจำนวนน้อยมากที่เดินทางทางทะเล

ภาพที่ 3.7 ระบบโครงข่ายการคมนาคมในพื้นที่

ภาพที่ 3.8 โครงข่ายคมนาคมขนส่งในพื้นที่ศึกษา

3.2.4 ลักษณะอาคารในพื้นที่ศึกษา

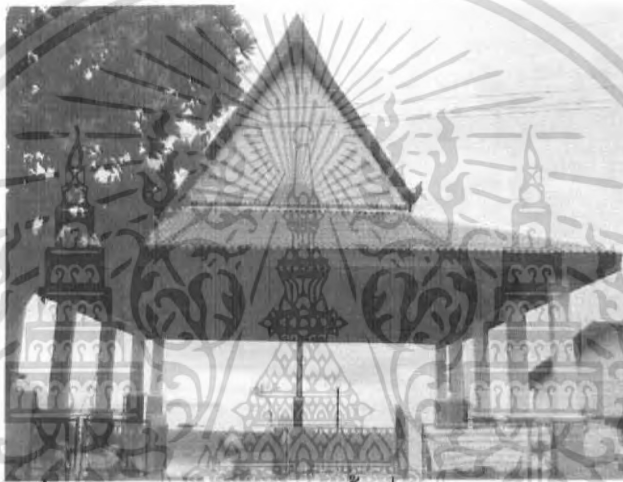
- สภาพอาคาร

ปัจจุบันสภาพอาคารบ้านเรือนของบริเวณชุมชนชาวไทยใหม่ อาคารส่วนใหญ่เป็นอาคารพักอาศัยแบบชั่วคราว ชั้นเดียว บางหลังยกสูง สร้างด้วยสังกะสีและมีหลังคามุง บางหลังเป็นอาคารพักอาศัยแบบคอนกรีตเสริมเหล็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.9 สภาพอาคารในพื้นที่ศึกษา

ภาพที่ 3.10 สภาพอาคารในพื้นที่ศึกษา

ตารางที่ 3.1 ความสูงลักษณะอาคารและสิ่งก่อสร้างบริเวณชุมชน
ชาวไทยใหม่ เกาะลิเฮอร์

พื้นที่	ลักษณะอาคารและสิ่งก่อสร้าง	รูปแบบการใช้ประโยชน์	จำนวนชั้น	สภาพอาคาร	หมายเหตุ
บริเวณชุมชนชาวไทยใหม่	บริเวณชุมชนมีเพียงอาคารพักอาศัยขนาดเล็ก	พักอาศัย	1 ชั้น	ทรุดโทรม	โดยมากเป็นอาคารชั่วคราวที่ทำด้วยสังกะสี
	บริเวณโดยรอบเป็นอาคารพักอาศัยและพาณิชยกรรม	พักอาศัย พาณิชยกรรม	1 ถึง 2 ชั้น	พอใช้และทรุดโทรม	ส่วนใหญ่เป็นอาคารคอนกรีต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2 สรุปสภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา

สภาพปัจจุบันของพื้นที่ เป็นชุมชนที่อยู่อาศัยที่หนาแน่นค่อนข้างแออัด และเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาด้านกรรมสิทธิ์ที่ดิน ประชากรในชุมชนส่วนใหญ่ไม่กรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นของตนเอง ในอนาคตการเคหะฯ ได้มีโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชน ซึ่งเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ปัญหาสภาพสาธารณูปโภค-สาธารณูปการแล้ว และยังสามารถรองรับการขยายตัวของสังคมในเรื่องของการท่องเที่ยวเพื่อเสริมศักยภาพของพื้นที่และพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับที่สูงขึ้นอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การวิเคราะห์สภาพทั่วไปและบทบาทของพื้นที่

การศึกษาและวิเคราะห์สภาพทั่วไปและบทบาทของพื้นที่ จะมีผลต่อการพัฒนาพื้นที่ศึกษาชุมชนชาวไทยใหม่ เกาะสิเหร่ ให้เกิดเป็นชุมชนชาวไทยใหม่ที่ยังคงอนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิม และเจริญเติบโตไปกับวัฒนธรรมของสังคมได้อย่างสอดคล้องกัน ทำให้เกิดการพัฒนาคูณภาพชีวิตให้ดีขึ้นในอนาคต โดยการวิเคราะห์จากแผนพัฒนาและโครงการที่เกี่ยวข้อง ศักยภาพและข้อจำกัดของพื้นที่ศึกษา รวมถึงปัญหาทางด้านกายภาพที่จะส่งผลต่อการพัฒนาชุมชน แนวโน้มการขยายตัวในอนาคต เพื่อที่จะสรุปบทบาท หน้าที่สำหรับการเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงชุมชนให้เกิดเป็นแนวความคิดและแนวทางออกแบบที่เหมาะสมต่อไป

ปัจจุบันประเทศไทยมีการเจริญเติบโตของเมือง ที่แตกต่างจากในอดีตที่เป็นไปตามธรรมชาติและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ในอดีตสามารถควบคุมการเจริญเติบโตของเมืองได้และยังไม่ได้ทำให้เกิดปัญหาของเมือง แต่ในปัจจุบันการพัฒนาเมืองในประเทศ ได้พัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีทางด้านต่างๆ ส่งผลให้ประเทศไทยนั้นได้มีการพัฒนาในด้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว โครงการและนโยบายมีดังนี้

4.1 การวิเคราะห์แผนพัฒนาและโครงการที่เกี่ยวข้อง

4.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 - 3 (พ.ศ.2504 – 2519)

เนื่องจากการจัดทำโครงการและการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจในระยะแรกส่วนใหญ่ยังไม่พร้อม โดยเฉพาะการจัดทำโครงการพัฒนาระยะยาวถือเป็นแต่เพียงการวางแผนขั้นต้น โดยการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับนี้ได้ครอบคลุมสาขาการพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐทุกด้าน แต่เน้นหนักโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ การคมนาคมขนส่ง การชลประทาน และการพลังงาน เป็นต้น การที่รัฐทุ่มเททรัพยากรใน 4 โครงการดังกล่าวนี้ ก็เพื่อเป็นการปูพื้นฐานให้มีการลงทุนในภาคเอกชน เพื่อเพิ่มผลผลิตทางสาขาเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมอันจะเป็นผลให้เศรษฐกิจของประเทศขยายตัวได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งการเน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของประเทศขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นทำให้

เกิดการขยายตัวของชุมชน เกิดการใช้ที่ดินอย่างไม่มีประสิทธิภาพขาดระบบระเบียบเนื่องจากการขาดการควบคุมดูแลจากภาครัฐ ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องของผังเมืองและการพัฒนาชุมชน ซึ่งการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วทำให้เกิดผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชากร และส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชนสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรม เกิดปัญหาในหลายด้าน ทำให้ประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ต่ำลง

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 - 6 (พ.ศ.2520 - 2539)

สืบเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-3 นั้นได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และในช่วงนั้นประเทศไทยประสบกับปัญหาความผันผวนของภาวะเศรษฐกิจโลกและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของไทย ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4-6 นี้จึงเป็นการดำเนินนโยบายตามแนวทางที่ได้มีการวางเอาไว้และปรับเปลี่ยนการพัฒนาให้ทันกับความก้าวหน้าของตลาดโลก ดังนั้นจึงได้มีการดำเนินงานการกระจายรายได้เพื่อลดช่องว่างทางเศรษฐกิจ สร้างความเจริญออกไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นต่างๆ ยกฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของชาวชนบทให้ดีขึ้นเพื่อชะลอการอพยพและย้ายถิ่นฐานของประชากรในต่างจังหวัดที่จะเข้ามาในเมืองหลวงและภาคกลางของประเทศมากขึ้น อีกทั้งยังลดอัตราการเพิ่มของประชากร เพื่อลดปัญหาการว่างงานในขณะเดียวกันก็มุ่งปรับปรุงคุณภาพของประชากรให้สูงขึ้น ตลอดจนขยายการบริการขั้นพื้นฐานทางเศรษฐกิจต่างๆ กระจายการผลิตออกไปอย่างกว้างขวางทั้งในสาขาการเกษตร การบริการ พาณิชยกรรม ให้มากขึ้นพร้อมทั้งฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งเสื่อมโทรมเพื่อเป็นมาตรการหนึ่งที่จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น พร้อมทั้งมีแผนนโยบายการจัดทำผังเมืองขึ้นเพื่อเป็นมาตรฐานในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยการมุ่งเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนที่อยู่อาศัย มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังสนับสนุนให้องค์กรในภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างกว้างขวาง กำหนดให้ท้องถิ่นเป็นองค์การกลางในการประสานงานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ.2545 – 2549)

เน้นการเป็นศูนย์กลางการบริหาร การปกครอง การคมนาคมขนส่งระดับนานาชาติ เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศและเริ่มมีการจัดการและพัฒนาการวางผังเมืองและควบคุมพื้นที่ โดยดำเนินการเพื่อให้ประเทศไทยมีการใช้พื้นที่ทั้งประเทศอย่างมียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ ซึ่งสนับสนุนให้มีการสร้างความเชื่อมโยง ของการพัฒนาเมืองและ

ชนบท ควบคู่กับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมของชาติให้ยั่งยืนตลอดไปในการเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ และการลงทุนของอาเซียนศูนย์กลาง การคมนาคมขนส่งควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจระดับรากหญ้า เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน การกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจและการบริการทางสังคม ประกอบกับนโยบายการกระจายอำนาจที่ให้อำนาจท้องถิ่นในการจัดทำผังเมืองของตนเอง ทำให้จำเป็นต้องมีการวางและจัดทำผังประเทศ เพื่อเป็นกรอบนโยบายการพัฒนาในอนาคต ให้มีการใช้พื้นที่ร่วมกันของกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวมของประเทศที่มีการบูรณาการอย่างองค์รวมครบถ้วนทุกสาขา ลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มเติมส่วนที่ขาดหายไป รวมทั้งการพัฒนาระบบเมืองให้มีการรวมกลุ่มกันอย่างเข้มแข็ง และ เกื้อกูลกันอย่างเป็นเครือข่าย เพื่อให้ใช้เป็นแผนกายภาพแม่บทของรัฐบาล และ หน่วยปฏิบัติทุกสาขาที่มีการใช้กิจกรรมในพื้นที่เดียวกัน โดยจะให้ใช้เป็นแผนและผังกลางร่วมกันในการจัดทำแผนปฏิบัติการย่อยๆ ของแต่ละหน่วยงาน ให้มีทิศทางสู่เป้าหมายเดียว ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งซ้ำซ้อนก่อปัญหาใหม่ๆ และ ส่งผลกระทบต่อเมืองต่อไปอีก รวมทั้งสามารถรับมือกับปัจจัยภายนอกอันเป็นผลมาจากการพัฒนาของประเทศเพื่อนบ้านที่ร่วมเป็นพันธมิตรการพัฒนาด้วย

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)

ถึงแม้ว่าการพัฒนาของประเทศจะประสบความสำเร็จในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจโดยบรรลุตามเป้าหมายแล้วก็ตาม แต่กิจกรรมและความมั่นคงทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่แล้วนั้นยังกระจุกตัวอยู่แต่เฉพาะในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเท่านั้น ซึ่งยังแตกต่างจากชนบทของประเทศที่ยังคงมีรายได้ต่ำอยู่ ดังนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 จึงมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเป็นหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักในการพัฒนาดังนี้

การพัฒนาศักยภาพของคน ประกอบด้วย การส่งเสริมให้ประเทศมีโครงสร้างประชากรที่เหมาะสมและการกระจายตัวของประชากรที่สอดคล้องกับศักยภาพและโอกาสในการพัฒนาในแต่ละพื้นที่ของประเทศ

การพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาคน ประกอบด้วย แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัวและชุมชน สร้างโอกาสให้คน ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

การเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาของภูมิภาคและชนบท เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึง การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการกระจายการพัฒนาด้วยการเพิ่มศักยภาพขององค์กรชุมชน สร้างโอกาสการพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ

การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคน และ คุณภาพชีวิต ประกอบด้วยแนวทางการสร้างระบบเศรษฐกิจให้เข้มแข็ง เสริมสร้างการผลิตให้เข้มแข็งเพื่อให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของตลาดโลก

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยแนวทางการบริหาร การจัดการเพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูธรรมชาติให้มีความสมบูรณ์ รวมทั้งการดูแลรักษาสภาพแวดล้อม เพื่อยกระดับชีวิตของคนในชุมชนและเป็นฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว

แนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้เป็นการชี้ทิศทาง ตามวัตถุประสงค์ของหลักการ ในการพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยเน้นรายละเอียดของแนวทางการพัฒนาตามเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเป็นเป้าหมายเพื่อกำหนดในการพัฒนาที่จะทำให้เกิดผลต่อประชาชนมิใช่ของค์กรของรัฐ

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 นี้เป็นแผนการพัฒนาประเทศ ในระยะเวลา 5 ปี ที่มีจุดมุ่งหมายเน้นในการแก้ไขปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิต ของคนส่วนใหญ่ในประเทศ โดยมุ่งปรับโครงสร้างการพัฒนาของชนบทและในเมืองให้เข้าสู่ความ สมดุลและยั่งยืน นำไปสู่เป้าหมายระยะยาวในการกระจายโอกาสการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดย จะดำเนินการตามหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “ที่ยึดคนในพื้นที่เป็นศูนย์กลางของการ พัฒนาภายใต้กระบวนการ การมีส่วนร่วมที่อาศัยความเข้มแข็งของชุมชนทั้งในชนบท และในเมือง เป็นพื้นฐาน เพื่อให้คนส่วนใหญ่ของประเทศสามารถพึ่งตนเองได้

แต่เนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 มีการดำเนินการ ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 จึงเป็นการพัฒนาควบคู่ไปกับ แนวความคิดที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และให้การพัฒนาเป็นการพัฒนาที่สมดุลทั้ง ในด้านตัวบุคคล สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ปัญหาความ ยากจน การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้พ้นจากวิกฤต พร้อมกับการวางรากฐานใน การพัฒนาประเทศให้เข้มแข็ง และสร้างระบบการบริหารและการจัดการภายในที่ดีให้เกิดขึ้นกับ ทุกระดับ

4.1.2 การศึกษาข้อมูลทางด้านนโยบายระดับกระทรวง

4.1.2.1 แผนกระทรวงมหาดไทย

- แผนกระทรวงมหาดไทยฉบับที่ 1-4 (พ.ศ.2515 - 2534)

แผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย ส่วนใหญ่มีนโยบายในการพัฒนาด้านการปกครองประเทศ ซึ่งทางด้านการวางผังเมืองยังไม่มีบทบาทต่อการปกครอง เป็นปัญหาที่เกิดจากการไม่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเมืองและชุมชน

- แผนกระทรวงมหาดไทยฉบับที่ 5-6 (พ.ศ. 2535 - 2544)

จากแผนพัฒนาในช่วงระยะแรก ที่เน้นทางด้านการศึกษา จนทำให้เกิดการพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ และต่อมาได้มีการเห็นความสำคัญต่อการวางผังเมืองและความเป็นอยู่ของประชาชน จึงมีการพัฒนาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับพื้นที่

- แผนพัฒนากระทรวงมหาดไทยฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2545 - 2549)

แผนพัฒนาฉบับนี้มีนโยบายในการส่งเสริม และ พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้สามารถพึ่งตนเอง เป็นการพัฒนากิจการชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนภายในชุมชน เป็นชุมชนน่าอยู่ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงจัดการทางด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 9

4.2 การวิเคราะห์แนวโน้มการขยายตัวของพื้นที่ศึกษา

4.2.1 การขยายตัวของชุมชนชาวไทยใหม่เกาะสีเฮอร์

ปัจจุบันการขยายตัวของชุมชนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เหตุเพราะหลังจากเกิดเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ สึนามิ บ้านหรืออาคารสาธารณะต่างๆได้รับความเสียหายพอสมควร ผู้อยู่อาศัยบริเวณริมชายหาดกินบริเวณมาถึงเกือบครึ่งหนึ่งของชุมชนปัจจุบันเกิดปัญหาขาดการแคลนที่อยู่อาศัย สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ที่ถูกสุขลักษณะ ส่วนการขยายตัวของชุมชนในอนาคตนั้นพื้นที่ทางด้านหลังของชุมชนมีพื้นที่ว่างพอสำหรับการเจริญเติบโตในอนาคต

4.2.2 การขยายตัวของกิจกรรม

จากการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา ทางด้านต่างๆ ทั้งในระดับประเทศ ระดับจังหวัด ระดับเขตและในพื้นที่ศึกษา อีกทั้งการศึกษาและวิเคราะห์แผนพัฒนาและโครงการที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ลักษณะเด่นและลักษณะด้อย ที่เป็นปัญหาทางกายภาพของพื้นที่ ทำให้สามารถวิเคราะห์แนวโน้มและการขยายตัวของกิจกรรมด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนการวิเคราะห์ลักษณะแนวโน้มของทิศทาง เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการสรุปบทบาทหน้าที่ของพื้นที่ศึกษา

โดยทำการวิเคราะห์แยกตามลักษณะ ของกลุ่มกิจกรรมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.2.2.1 กิจกรรมประเภทที่อยู่อาศัย

กิจกรรมหลักของชุมชนนี้คือพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการอยู่อาศัย โดยที่การขยายตัวของชุมชนและกิจกรรมของชุมชนนั้น ทำให้บ้านเรือนที่อยู่ในชุมชนเกิดความแออัดกันขึ้น ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งในอนาคตหากยังไม่มีการปรับปรุงชุมชน คาดว่าความเป็นอยู่ของชุมชนคงมีศักยภาพลดลงและเกิดปัญหาเพิ่มมากขึ้น ปัจจุบันอาคารบ้านเรือนในชุมชนมีความเก่าและทรุดโทรม ขาดการซ่อมแซมที่ถูกต้องคนในชุมชนขาดการดูแลเอาใจใส่ในชุมชนของตนเองพื้นที่ในการอยู่อาศัยมีการรुकล้ำพื้นที่สาธารณะในชุมชน โดยเฉพาะถนน ทางเดิน ในชุมชนซึ่งเกินความคับแคบมากขึ้น บางพื้นที่ถูกปล่อยทิ้งร้างขาดการพัฒนาและไม่เกิดการขยายตัวของกิจกรรม เนื่องจากเจ้าของที่ดิน ซึ่งเป็นของเอกชนขาดการดูแลพื้นที่และไม่ได้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่นั้นๆ พื้นที่ดังกล่าวหากได้รับการพัฒนาและปรับปรุงก็จะสามารถขยายกิจกรรมในชุมชนได้มากขึ้น

4.2.2.2 กิจกรรมประเภทสถานศึกษา

สถานศึกษาในชุมชนมีโรงเรียน 1 แห่ง คือ โรงเรียนเกาะสีเเห่ เป็นโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ตั้งอยู่บริเวณใจกลางของตำบลเกาะสีเเห่ ซึ่งรองรับเด็กนักเรียนในชุมชนและบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง สำหรับพื้นที่ชุมชนชาวไทยใหม่นั้นมีเพียงโรงเรียนสำหรับเด็กชั้นอนุบาลที่รองรับเด็กในชุมชน ในอนาคตการศึกษาที่มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น นักเรียนมีอัตราเพิ่มมากขึ้นและพื้นที่ของสถานศึกษายังมีพื้นที่เพียงพอที่จะสามารถรองรับการขยายตัวของชุมชนได้ในอนาคต

4.2.2.3 กิจกรรมประเภทสถาบันราชการและวัด

สถาบันราชการที่อยู่ในชุมชนชาวไทยใหม่เกาะสีเเห่นั้น มีเพียงสถานีอนามัยการคมนาคมสามารถเข้าถึงได้ทางบก สำหรับวัดคือวัดเกาะสีเเห่ตั้งอยู่ใจกลางชุมชนเป็นวัดที่มีสถาปัตยกรรมที่สวยงามควรแก่การอนุรักษ์อย่างยิ่ง

สรุปได้ว่ากิจกรรมในชุมชนในด้านต่างๆ มีแนวโน้มจะขยายตัวในอนาคต เพราะผลจากแผนนโยบายของภาครัฐ ตลอดจนศักยภาพและความเหมาะสมของชุมชนเอง จะช่วยส่งเสริมให้บทบาทของชุมชนดีขึ้น แต่ควรมีการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ กิจกรรมในพื้นที่ เพื่อที่จะสามารถเชื่อมโยงกับกิจกรรมต่างๆ ให้มีความต่อเนื่องและสัมพันธ์กันระหว่างกิจกรรมให้มากขึ้นในรูปแบบของการว่าจ้างและออกแบบชุมชน โดยให้เหมาะสมพอเพียงต่อชุมชน

4.3 การวิเคราะห์ข้อได้เปรียบและศักยภาพในการพัฒนาของพื้นที่ศึกษา

ในบริเวณพื้นที่ศึกษานั้นมีปัจจัยที่ส่งเสริมและสนับสนุน ให้เป็นข้อได้เปรียบและศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่ เพื่อเป็นศูนย์ชุมชนชาวไทยใหม่เกาะสีเฮอร์ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.3.1 ข้อได้เปรียบทางด้านทำเลที่ตั้ง

4.3.1.1 บริเวณพื้นที่ศึกษาดังอยู่ในที่ที่มีความเจริญเข้าถึง อยู่ในเมืองที่มีสาธารณูปโภคค่อนข้างครบครัน การคมนาคมสะดวกต่อการเข้าถึงชุมชนและสะดวกต่อการเดินทางไปยังที่อื่นๆ บริเวณรอบชุมชนยังมีพื้นที่โล่งว่างอยู่ที่เหมาะสมแก่การพัฒนาให้เป็นประโยชน์ต่อคนในชุมชน

4.3.1.2 ลักษณะสภาพแวดล้อมที่สวยงามและทำเลที่ตั้งของชุมชน สามารถพัฒนาพื้นที่บริเวณริมชายหาด ซึ่งปัจจุบันประชากรในชุมชนใช้เป็นบริเวณทำการประมงให้เป็นบริเวณของสวนสาธารณะ หรือกันพื้นที่ไว้สำหรับการรักษาสภาพแวดล้อมของชุมชนในบริเวณริมชายหาดให้คงความสวยงามต่อไป เพื่อรองรับการท่องเที่ยวภายในอนาคต

4.3.1.3 ในพื้นที่ศึกษามีสถานโบราณคดีคือวัดเกาะสีเฮอร์ ซึ่งเป็นศูนย์รวมของคนในชุมชน

4.3.2 ลักษณะเด่นทางด้านกิจกรรมรอบพื้นที่ศึกษา

โดยรอบของพื้นที่ศึกษา ล้วนแล้วแต่เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อชุมชน คือทางทิศใต้ ของชุมชนเป็นหาดทรายติดกับทะเลซึ่งมีทัศนียภาพที่สวยงามซึ่งสามารถพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวได้ในอนาคต ทางด้านทิศเหนือของโครงการติดกับป่าชายเลน ในอนาคตสามารถเพิ่มเป็นเส้นทางในการท่องเที่ยวได้ทางเข้าชุมชนติดกับถนนหลักที่เชื่อมต่อมาจากตัวเมืองของเกาะ ภายในเขตพื้นที่ชุมชนมีถนนเส้นหลักเพียงเส้นเดียวซึ่งถือว่าเป็นข้อจำกัดในการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชนในอนาคต อาจมีการพัฒนาให้มีบทบาทที่สำคัญต่อชุมชนต่อไป

โอกาสการพัฒนาของพื้นที่ศึกษามีความเป็นไปได้ เพราะกิจกรรมรอบพื้นที่ศึกษาจะช่วยส่งเสริมบทบาทความสำคัญให้กับพื้นที่ศึกษาได้อย่างสมบูรณ์

4.3.3 ลักษณะเด่นของกิจกรรมในพื้นที่ศึกษา

ลักษณะของกิจกรรมพื้นที่ศึกษา ส่วนใหญ่เป็นการอยู่อาศัย ซึ่งอยู่อาศัยกันมาเป็นเวลานานแต่เนื่องด้วยประชากรในชุมชนไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน จึงไม่ได้รับอนุญาตให้มีกรรมสิทธิ์ที่ดิน ด้วยเอกลักษณ์ของชุมชนที่เป็นชาวเลหรือชาวไทยใหม่ทำให้พื้นที่ศึกษามีความน่าสนใจที่จะอนุรักษ์และพัฒนาไปควบคู่กัน เพื่อให้พื้นที่ศึกษาสามารถพัฒนาเป็นศูนย์ชุมชนใหม่

โดยที่ให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับกิจกรรมอื่นๆ ในชุมชน เช่น สถาบันทางศาสนาและสถานศึกษา แห่งพานิชยกรรม ที่มีความโดดเด่นไม่ด้อยกว่ากิจกรรมประเภทที่อยู่อาศัย

4.3.4 ลักษณะเด่นด้านการคมนาคมขนส่ง

เกาะสีเฮอร์อยู่ห่างจากตัวเมืองเพียง 4 กิโลเมตร มี ถนนศรีสุทัศน์ เป็นเส้นทางจราจรเข้าหลัก และจากตัวชุมชนของเกาะก็จะมี ถนนเกาะสีเฮอร์แหลมตุ๊กแก เชื่อมต่อมาถึงชุมชนชาวไทยใหม่เกาะสีเฮอร์ ส่วนการสัญจรทางน้ำก็สามารถพัฒนาบริเวณริมหาดบางส่วนให้เป็นท่าเรือเพื่อเป็นอีกการเดินทางหนึ่งที่น่าสนใจ

4.4 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดในการพัฒนาของพื้นที่ศึกษา

บริเวณพื้นที่ศึกษานอกจากจะมีข้อดีและข้อได้เปรียบต่างๆ แล้วบริเวณพื้นที่ศึกษา ยังมีปัญหาและข้อจำกัดที่มีผลต่อการพัฒนาของพื้นที่อยู่หลายประการ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.4.1 ปัญหาด้านการคมนาคมและการเข้าถึงพื้นที่ศึกษา

ถนนศรีสุทัศน์ ที่เชื่อมต่อมาจากตัวเมืองจังหวัดภูเก็ตนั้นถือว่าการส่งเสริมบทบาทให้กับพื้นที่ก็จริงแต่ถนนเส้นดังกล่าวสิ้นสุดแค่เพียงในตัวเมืองของชุมชนเกาะสีเฮอร์ แต่การเข้าถึงพื้นที่ชุมชนชาวไทยใหม่เกาะสีเฮอร์นั้นต้องเดินทางด้วยถนน ถนนเกาะสีเฮอร์แหลมตุ๊กแก ที่ค่อนข้างแคบการเข้าถึงจึงเป็นไปได้ลำบาก และยังขาดการให้บริการรถโดยสารสาธารณะ ทางสัญจรภายในชุมชนที่ศึกษาก็เป็นเพียงถนนดินแดง แคบและเล็กไม่สะดวกแก่การเดินทาง ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ที่ผ่านไปมาได้ ส่วนการคมนาคมทางน้ำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันได้มีการใช้เส้นทางคมนาคมนี้อย่างต่อเนื่องและเป็นเส้นทางหลักแต่ปัจจุบันเริ่มมีแนวโน้มว่าจะลดลงเพราะชาวเลยังคงกลัวภัยธรรมชาติ สึนามิ อยู่ในอนาคตหากมีการพัฒนาอย่างถูกต้องก็จะเกิดการส่งเสริมบทบาทของพื้นที่

4.4.2 ปัญหาและข้อจำกัดในด้านการขยายตัวของพื้นที่

ปัญหาและข้อจำกัดในด้านการขยายตัวของพื้นที่ในพื้นที่ศึกษานี้ เกิดจากพื้นที่ด้านหน้าของชุมชนติดกับทะเล ด้านหลังติดกับป่าชายเลน ส่วนทางด้านข้างทั้งสองข้างติดกับภูเขา ด้วยปัญหาดังกล่าวทำให้ชุมชนไม่สามารถขยายพื้นที่ได้อีกต่อไป แต่ข้อจำกัดดังกล่าวหากได้รับการพัฒนาที่เป็นไปอย่างถูกต้องแล้วนั้น ข้อจำกัดจะเป็นตัวเพิ่มบทบาทให้ชุมชน ทั้งทางด้านการคมนาคมทางน้ำ การท่องเที่ยวทางทะเล และการท่องเที่ยวแบบ Home stay ทำให้เกิดประโยชน์ได้ทั้งพื้นที่ศึกษาและพื้นที่ใกล้เคียง

4.4.3 ปัญหาด้านอาชีพและรายได้ของคนในชุมชน

ประชากรในชุมชนมีการประกอบอาชีพชาวประมง เป็นส่วนใหญ่ และมีบางส่วนที่เข้าไปในเมืองเพื่อเป็นคนงานรับจ้าง รายได้ส่วนใหญ่จากการประกอบอาชีพของประชากรค่อนข้างน้อยโดยรายได้ส่วนใหญ่มีการนำไปใช้กับชีวิตประจำวัน มากกว่าที่จะนำมาประมงและพัฒนาบ้านเรือนหรือบริเวณพื้นที่ของตนเอง ดังนั้นการที่จะพัฒนาพื้นที่ศึกษาได้ จะต้องส่งเสริมให้คนในชุมชนมีอาชีพและรายได้ที่ดีเสียก่อน เช่น การส่งเสริมอาชีพ เป็นต้น

4.4.4 ปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน

ประชากรส่วนทั้งหมดของพื้นที่ศึกษาเป็นชาวเลหรือชาวไทยใหม่ ซึ่งอยู่อาศัยในพื้นที่มานาน การที่เป็นชาวไทยใหม่ในอดีตจึงไม่สามารถมีบัตรประชาชนและไม่มีสิทธิ์ในการถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน ปัจจุบันเอกชนต่างๆจึงเข้ามาจับจองพื้นที่และพยายามขับไล่ชุมชนชาวไทยใหม่ให้ไปหาที่อยู่ใหม่ แต่เนื่องจากชาวไทยใหม่ได้อยู่อาศัยมาเป็นเวลานานนับร้อยปีแล้วจึงรักและหวงแหนพื้นที่ดินของตนเอง ทำให้เกิดปัญหาที่ยังไม่มีข้อสรุป

4.5 การวิเคราะห์จินตภาพของพื้นที่ชุมชนและพื้นที่ศึกษา

การศึกษาและวิเคราะห์จินตภาพของพื้นที่ชุมชนนี้ เพื่อดูการศึกษาและวิเคราะห์ ถึงการเชื่อมต่อของจินตภาพในด้านต่างๆ เพื่อที่จะสามารถพัฒนาพื้นที่ศึกษา ให้เป็นพื้นที่อนุรักษ์วัฒนธรรมชาวเล มีการเชื่อมโยงกับพื้นที่ชุมชนเมืองในด้านจินตภาพได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเนื่องจากจินตภาพเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละชุมชนและของแต่ละพื้นที่ ที่สามารถสร้างความประทับใจ ความสะดวกต่อการจดจำแก่ผู้ที่เดินทางผ่านไปมา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นสำหรับการศึกษาและวิเคราะห์จินตภาพของชุมชนชาวไทยใหม่ฯ วิเคราะห์ถึงข้อดีและปัญหาต่างๆ เพื่อนำผลวิเคราะห์ที่ได้มาหาแนวทางแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของจินตภาพในอนาคต สำหรับการศึกษาของจินตภาพของชุมชนในครั้งนี้ ได้อาศัยทฤษฎีจิตภาพชุมชนของ เควิน ลินช์ (Kevin Lynch) มาเป็นหลักเกณฑ์ในการศึกษาและวิเคราะห์ โดยใช้องค์ประกอบที่สำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบหลักที่ใช้ในการศึกษาและวิเคราะห์จินตภาพของชุมชนชุมชนชาวไทยใหม่ เกาะสีเฮอร์

- เส้นทาง (Path)

ได้แบ่งเส้นทางสัญจรออกเป็นทางบกและทางน้ำ โดยที่ทางบกได้แก่ทางถนนคสล. ที่เชื่อมต่อมาจกตัวเมืองของเกาะสีเฮอร์ แต่ถนนภายในชุมชนนั้นยังขาดการต่อเนื่องที่ดี

ส่วนเส้นทางการสัญจรทางน้ำก็ คือ ริมหาดที่ติดกับทะเล ซึ่งจะมีบทบาทเพิ่มขึ้นในอนาคต จากการพัฒนาพื้นที่ศึกษาและบริเวณใกล้เคียง

- ขอบเขต (Edge)

องค์ประกอบที่เป็นส่วนกำหนดขอบเขตของกิจกรรมและการใช้ที่ดินที่แตกต่างกัน ขอบเขตที่ชัดเจนได้แก่ อ่าวภูเก็ตที่อยู่ทางทิศใต้ , ป่าชายเลนที่อยู่ทางทิศเหนือ, แหลมตึกแก, แหลมพิบผ้า

- ศูนย์รวมกิจกรรม (Node)

เป็นบริเวณที่มีกิจกรรมหนาแน่น หรือ มีผู้รวมตัวกันเป็นจำนวนมากภายในพื้นที่ ได้แก่ บริเวณลานกีฬาต่างๆ ในชุมชน และศาลาประชาคม ที่เป็นศูนย์รวมของคนในชุมชนหรือที่ประชุมของคนในชุมชน เพื่อปรึกษาหาปัญหาต่างๆ

- จุดหมายตา (Landmark)

จุดหมายตาในพื้นที่ ที่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนในระยะไกล มีความเด่นชัดเป็นพิเศษ สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการอ้างอิงและบอกทิศทางสำหรับพื้นที่นั้นๆ ภูมิสัญลักษณ์ ที่สำคัญได้แก่ แหลมพิบผ้า และแหลมตึกแกที่เป็นเทือกเขา

- ประตู (Gate way)

ประตูทางเข้าของพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่ทางเข้าออกพื้นที่ทางบก จะมีขนาดเล็กเหมาะสำหรับการเดินเท้ามากกว่าการใช้ยานพาหนะ ทางเข้าของพื้นที่ศึกษาซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกของพื้นที่ศึกษา จะเข้าจากถนนเกาะสิเหร่แหลมตึกแกจะเข้าจากไปยังถนนชุมชน ซึ่งสามารถเข้าได้ทางเดียว ส่วนทางด้านที่ติดกับทะเล ในขณะนี้เรือใหญ่ไม่สามารถเข้าจอดได้มีได้เพียงเรือเล็กเท่านั้นที่สามารถเข้าจอดได้

จากการศึกษาและวิเคราะห์จินตภาพของชุมชน แล้วการศึกษานี้จะทำการปรับปรุงและ เสนอแนะสำหรับพื้นที่ศึกษา โดยเน้นการศึกษาในบริเวณพื้นที่ศึกษาเท่านั้น เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงในส่วนของแต่ละองค์ประกอบได้อย่างเหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้ทั้งพื้นที่ศึกษามีจินตภาพที่ดีมีประสิทธิภาพ

โดยการวิเคราะห์ในแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดดังนี้

- เส้นทาง (Path)

สภาพปัจจุบัน - เส้นทางหลักได้แก่ ถนนศรีสุทัศน์, ถนนเกาะสิเหร่ แหลมตึกแก

ผลการวิเคราะห์ - ลักษณะของเส้นทางหลัก เดิมมีความเด่นชัดอยู่แล้ว

ส่วนเส้นทางย่อยในชุมชน ยังขาดความต่อเนื่องกับ
เส้นทางหลักที่ดี

- ขอบเขต (Edge)

สภาพปัจจุบัน

- ขอบเขตหลักได้แก่ ชายทะเล อ่าวเกาะสีเฮอร์, แหลม
ตุ๊กแก และแหลมพิบผ้า

ผลการวิเคราะห์

- เส้นขอบเขตของชุมชนมีความเด่นชัดมาก

- ย่าน (District)

สภาพปัจจุบัน

- โดยทั่วไปเป็นย่านที่อยู่อาศัยที่แออัดเป็นอย่างมาก
ปะปนกับปะปนกับโรงเรียนรวมถึงพื้นที่
พาณิชยกรรมบางส่วนที่กระจายตัวกันอยู่ภายใน
ชุมชน

ผลการวิเคราะห์

- ชุมชนนี้มีย่านที่อยู่อาศัยเป็นหลัก โดยมีโรงเรียน
พาณิชยกรรม เป็นกิจกรรมรองซึ่งต่อไปในอนาคต
คาดว่าจะส่งเสริมให้เป็นกิจกรรมที่มีบทบาทใน
ชุมชน

- ศูนย์รวมกิจกรรม (Node)

สภาพปัจจุบัน

- ศูนย์รวมกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ บริเวณลานกีฬา
ของชุมชน, ศาลาประชาคมของชุมชน

ผลการวิเคราะห์

- ควรมีการพัฒนาศูนย์รวมกิจกรรมให้ดีขึ้น เช่น
บริเวณริมชายหาดริมอ่าวเกาะสีเฮอร์ให้เกิดเป็นศูนย์
รวมกิจกรรมที่สำคัญขึ้น โดยคำนึงถึงผลกระทบใน
ด้านกายภาพ สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและความ
เหมาะสมในด้านสภาพแวดล้อมเป็นสำคัญ

- จุดหมายตา (Landmark)

สภาพปัจจุบัน

- ภายในพื้นที่ชุมชนมีภูมิสัญลักษณ์ที่สำคัญ แหลมพิบ
ผ้า และแหลมตุ๊กแกที่เป็นเทือกเขาเมื่อเดินทางเข้ามา
อยู่ในชุมชนสามารถรับรู้ได้ว่าเข้ามาอยู่ในชุมชนแล้ว

ผลการวิเคราะห์

- แหลมพิบผ้า และแหลมตุ๊กแกที่เป็นเทือกเขา ซึ่งเป็น
จุดหมายตาที่ไกลเกินไปจะเห็นเป็นจุดหมายตาใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บางส่วน ทำให้พื้นที่บางส่วนไม่สามารถมองเห็นได้
 ดังนั้นจึงควรเพิ่มจุดหมายตาที่สอดคล้องกับชุมชน
 เพื่อที่จะได้มองเห็นหรือรับรู้ได้เมื่ออยู่ในชุมชน

- ประตู (Gate way)

สภาพปัจจุบัน

- ประตูได้แก่ ด้านทิศตะวันออกของชุมชน ถนนเกาะ
 สีเหร์แหลมตุ๊กแก และยังมีทางเข้าอีกทางคือ ทางเรือ

ผลการวิเคราะห์

- ประตูควรมีการพัฒนาให้สำคัญและเป็นที่เห็นชัดกว่า
 นี้เพื่อความสะดวกของผู้เดินทางเข้าในชุมชน และ
 ลดอันตรายที่เกิดขึ้นให้น้อยลง ส่วนทางเรือควรมี
 ท่าเรือสำหรับเรือประมงที่มีขนาดใหญ่เพื่อเป็นการ
 เปิดโอกาสด้านเศรษฐกิจ

ภาพที่ 4.1 แสดงจินตภาพของพื้นที่ศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6 การวิเคราะห์เพื่อหาศักยภาพในการพัฒนา

การศึกษาวิเคราะห์เพื่อหาพื้นที่ที่มีศักยภาพ และเหมาะสมกับการพัฒนา ให้เป็นพื้นที่รองรับการเจริญเติบโตของประชากรในพื้นที่รวมทั้งรองรับวัฒนธรรมที่ควรอนุรักษ์ไว้เพื่อพิจารณาถึงความพร้อมของพื้นที่ในการใช้ที่ดินในกิจกรรมต่างๆ อันเป็นแนวทางในการเลือกทำเลที่ตั้งของกิจกรรมการใช้ที่ดินในพื้นที่ศึกษาตามลำดับความสำคัญ โดยการกำหนดปัจจัยต่างๆ ซึ่งหมายถึงสาเหตุหรือส่วนสำคัญที่เป็นตัวกำหนดประเภทการใช้ที่ดินอันมีผลต่อการเลือกทำเลที่ตั้ง โดยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ดังนี้

- 1) กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายต่างๆ ในการวิเคราะห์
- 2) กำหนดปัจจัยต่างๆ และค่าน้ำหนักของปัจจัย
- 3) กำหนดตัวชี้และเกณฑ์ในการวัด
- 4) กำหนดขอบเขตและหน่วยของพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาระบบตาราง
- 5) กำหนดค่าคะแนนของศักยภาพในระดับต่างๆ
- 6) รวบรวมคะแนนและแสดงผลการวิเคราะห์

ในแต่ละขั้นตอนของการวิเคราะห์มีรายละเอียดตามขั้นตอนดังนี้

4.6.1 การกำหนดความมุ่งหมายในการวิเคราะห์

เพื่อวิเคราะห์หาศักยภาพของพื้นที่ศึกษา ให้เป็นเมือง อนุรักษ์วัฒนธรรมชาวเล โดยพิจารณาคความเหมาะสมต่อการพัฒนาและปรับปรุงให้เป็นอนุรักษ์ในอนาคตและมีบทบาทที่สำคัญต่อพื้นที่ใกล้เคียง การวิเคราะห์พื้นที่โดยการหาลำดับศักยภาพของความเหมาะสมและความพร้อมในการพัฒนาพื้นที่ส่วนต่างๆ ภายในบริเวณชุมชนชาวไทยใหม่เกาะสีเเห่

4.6.2 การกำหนดปัจจัยและค่าน้ำหนักของปัจจัย

4.6.2.1 การกำหนดปัจจัยต่างๆ

ซึ่งปัจจัยในที่นี้ หมายถึง สาเหตุหรือส่วนสำคัญที่เป็นตัวกำหนดประเภทของการใช้ที่ดินที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้งในระดับที่แตกต่างกัน จากการกำหนดความมุ่งหมายในการวิเคราะห์ที่เน้นความเป็นเมืองศูนย์กลางการบิน ดังนั้นปัจจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์จึงมุ่งเน้นประเด็นที่เกี่ยวกับลักษณะ และความพร้อมของพื้นที่ต่างๆ โดยมีปัจจัยทางด้านกายภาพ (ความพร้อมทางด้านต่างๆ ของพื้นที่) และด้านเศรษฐกิจ (แรงดึงดูดทางเศรษฐกิจ) เป็นปัจจัยหลัก ส่วนปัจจัยทางด้านสังคมนั้นจะวิเคราะห์ว่าบริเวณพื้นที่ชุมชนนั้นมีความเท่าเทียมกันในการได้รับการบริการทางสังคม

4.6.2.2 การกำหนดค่าน้ำหนักของปัจจัย

ความหมายของค่าน้ำหนักของปัจจัย (Weighting of factors) คือ สิ่งที่จะอธิบายถึงค่าความสำคัญของปัจจัยต่างๆ ทั้งปัจจัยหลักและปัจจัยรองเพื่อรวบรวมเป็นค่าคะแนนของศักยภาพในระดับต่างๆ

ค่าน้ำหนักของปัจจัย กำหนดขึ้นตามลักษณะของปัจจัย โดยแสดงค่าออกมาเป็นตัวเลข (โดยทั่วไปแล้วจะกำหนดให้มีค่าประมาณ 2-3 เท่า ตามลักษณะของศักยภาพในระดับต่างๆ คือ ศักยภาพสูง ศักยภาพปานกลาง ศักยภาพต่ำ)

ปัจจัยที่มีค่าน้ำหนักสูงสุด คือ ปัจจัยทางด้านกายภาพ มีค่าน้ำหนักของปัจจัย 3 เท่า และปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ มีค่าน้ำหนัก 1 เท่า

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าลักษณะและค่าน้ำหนักของปัจจัย

ลักษณะของปัจจัย	ปัจจัย	ค่าน้ำหนัก
ด้านกายภาพ	1. ระบบการเข้าถึง	3
	2. ลักษณะความหนาแน่น	2
	3. ไฟฟ้า	2
	4. ประปา	2
	5. พื้นที่สีนามิ	3
	6. ข้อกำหนดของพื้นที่	2
	7. มุมมองที่สวยงาม	1
สังคม	8. สถาบันการศึกษา	1

4.6.3 การกำหนดตัวชี้และเกณฑ์ในการวัด

4.6.3.1 ระบบการเข้าถึง (ACCESSIBILITY)

ระบบการเข้าถึง มีความสำคัญต่อการปรับปรุงพื้นที่ เพื่อเป็นการหาศักยภาพของพื้นที่ศึกษา โดยมีเกณฑ์การพิจารณาพื้นที่ที่เหมาะสม ต้องมีความสะดวกสบายในการเดินทางทุกรูปแบบเพื่อเข้าถึงภายในพื้นที่ศึกษา ซึ่งการพิจารณาความสะดวกความสบายได้เป็นอย่างดีโดยมีการเชื่อมโยงโครงข่ายถนนและลำคลอง โดยพื้นที่รอบนอกจะมีความเหมาะสมในการพัฒนาสูงกว่าพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลจากถนนสายหลัก โดยใช้การพิจารณาจากระยะห่างของการเดินทางจากภายในพื้นที่ศึกษาสู่ถนนสายหลัก ถนนสายรองและถนนสายย่อย จึงมีค่าคะแนนดิบดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าคะแนนดิบของระบบการเข้าถึง¹

ระยะห่างจากถนน (เมตร)	ค่าคะแนนดิบ	คะแนนจริง (คูณ 3)
ห่างจากถนนทั่วไปในระยะ 250 เมตร	3	9
ห่างจากถนนทั่วไปในระยะ 250-500 เมตร	2	6
ห่างจากถนนสายย่อย	1	3
ไม่มีถนนเข้าถึง	0	0

4.6.3.2 ลักษณะความหนาแน่น (DENSITY)

การพิจารณาบริเวณพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับย่านที่อยู่อาศัย คือ บริเวณที่อยู่อาศัย มีการจัดระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อพื้นที่ศึกษา และเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าเหมาะสมในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไปในอนาคต

ดังนั้นในบริเวณพื้นที่ที่ศึกษามีที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อยจะมีความเหมาะสมด้านการพัฒนาสูงกว่าพื้นที่ที่ชุมชนมีที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ซึ่งศักยภาพในการพัฒนาบริเวณพื้นที่ที่มีอาคารบ้านเรือนหนาแน่นน้อยกว่าพื้นที่ที่มีความหนาแน่นมาก โดยแบ่งลักษณะของความหนาแน่นออกเป็น 4 ระดับมีค่าคะแนนดิบดังนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าคะแนนดิบของระดับความหนาแน่นของที่อยู่อาศัย²

ระดับความหนาแน่น (ร้อยละ)	ค่าคะแนนดิบ	คะแนนจริง (คูณ 2)
0 - 25	4	8
26 - 50	3	6
51 - 75	2	4
76 - 100	1	2

4.6.3.3 การให้บริการไฟฟ้า (EXISTANCE SUPPLY)

การพิจารณาขนาดกำลังไฟฟ้าที่เหมาะสมกับชุมชน ถ้าพื้นที่ใดมีกำลังไฟฟ้ามาก พื้นที่นั้นก็มีศักยภาพในการพัฒนาที่สูง ส่วนใหญ่ใช้ 220 V. 1 FASE 2 LINE อยู่ในรัศมีขอบข่ายการให้บริการ

¹ มาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ

² สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าคะแนนดิบของระบบขอข่ายการให้บริการไฟฟ้า³

ขอข่ายการให้บริการไฟฟ้า	ค่าคะแนนดิบ	คะแนนจริง (คูณ 2)
มี EXISTANCE	1	3
ไม่มี NON EXISTANCE	0	0

4.6.3.4 การให้บริการประปา (WATER SUPPLY)

การพิจารณาระบบการให้บริการประปา

- อยู่ในโครงข่ายการให้บริการในและมีการต่อท่อให้บริการ
- อยู่ในโครงข่ายการให้บริการในแต่ไม่มีการต่อท่อให้บริการ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าคะแนนดิบของระบบขอข่ายการให้บริการประปา⁴

ขอข่ายการให้บริการประปา	ค่าคะแนนดิบ	คะแนนจริง (คูณ 2)
อยู่ในโครงข่ายการให้บริการในและมีการต่อท่อให้บริการ	1	3
อยู่ในโครงข่ายการให้บริการในแต่ไม่มีการต่อท่อให้บริการ	0	0

4.6.3.5 พื้นที่สีน้ำมี (FLOODING)

เป็นปัจจัยที่สำคัญโดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา คือ บริเวณที่มีพื้นที่ราบ (Plan) จะมีศักยภาพในการพัฒนาสูงซึ่งพื้นที่ราบจะไม่มีปัญหาน้ำท่วมโดยมีความเหมาะสมในการพัฒนามากกว่าพื้นที่ลุ่มน้ำท่วมขัง จึงมีการกำหนดตัวชี้วัดจากลักษณะของบริเวณพื้นที่ออก เป็น 3 ระดับดังนี้

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าคะแนนดิบของพื้นที่สีน้ำมี⁵

ลักษณะของพื้นที่	ค่าคะแนนดิบ	คะแนนจริง (คูณ 2)
พื้นที่ผลกระทบจากคลื่น สีน้ำมี	0	0
พื้นที่ลุ่ม	1	2
พื้นที่ราบน้ำท่วมไม่ถึง	2	4

³ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

⁴ การประปาส่วนภูมิภาค

⁵ สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง

4.6.3.6 ข้อกำหนดของพื้นที่ (ลักษณะความสูงของอาคาร)

ข้อกำหนดของพื้นที่ เป็นปัจจัยทางด้านกายภาพที่มีความสำคัญเนื่องจากบริเวณพื้นที่ศึกษาเป็นพื้นที่ที่มีข้อกำหนดของกระทรวงมหาดไทย ให้มีความสูงได้ 12 เมตร, 18 เมตร และ 23 เมตร ตามลำดับจึงมีเกณฑ์ในการพิจารณาจากพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาสูง จะมีการสร้างอาคารที่มีความสูงมากที่สุด

โดยใช้การพิจารณาจากข้อกำหนดของพื้นที่ และความสามารถในการเดินทางของคนและรถ จึงมีตัวกำหนดของพื้นที่ออกเป็น 3 ระดับ โดยให้ค่าคะแนนตบดังนี้

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าคะแนนตบข้อกำหนดของพื้นที่^๖

ความลาดชันของพื้นที่	ค่าคะแนนตบ	คะแนนจริง (คูณ 1)
ความสูงไม่เกิน 18 เมตร	3	3
ความสูงไม่เกิน 12 เมตร	2	2
ความสูงไม่เกิน 6 เมตร	1	1

4.6.3.7 มุมมองที่สวยงาม (TAKE GOOD VIEW)

เกณฑ์ในการพิจารณาบริเวณพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาเป็นศูนย์ชุมชนใหม่ ซึ่งบริเวณดังกล่าวมีทัศนียภาพที่สวยงาม โดยพื้นที่บริเวณวัดสังฆราชา เป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของชุมชนในอนาคต เพื่อส่งเสริมกิจกรรมที่สำคัญของชุมชนที่จะเกิดขึ้น และทำให้พื้นที่เกิดการพัฒนาต่อไป

โดยมีการพิจารณาจากมุมมองคือ มุมมองจากถนนซึ่งจะเห็นลักษณะทางงานสถาปัตยกรรมที่เป็นรูปแบบอาคารที่สอดคล้องกับศาสนสถานที่มีอยู่เดิม ในพื้นที่และทำหน้าที่เป็นย่านพาณิชย์กรรมหลักโดยใช้มุมมองดังกล่าวเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาศักยภาพของพื้นที่ โดยแบ่งลักษณะของการให้ค่าคะแนนทางด้านมุมมองเป็น 3 ระดับ ซึ่งมีค่าคะแนนตบดังนี้

^๖: ประกาศกระทรวงมหาดไทย

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าคะแนนดิบของมุมมองที่สวดยามของพื้นที่ศึกษา⁷

ระดับของมุมมอง	ค่าคะแนนดิบ	คะแนนจริง (คูณ 1)
พื้นที่ที่มีมุมมองดี	2	2
พื้นที่ที่มีมุมมองปานกลาง	1	1
มุมมองไม่ดี	0	0

4.6.3.8 สถาบันการศึกษา (EDUCATION)

สถาบันการศึกษาเป็นปัจจัย ทางด้านสังคมที่สำคัญ ซึ่งบริเวณที่อยู่ใกล้สถาบันการศึกษาจะมีความพร้อมและมีศักยภาพในการพัฒนาสูงกว่าพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลจากสถาบันการศึกษา โดยใช้การพิจารณาจากระยะทางของการเดินทางของนักเรียนระดับอนุบาล , ประถมศึกษาภายในพื้นที่ชุมชน โดยแบ่งลักษณะเกณฑ์ในการพิจารณาเป็น 2 ระดับมีค่าคะแนนดิบดังนี้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าคะแนนดิบของสถาบันการศึกษา⁸

โรงเรียนอนุบาล และประถมศึกษา	ค่าคะแนนดิบ	คะแนนจริง (คูณ 1)
ภายในรัศมี 1.5 กิโลเมตร	1	1
เกินภายในรัศมี 1.5 กิโลเมตร	0	0

4.6.4 การกำหนดขอบเขตและหน่วยพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา

4.6.4.1 แนวความคิด

จากการศึกษาปัญหา ข้อจำกัด ศักยภาพ และบทบาทของพื้นที่ชุมชนโดยใช้เส้นแบ่งขอบเขตของพื้นที่ศึกษา ตามริมหาดอ่าวเกาะสีเฮอร์, ตามแนวแหลมพิบผ้า, และแนวแหลมเกาะสีเฮอร์เพื่อทำการวิเคราะห์หาศักยภาพของพื้นที่

4.6.4.2 ขอบเขตของหน่วยพื้นที่

พื้นที่บริเวณหาดอ่าวเกาะสีเฮอร์ แหลมพิบผ้า และแหลมตึกแก กำหนดขอบเขตการศึกษาจากขอบเขตของพื้นที่ศึกษา ตามริมหาดอ่าวเกาะสีเฮอร์, ตามแนวแหลมพิบผ้า, และแนว

⁷ จากการสำรวจของความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่

⁸ กระทรวงศึกษาธิการ

แหลมเกาะสิเหร่ในระบบตารางแบ่งออกเป็นพื้นที่ย่อยรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสมีช่องละ 100 x100 เมตร โดยพื้นที่แต่ละช่องมีพื้นที่ประมาณ 3.58 ตารางกิโลเมตร (680 ไร่)

4.6.5 การรวบรวมคะแนนและการจัดลำดับความเหมาะสมของพื้นที่ศึกษา

การวิเคราะห์ปัจจัยต่างโดยใช้ค่าคะแนนจริง (โดยใช้ค่าคะแนนคูณกับค่าน้ำหนัก) ลงในแผนที่แต่ละปัจจัย ซึ่งจะมีค่าคะแนนของแต่ละพื้นที่ โดยการวิเคราะห์ปัจจัยทั้งหมด 10 ปัจจัยจึงนำเอาค่าคะแนนที่ได้มาสรุปผลเป็นค่าคะแนนรวมทั้งหมดของพื้นที่ศึกษา ซึ่งผลการรวมคะแนนสรุปได้ว่าช่องตารางที่ได้คะแนนสูงสุดเท่ากับ 26 คะแนน และช่องตารางที่มีค่าคะแนนต่ำสุดมีค่าเท่ากับ 11 คะแนน โดยมีผลต่างของคะแนนต่ำสุดและสูงสุดเท่ากับ 15 คะแนน

จากการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ศึกษา สามารถแบ่งระดับความเหมาะสมของศักยภาพของพื้นที่ได้ 3 ระดับโดยใช้เกณฑ์ของผลต่างของค่าคะแนนสูงสุดและค่าคะแนนต่ำสุดหารด้วยจำนวนระดับชั้น จะได้ความแตกต่างระดับชั้นเท่ากับ 11 คะแนน

4.6.6 สรุปผลการวิเคราะห์

- 1) พื้นที่ศึกษาที่มีศักยภาพในการพัฒนาต่ำ (ค่าคะแนน 11 – 15)
- 2) พื้นที่ศึกษาที่มีศักยภาพในการพัฒนาปานกลาง (ค่าคะแนน 16 – 20)
- 3) พื้นที่ศึกษาที่มีศักยภาพในการพัฒนาสูง (ค่าคะแนน 21 – 26)

ดังนั้นจากการศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ในการพัฒนา รวมทั้งแนวในการพัฒนาพื้นที่ที่มีความพร้อม โดยอาศัยปัจจัยต่างๆ ในการวิเคราะห์ เพื่อสรุปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ ของพื้นที่ศึกษา จากการวิเคราะห์ข้อมูลบริเวณพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาสูงคือบริเวณหาดอ่าวเกาะสิเหร่ซึ่งเป็นบริเวณที่มีพื้นที่โล่งสามารถใช้ในการพัฒนาเป็นศูนย์ชุมชนใหม่ได้ แต่การพัฒนาต้องใช้เงินทุนสูง ส่วนบริเวณที่มีศักยภาพในการพัฒนาปานกลางจะอยู่บริเวณซึ่งมีอาคารเดิมอยู่แล้ว และเป็นบริเวณที่ถัดจากบริเวณริมหาดออกไปอีกซึ่งโอกาสในการพัฒนามีมาก เพราะยังมีพื้นที่บางแห่งมีความเบาบางจนถึงที่โล่งว่าง สำหรับพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาต่ำจะอยู่ในบริเวณ ที่ห่างจากริมถนนสายหลักของพื้นที่ศึกษา ซึ่งไม่มีระบบคมนาคมในพื้นที่บริเวณนี้โอกาสในการพัฒนาค่อนข้างน้อยและ แต่ถ้าไม่มีการพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาต่ำก่อนก็จะทำให้พื้นที่นั้นกลายเป็นพื้นที่เรียกว่าพื้นที่ตาบอดและในอนาคต อาจมีการพัฒนาให้พื้นที่เหล่านี้สามารถใช้ประโยชน์ได้สูงสุด ซึ่งจะได้นำผลการวิเคราะห์นี้ไปเพื่อพิจารณาเพิ่มศักยภาพให้กับพื้นที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน การกำหนดกิจกรรมในพื้นที่ชุมชน การปรับปรุงและพัฒนาชุมชนตามขั้นตอนและการออกแบบวางผังพัฒนาชุมชน

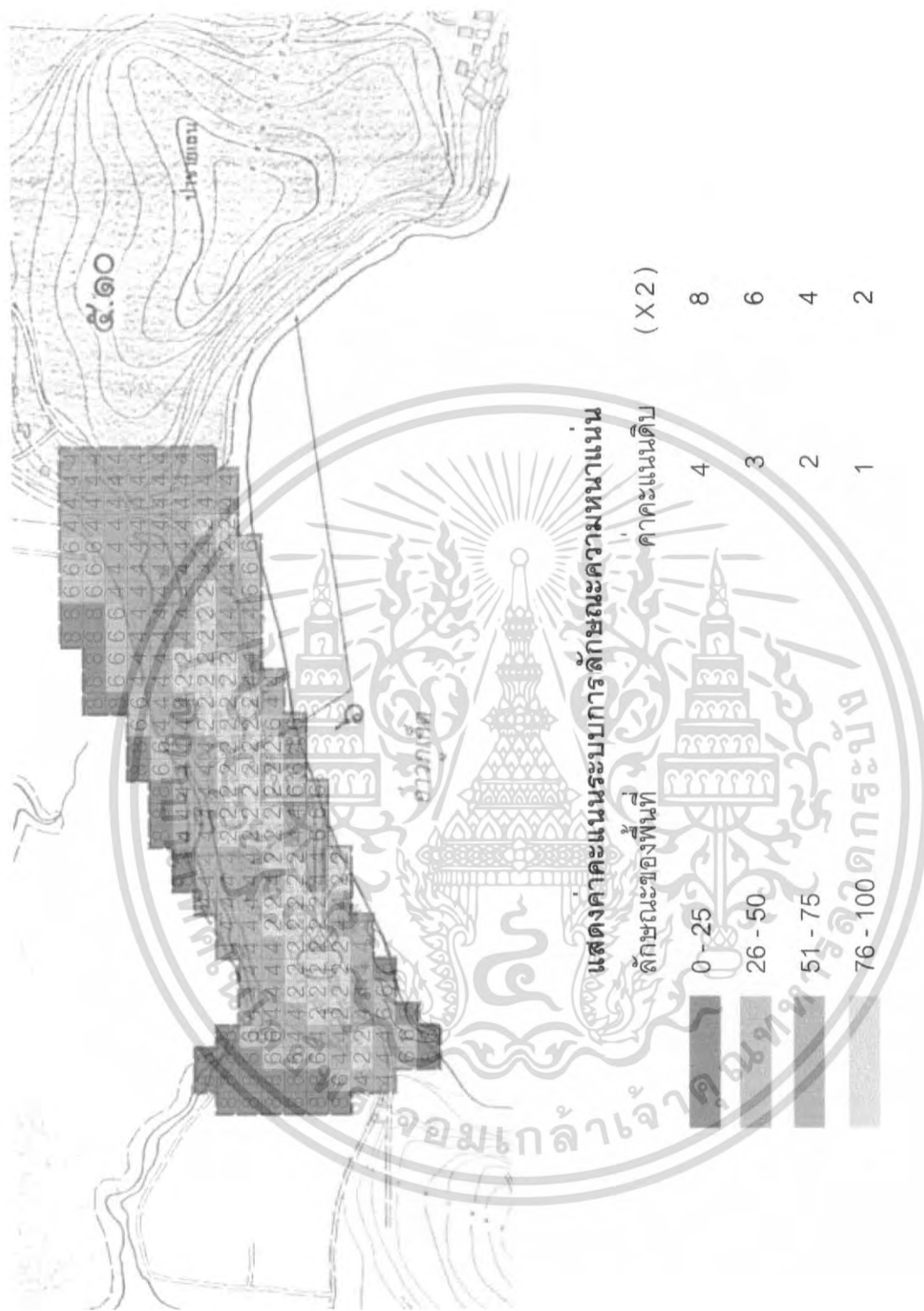
ภาพที่ 4.2 แสดงค่าคะแนนระบบการเข้าถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.3 แสดงค่าคะแนนระบบการให้บริการไฟฟ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.4 แสดงค่าคะแนนลักษณะความหนาแน่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

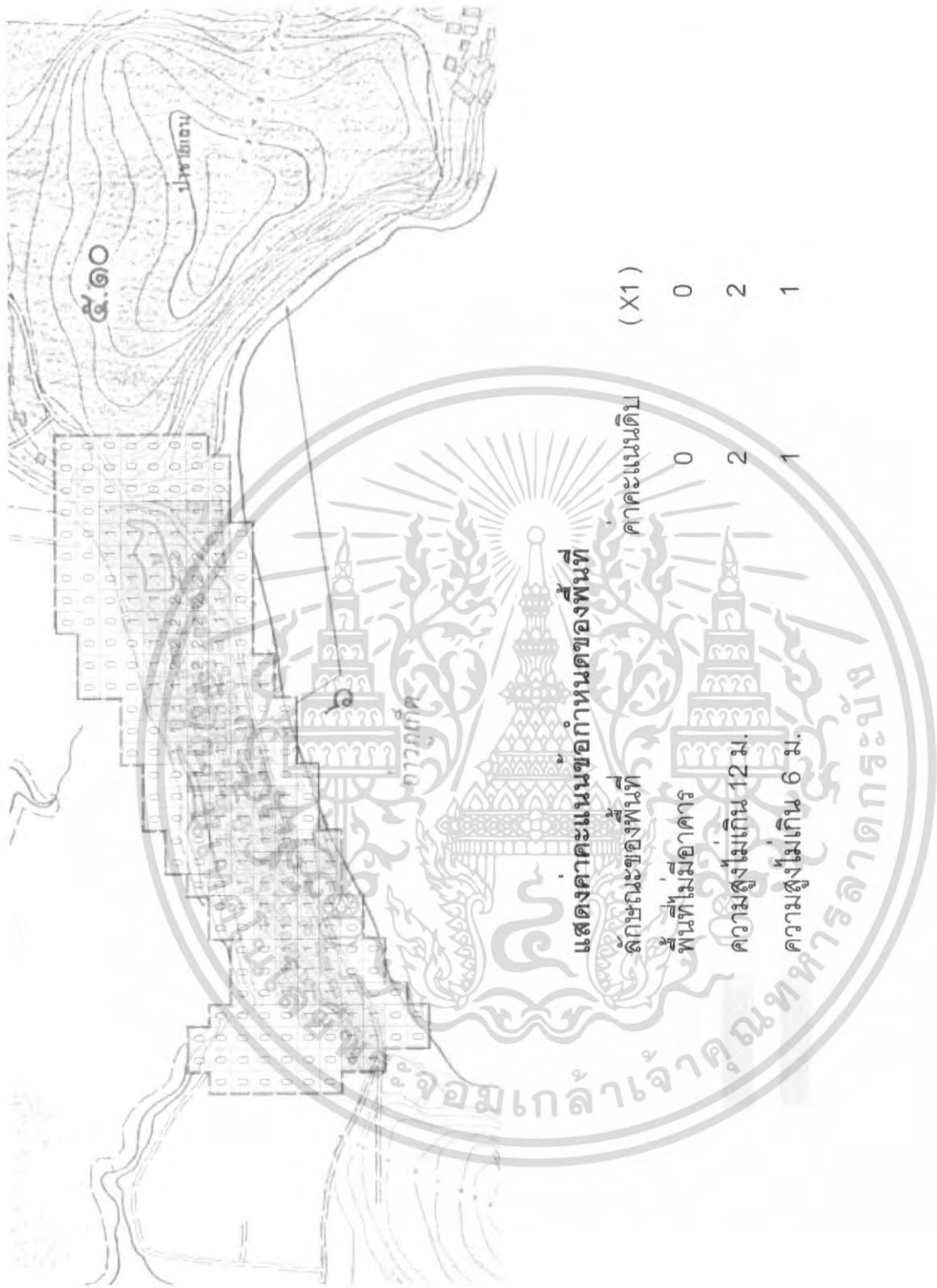
ภาพที่ 4.5 แสดงค่าคะแนนการให้บริการประปา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.8 แสดงค่าคะแนนสถานบันการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.9 แสดงค่าคะแนนข้อกำหนดของพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.7 การวิเคราะห์บทบาทของพื้นที่ศึกษาในอนาคต

ในการศึกษาสภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา เพื่อที่จะสามารถสรุปบทบาทในปัจจุบันและคาดการณ์บทบาทของพื้นที่ในอนาคตโดยดูจากแนวโน้มศักยภาพ และความเหมาะสมของพื้นที่ในด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคมและกายภาพตลอดจนโครงการทั้งทางภาครัฐและทางภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ที่มีส่วนส่งเสริมบทบาทและความสำคัญของพื้นที่ศึกษาในอนาคต

การที่ได้ศึกษาข้อมูลของพื้นที่ทั้งหมดแล้ว บทบาทของพื้นที่นี้จะเป็นพื้นที่ประเภทพาณิชย์กรรม(สีแดง) จะต้องมีการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้พื้นที่พาณิชย์กรรมของพื้นที่ศึกษา จะมีพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

- การพัฒนาภาครัฐ
 1. ศูนย์ราชการ
 2. ลานกิจกรรมวัฒนธรรม
 3. พิพิธภัณฑ์
- ให้เอกชนมาลงทุน
 1. อาคารเพื่อการพาณิชย์
 2. ที่พักอาศัย

จากการวิเคราะห์ถึงแนวโน้มการขยายตัวของพื้นที่ศึกษา แนวโน้มการขยายตัวของกิจกรรม บทบาทที่สำคัญจากอดีต ปัจจุบันและบทบาทที่เกิดขึ้นในอนาคต สามารถสรุปบทบาทและหน้าที่ของชุมชนชาวไทยใหม่เกาะสีเฮอร์ ได้ดังนี้

- บทบาทของชุมชนเดิม

เป็นชุมชนที่มีกิจกรรมหลักเป็นที่อยู่อาศัย โดยกิจกรรมรองที่มีความสำคัญ

รองลงมา ได้แก่ การทำอาชีพประมง มีวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม เป็นวัฒนธรรมที่โดดเด่น

- บทบาทของศูนย์ชุมชนในอนาคต

ในอนาคตบทบาทของพื้นที่จะมีการพัฒนาให้เป็นชุมชนชาวไทยใหม่ ที่ยังคงอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีเอาไว้ได้อย่างดี โดยที่ชุมชนจะมีการพัฒนาเรื่องที่อยู่อาศัย

สาธารณูปโภค สาธารณูปการ การใช้ประโยชน์ของพื้นที่สาธารณะและที่โล่งว่าง ให้ความสำคัญสถานที่สำคัญในชุมชน ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมและชุมชนของตนเอง รวมไปถึงด้านความปลอดภัย

บทที่ 5

การกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนา

5.1 การกำหนดนโยบายของการวางแผนพัฒนา

การศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่ชุมชนชาวไทยใหม่เกาะสีเฮอร์ และพื้นที่ใกล้เคียง เป็นการศึกษาเพื่อวางแผนการพัฒนาในด้านกายภาพเป็นหลัก โดยคำนึงถึงนโยบายและแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้อง สภาพปัญหา ความต้องการ , ศักยภาพในการพัฒนาของพื้นที่ มาเป็นตัวกำหนด ความมุ่งหมาย (GOAL) วัตถุประสงค์ (OBJECTIVE) และเป้าหมาย (TARGET) เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการในอนาคตได้อย่างถูกต้อง

5.1.1 ความมุ่งหมายของการพัฒนา (GOAL)

ความมุ่งหมายของโครงการในการพัฒนาพื้นที่ชุมชนอนุรักษ์วัฒนธรรมชาวเลพื้นที่ศึกษา ระหว่าง ชุมชนชาวเลเกาะสีเฮอร์ และพื้นที่ใกล้เคียง จากผลการวิเคราะห์บทบาทหน้าที่หลักของศูนย์ชุมชน มีรายละเอียดดังนี้

5.1.1.1 พัฒนাবริเวณที่เหมาะสมในพื้นที่ศึกษา ให้เป็นศูนย์ราชการและที่อยู่อาศัย ในระดับชุมชน โดยให้เชื่อมต่อของกิจกรรมกับชุมชนเดิมได้

5.1.1.2 พัฒนাবริเวณพื้นที่ศึกษาให้เสริมสร้าง และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนควบคุมสภาพแวดล้อมภายในบริเวณพื้นที่ศึกษาเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีให้กับชุมชน อีกทั้งยังคงรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชน

5.1.2 วัตถุประสงค์ (OBJECTIVE)

5.1.2.1 กำหนดที่ตั้ง และจัดรูปแบบของกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้อง และพอเพียงกับความต้องการในอนาคต

5.1.2.2 สร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มกิจกรรมภายในโครงการสอดคล้องกับพฤติกรรมผู้ใช้ และให้ความต่อเนื่องกับชุมชนเดิม

ส่งเสริมให้มีกิจกรรมที่สามารถดึงดูดผู้เข้ามาใช้โครงการ

จัดเตรียมพื้นที่เพื่อรองรับการขยายตัวในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จัดวางรูปแบบการคมนาคม เพื่อให้สอดคล้องและเกิดความสะดวกของการเข้าถึงกิจกรรม และสามารถเชื่อมโยงโครงข่าย กับชุมชนเดิม และพื้นที่เกี่ยวข้องโดยรวม ควบคุมการใช้พื้นที่ของกิจกรรมและอาคารสิ่งก่อสร้างต่างๆ

สร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อพักผ่อน การค้า และงานประเพณีท้องถิ่น จัดรูปแบบขององค์ประกอบในการออกแบบระบบภูมิทัศน์พื้นที่ศึกษา โดยเน้นการจัดรูปแบบด้านจินตภาพของชุมชน

5.1.3 เป้าหมาย (TARGET)

5.1.3.1 กำหนดกิจกรรมในชุมชนทางด้านความเป็นอยู่และกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทั้งทางกายภาพและการค้าในของชุมชน

5.1.3.2 การวางผังการใช้ที่ดินและการออกแบบพื้นที่ภายในชุมชน ให้สอดคล้องกับกิจกรรมของพื้นที่ศึกษา

5.1.3.3 กำหนดระบบการสัญจรภายในด้วยทางเท้า และ ยานพาหนะพร้อมระบบการสัญจรที่เหมาะสม อีกทั้งสร้างความปลอดภัยให้แก่คนในชุมชน เพื่อส่งเสริมความเป็นศูนย์ชุมชน

5.1.3.4 กำหนดองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริการด้านขนส่งสาธารณะ เช่น สถานีรถโดยสาร เป็นต้น

5.1.3.5 กำหนดรูปแบบการขยายตัวและพื้นที่เพื่อการขยายตัวต่อเนื่องกับกิจกรรมที่ จะเกิดขึ้นในอนาคตให้เพียงพอ

5.1.3.6 ปรับปรุงระบบจินตภาพชุมชนของพื้นที่ศึกษาที่มีอยู่เดิม พัฒนาองค์ประกอบใหม่ที่สามารถรองรับ และส่งเสริมภูมิทัศน์ของชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

5.1.3.7 การวางผังกลุ่มกิจกรรม กลุ่มอาคารให้เหมาะสม และไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของชุมชน

5.2 การคาดการณ์จำนวนผู้ใช้พื้นที่ศึกษาในอนาคต

จากการศึกษาพบว่า บริเวณพื้นที่โครงการจะมีบทบาทที่สำคัญ คือ เป็นพื้นที่ชาวเลที่ประกอบอาชีพการทำประมง เป็นชุมชนที่ค่อนข้างปิดมีกิจกรรมที่ร่วมกับชุมชนใกล้เคียงหรือเขตอิทธิพลกับพื้นที่โดยรอบค่อนข้างน้อยมาก

ดังนั้นการคาดการณ์จำนวนผู้มาใช้บริการพื้นที่โครงการในอนาคต จึงแบ่งประเภทผู้มาใช้บริการออกเป็น 2 ประเภท คือ

- ประชากรในเขตชุมชน (แหลมตึกแก เกาะสีเฮอร์)
- จำนวนนักท่องเที่ยว
- ประชากรในเขตอิทธิพล

การคาดการณ์ผู้ใช้บริการพื้นที่โครงการจากผู้ให้บริการ 2 ประเภท มีรายละเอียดดังนี้

5.2.1 ประชากรในเขตชุมชน (แหลมตึกแก เกาะสีเฮอร์)

เนื่องจากพื้นที่ ชุมชนชาวไทยใหม่เกาะสีเฮอร์ เป็นพื้นที่ที่อยู่ในตำบลรัชฎา โดยมีข้อสมมุติที่ว่าสภาวะทางด้านเศรษฐกิจ และสภาพสังคม ของพื้นที่ชุมชนชาวไทยใหม่เกาะสีเฮอร์ ในช่วงก่อนและหลังการพัฒนาพื้นที่ จะได้จำนวนประชากรในอนาคตดังนี้

สูตร RATE OF POPULATION GROWTH

$$R = \sqrt[n]{\frac{P+}{P_0}} - 1$$

R = อัตราการเพิ่มของประชากร

P+ = จำนวนประชากร (รวม) ณ ปลายช่วงเวลาการศึกษา

P₀ = จำนวนประชากร (รวม) ณ ต้นช่วงเวลาการศึกษา

n = จำนวนปีระหว่างต้นช่วงเวลาถึงปลายช่วงเวลาการศึกษา

จำนวนประชากรในอนาคต (P_n)

$$P_n = P_0 (1+R)^n$$

P_n = จำนวนประชากร (รวม) ณ ปลายช่วงเวลาการศึกษา

R = อัตราการเพิ่มของประชากร

n = จำนวนปีระหว่างต้นช่วงเวลาศึกษากับปีที่ต้องการคาดการณ์

จากการคาดการณ์จำนวนประชากรโดยใช้สูตร RATE OF POPULATION GROWTH จะได้ผลสรุปจำนวนประชากรในอนาคตได้ดังนี้

ตารางที่ 5.1 แสดงการคาดการณ์จำนวนประชากรในอนาคต ตำบลรัชฎา¹

ปีพ.ศ.	อัตราการเพิ่ม	จำนวนประชากร
2547	0.016	12,139
2548	0.016	12,143
2549	0.016	12,145
2550	0.016	12,147
2551	0.016	12,149
2552	0.016	12,151
2553	0.016	12,153
2554	0.016	12,155
2555	0.016	12,157
2556	0.016	12,159
2557	0.016	12,161
2558	0.016	12,163
2559	0.016	12,165
2560	0.016	12,167
2561	0.016	12,169
2562	0.016	12,171
2563	0.016	12,173
2564	0.016	12,175
2565	0.016	12,177
2566	0.016	12,179
2567	0.016	12,181

พบว่าภายในเขตพื้นที่ตำบลรัชฎามีการขยายตัวของชุมชนในระดับปานกลาง จึงคาดการณ์จากผังโครงสร้างตำบลรัชฎาประกอบกับการเปลี่ยนแปลงประชากร ของเทศบาลย้อนหลัง 5 ปี ซึ่งคำนวณแล้วได้อัตราการเพิ่มของประชากรเป็น ร้อยละ 0.016 และได้นำมาคำนวณหาประชากรในอนาคต ดังนั้นในปี 2547 จะมีประชากร 12,139 คน ในปี 2550 จะมีประชากร 12,147 คน

¹ จากการศึกษาวิเคราะห์

ในปี 2552 จะมีประชากร 12,151 คน ในปี 2555 จะมีประชากร 12,157 คนในปี 2557 จะมีประชากร 12,161 คน ในปี 2562 จะมีประชากร 12,171 คน และในปี 2567 จะมีประชากร 12,181 คน

5.2.2 นักท่องเที่ยว

ภายในจังหวัดภูเก็ตมีแนวโน้มขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ มีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวอัตราส่วนร้อยละ 5.35 เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยมีอัตราส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.31 และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศอัตราส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.39 ซึ่งจากข้อมูลสถิติในปี พ.ศ. 2545 มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ประมาณ 3,990,702 คน โดยแบ่งเป็นชาวไทย 1,087,704 คน และชาวต่างประเทศ 2,766,350 คน โดยแยกเป็นนักท่องเที่ยว 2,244,954 คน และนักท่องเที่ยว 588,906 คน ซึ่งในปี พ.ศ. 2549 คาดว่าจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ประมาณ 6,422,359 คน โดยเป็นชาวไทยจำนวน 3,679,863 คน และเป็นชาวต่างประเทศ 2,742,496 คน

ตารางที่ 5.2 แสดงสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศในจังหวัดภูเก็ต

Domestic Tourism in Phuket

Type of Data	Jan. - Dec.		ปี 2552-2551
	2002	2001	
Visitor	3,990,702	3,789,660	+ 5.31
Thai	1,164,560	1,077,275	+ 8.10
Foreigners	2,826,142	2,712,385	+ 4.19
Tourist	3,854,054	3,656,859	+ 5.39
Thai	1,087,704	1,002,186	+ 8.53
Foreigners	2,766,350	2,654,673	+ 4.21
Excursionist	136,648	132,801	+ 2.90
Thai	76,856	75,089	+ 2.35
Foreigners	59,792	57,712	+ 3.60
Average Length of Stay (Day)	4.95	4.96	-
Thai	3.72	3.63	-
Foreigners	5.43	5.46	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.2 แสดงสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศใน
จังหวัดภูเก็ต (ต่อ)

Average Expenditure (Baht/Person/Day)			
Visitor	3,641.74	3,671.42	- 0.81
Thai	2,704.25	2,742.40	- 1.39
Foreigners	4,028.04	4,040.41	- 0.31
Tourist	3,704.06	3,736.72	- 0.87
Thai	2,782.24	2,829.06	- 1.65
Foreigners	4,066.52	4,079.39	- 0.32
Excursionist	1,883.61	1,873.32	+ 0.55
Thai	1,600.40	1,585.72	+ 0.93
Foreigners	2,247.63	2,247.53	+ 0.00
Type of Data	Jan. - Dec.		
Revenue (Million Baht)			
Visitor	72,599.42	69,869.34	+ 4.21
Thai	11,380.69	10,410.98	+ 9.31
Foreigners	61,218.73	59,258.36	+ 3.31
ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS			
Establishments	510	510	0
Rooms	26,637	26,759	- 0.46
Occupancy Rate (%)	57.00	58.86	- 1.86
Average Length of Stay (Day)	3.20	3.53	-
Number of Guest Arrivals	3,492,324	3,275,669	+ 6.61
Thai	884,949	799,940	+ 10.63
Foreigners	2,607,375	2,475,729	+ 5.32

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้เขต 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 แสดงการคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศในจังหวัดภูเก็ต

ปี พ.ศ.	อัตราการเพิ่ม	นักท่องเที่ยวชาวไทย	อัตราการเพิ่ม	นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
2545	5.31	3,358,610	5.39	2,309,110
2546	5.31	3,436,193	5.39	2,473,575
2547	5.31	3,515,569	5.39	2,560,150
2548	5.31	3,596,778	5.39	2,649,755
2549	5.31	3,679,863	5.39	2,742,496
2550	5.31	3,758,244	5.39	2,770,880
2551	5.31	3,838,294	5.39	2,867,860
2552	5.31	3,920,049	5.39	2,968,235
2553	5.31	4,010,602	5.39	3,072,123
2554	5.31	4,195,891	5.39	3,179,647
2555	5.31	4,292,816	5.39	3,290,934
2556	5.31	4,391,980	5.39	3,406,116
2557	5.31	4,493,434	5.39	3,525,330
2558	5.31	4,597,232	5.39	3,648,716
2559	5.31	4,703,428	5.39	3,776,421
2560	5.31	4,812,077	5.39	3,908,595
2561	5.31	4,923,235	5.39	4,045,395
2562	5.31	5,036,961	5.39	4,186,983
2563	5.31	5,153,314	5.39	4,333,527
2564	5.31	5,272,355	5.39	4,485,200
2565	5.31	5,384,656	5.39	4,642,182

5.2.3 การคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพล

ประชากรในเขตอิทธิพลจะใช้การคาดการณ์โดยวิธี Rate of Population Growth แต่การคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้บริการในพื้นที่โครงการจะใช้สูตรแรงจูงใจของ Reilly ซึ่งเป็น Gravity Model มีรายละเอียดดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สูตร Rate of Population Growth

$$\text{สูตร } R = \frac{n^1 / P_t - 1}{N} \times 100$$

P_o

R = อัตราการขยายตัว / ปี

N = ช่วงปีที่กำหนดให้

n^1 = สถิติจำนวนปีของข้อมูลประชากรที่กำหนดให้

P_t = จำนวนประชากรปีหลัง (ข้อมูลปัจจุบัน)

P_o = จำนวนประชากรปีแรก (ข้อมูลในอดีต)

P_n = จำนวนประชากรในอนาคต

จากการคาดการณ์จำนวนประชากรในเขตอิทธิพลใช้สูตร Rate of Population Growth สรุปจำนวนประชากรในอำเภอดำเนินสะดวกในอนาคตได้ดังนี้

$$R = \frac{4 \left(\frac{80,676}{81,383} - 1 \right)}{4} \times 100$$

$$R = -0.02 \%$$

การคาดการณ์การประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้บริการในพื้นที่โครงการ

$$\text{สูตร } R_j = \frac{P_j}{d_{ij}^2}$$

$$\text{Prob} = \frac{P_j / d_{ij}^2}{\sum P_j / d_{ij}^2}$$

R_j = แรงดึงดูดใจในการใช้บริการ

Prob = ความเป็นไปได้ที่ประชากรในเขตอิทธิพลเข้ามาใช้ในพื้นที่

โครงการ

P_j = จำนวนประชากรในเขตอิทธิพล

d_{ij} = ระยะทางระหว่างเขต i และ j

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปการศึกษาวเคราะห์สถิติจำนวนผู้ใช้บริการพื้นที่ศึกษาจากกลุ่มผู้ใช้ 3 ประเภท ในบริเวณพื้นที่ชุมชนตลาดน้ำดำเนินสะดวก,นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ,ประชากรในเขตพื้นที่อิทธิพลซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) ประชากรในพื้นที่ชุมชนตำบลหอรบชัย	12,181	คน
2) จำนวนนักท่องเที่ยวต่อปี	3,362	คน
3) ประชากรในเขตอิทธิพล	5,602	คน
รวมจำนวนผู้ใช้พื้นที่ศึกษา	21,154	คน

5.3 การวิเคราะห์ลักษณะและพฤติกรรมของประชากรที่เข้ามาใช้บริการพื้นที่โครงการ

จากการศึกษาและวิเคราะห์การคาดการณ์จำนวนประชากรที่เข้ามาใช้โครงการนั้น เป็นภาพรวมเท่านั้น การศึกษาในส่วนของลักษณะและพฤติกรรมของประชากรที่เข้ามาใช้บริการจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดลักษณะและประเภทกิจกรรมทางในชุมชนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับลักษณะและพฤติกรรมของประชากรตามความเป็นจริงได้มากขึ้น

5.3.1 ลักษณะประชากรแบ่งออกเป็นลักษณะดังนี้

5.3.1.1 ประชากรในเขตอิทธิพล ได้แก่ ประชากรในตำบลรัฐา เกาะสีเฮอร์ ประชากรในเขตอิทธิพลนี้ส่วนใหญ่จะเป็นประชากรที่อยู่อาศัยบริเวณตำบลรัฐา โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในวัยแรงงาน ในช่วงอายุ 15 – 34 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้า / บริการเป็นส่วนใหญ่

5.3.1.2. ประชากรในเขตพื้นที่ศึกษา คือประชากรในชุมชนชาวไทยใหม่เกาะสีเฮอร์

5.3.1.3. ประชากรนักท่องเที่ยว แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ นักท่องเที่ยวชาวไทย และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ซึ่งจากการวิจัยของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พบว่าเป็นนักท่องเที่ยวที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อท่องเที่ยวในจังหวัดนครสวรรค์เพียงสถานที่แห่งเดียวร้อยละ 84% นอกจากนั้น เป็นนักท่องเที่ยวที่พักผ่อน แวะพักผ่อนในจังหวัดภูเก็ต ก่อนที่จะเดินทางต่อไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแหล่งอื่นๆ ในภาคใต้ต่อไป

5.3.2 พฤติกรรมของกลุ่มประชากร

5.3.2.1 สำหรับประชากรในเขตอิทธิพล ซึ่งอยู่บริเวณรัฐา ส่วนใหญ่จะเข้ามาใช้บริการในเขตพื้นที่บริเวณชุมชนชาวไทยใหม่เกาะสีเฮอร์ เพื่อจุดหมาย 2 ประการ

- เพื่อทำธุรกิจการค้า
- เพื่อเยี่ยมเยือน

5.3.2.2 จากการศึกษาโดยแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจร ซึ่งปัจจุบันนั้น การท่องเที่ยวในเกาะภูเก็ตนั้น นักท่องเที่ยวมักจะเข้าไปเที่ยวในหาดป่าตองก่อนแล้วจึงวนออกมาเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆในจังหวัด ดังนั้นจึงทำให้สถานที่ท่องเที่ยวตามเกาะต่างๆขาดความน่าสนใจ จึงมีการศึกษาเพื่อพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆที่น่าสนใจในอนาคต ดังนี้

- 1) จัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วิถีชีวิตชุมชนเดิมเพื่อเพิ่มความน่าสนใจเพิ่มศักยภาพในการเที่ยวชมวิถีชีวิตชาวเลหรือชาวไทยใหม่ จัดกิจกรรมการจำลองวิถีชีวิตย้อนยุคไปในอดีต เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับวิถีชีวิตในอดีตของชุมชน
- 2) เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง โดยใช้การสัญจรทางน้ำ เนื่องจากพื้นที่นี้มีหาดริมทะเลอ่าวเกาะสิเหร่สามารถเชื่อมโยงได้ทุกพื้นที่ภายใน หรือ นอกเกาะสิเหร่ นักท่องเที่ยวจะได้ชื่นชมธรรมชาติและวิถีชีวิตของชุมชนชาวเล

5.4 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพในอนาคต

5.4.1 การกำหนดพื้นที่กิจกรรมในอนาคต

เกณฑ์ในการพิจารณา เพื่อคาดการณ์พื้นที่ของกิจกรรมต่างๆ ในอนาคตจะพิจารณาจากสัดส่วนของปริมาณพื้นที่กิจกรรมแต่ละประเภทในปัจจุบันต่อจำนวนประชากร เพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของพื้นที่ศึกษาให้มากที่สุด โดยมีกิจกรรมเสนอแนะบางอย่างเพื่อส่งเสริมทางด้านศูนย์ชุมชนใหม่กับพื้นที่ศึกษา โดยมีรายละเอียดของกิจกรรมแยกแต่ละประเภทดังนี้

จากการศึกษาอัตราส่วนประเภทกิจกรรมของพื้นที่ศึกษาพบว่า

- กิจกรรมประเภทที่อยู่อาศัยมีอัตราส่วนเท่ากับ	76.45 %
- กิจกรรมประเภทพาณิชยกรรมอัตราส่วนเท่ากับ	2.16 %
- กิจกรรมประเภทสถาบันการศึกษาอัตราส่วนเท่ากับ	1.23 %
- กิจกรรมประเภทสถาบันศาสนาอัตราส่วนเท่ากับ	1.99 %
- กิจกรรมประเภทสถานที่ราชการอัตราส่วนเท่ากับ	2.80 %
- กิจกรรมประเภทพื้นที่โล่งว่างสาธารณะมีอัตราส่วนเท่ากับ	15.37 %
รวม	100 %

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยมีรายละเอียดของการคาดการณ์พื้นที่ศึกษาในแต่ละกิจกรรมจากจำนวนประชากรในอนาคต ซึ่งสามารถจำแนกรายละเอียดได้ดังนี้

- พื้นที่อยู่อาศัย	1,795,722.55	ตร.ม. หรือ	1,212.3	ไร่
- พื้นที่พาณิชยกรรม	46,468.99	ตร.ม. หรือ	29.04	ไร่
- พื้นที่สถาบันการศึกษา	26,547.09	ตร.ม. หรือ	26.80	ไร่
- พื้นที่สถาบันศาสนา	42,888.96	ตร.ม. หรือ	16.59	ไร่
- พื้นที่สถานที่ราชการ	34,549.44	ตร.ม. หรือ	21.59	ไร่
- พื้นที่โล่งว่างสาธารณะ	141,769.80	ตร.ม. หรือ	88.60	ไร่

สำหรับกลุ่มกิจกรรมในแต่ละกลุ่มที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ล้วนเป็นส่วนหนึ่งในการคำนวณหาพื้นที่จากการคาดการณ์จำนวนประชากรในอนาคตที่ใช้บริการในพื้นที่ ซึ่งจากการหาพื้นที่นั้น เป็นการหาจากการขยายตัวของพื้นที่ที่ยังไม่ได้มีการปรับปรุง และ พัฒนาพื้นที่ตามแนวความคิดในการออกแบบ และความเป็นไปได้ในศักยภาพของพื้นที่ในอนาคตและแผนพัฒนาต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น จึงจัดสรรในส่วนของพื้นที่เพิ่มเติมโดยปรับปรุงพื้นที่เหล่านี้เข้ามาแทนพื้นที่ว่างโล่ง สาธารณะและการปรับปรุงพื้นที่ของเอกชนบางส่วนเพื่อการพัฒนาต่อไปในอนาคต

5.4.1 สรุปความต้องการของพื้นที่ในอนาคต

จากการวิเคราะห์สรุปได้ว่า โครงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยชาวไทยใหม่เกาะสีเฮอร์ มีจำนวนพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 1,394 ไร่ ความต้องการพื้นที่กิจกรรมต่างๆ ของพื้นที่ศึกษา 2,083,600 ตร.ม. เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณพื้นที่ศึกษา ดังนั้นการใช้พื้นที่กิจกรรมต่างๆ จึงคิดเป็นร้อยละ 84 ของพื้นที่ศึกษาทั้งหมด

บทที่ 6

การเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาชุมชน

6.1 แนวทางการวางแผนพัฒนาพื้นที่ศึกษา

แนวทางในการวางแผนเพื่อพัฒนา ปรับปรุงที่อยู่อาศัยชาวไทยใหม่ ในอนาคตได้นำผลของการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันซึ่งรวมทั้งนโยบาย เป้าหมายในการพัฒนาและความต้องการของพื้นที่กิจกรรมต่างๆ มาสรุปรวมเป็นแนวความคิดเพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและสอดคล้องกับประโยชน์ใช้สอยตามนโยบาย เป้าหมายรวมทั้งการออกแบบและวางผังพื้นที่ศึกษา ที่คำนึงถึงความสัมพันธ์กับเอกลักษณ์ของคนในชุมชน โดยคำนึงถึงระบบภูมิทัศน์ชุมชนที่เหมาะสม ตามหลักการออกแบบชุมชนและมาตรการต่างๆ ที่จะช่วยให้การนำแผนและผังไปปฏิบัติให้โครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้วางไว้

การนำเสนอแนะแนวทางการพัฒนาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

6.1.1 ส่วนอาคาร

เป็นการนำเสนอแนวทางการปรับปรุงอาคาร รวมไปถึงการรื้อถอนให้มีมาตรฐานสำหรับชุมชน และนำเสนอแนวทางการจัดพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับที่พักอาศัย คือนำแนวคิดการจัดรูป การจัดสรรและการเวนคืนที่ดิน โดยบ้านที่สร้างใหม่สำหรับที่ที่ต้องการย้ายเท่านั้น ทางรัฐจะเข้ามาจัดการพื้นที่นั้นๆ แต่ไม่ได้จ่ายค่าทดแทนเป็นเงิน เพียงแต่นำแนวคิดการจัดสรรที่ดินมาประกอบ คือเข้ามาพัฒนาที่ดินของเอกชน โดยรวมพื้นที่ให้ได้ตามต้องการแล้วแบ่งพื้นที่ใหม่และจัดพื้นที่ให้ใหม่ โดยมีศูนย์ราชการ สาธารณูปโภคเข้าถึงพื้นที่ รวมทั้งจัดวางผังพื้นที่ที่แออัด ให้เป็นระเบียบเพื่อการอยู่อาศัยที่สุขลักษณะ

6.1.2 ส่วนพื้นที่สาธารณะ

นำเสนอการปรับปรุงการจัดระบบทางเท้าภายในชุมชน รวมทั้งการปรับปรุงพื้นที่บริเวณริมชายหาดอ่าวเกาะสีเฮอร์ ที่อยู่ในเขตพื้นที่ศึกษา และ ปรับปรุงบริเวณพื้นที่ที่ติดกับปายายเลน ด้านหลังของพื้นที่ ส่วนพื้นที่โล่งจะจัดทำสวนสาธารณะ สนามเด็กเล่นและพื้นที่นันทนาการลานอเนกประสงค์ในชุมชน เพื่อเป็นพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจของคนในชุมชน

6.2 แนวทางในการพัฒนาด้านกายภาพ

ในการพัฒนาทางด้านกายภาพของชุมชนได้กำหนดแนวทางเพื่อใช้ในการพัฒนาด้านกายภาพที่สำคัญ ดังนี้

- คำนึงถึงการจัดระบบโครงข่ายคมนาคมในพื้นที่อย่างมีระบบ มีการจัดลำดับศักยภาพที่ดีสามารถเชื่อมโยงกับระบบโครงข่ายคมนาคมอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม มีความปลอดภัยในด้านการสัญจรรวมทั้งมีโครงข่ายที่สามารถเข้าถึงในส่วนต่างๆ ของพื้นที่ได้โดยสะดวก
- คำนึงถึงการกำหนดที่ตั้งของกลุ่มกิจกรรมต่างๆ ให้มีความสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มกิจกรรมในพื้นที่ศึกษาและบริเวณพื้นที่ศึกษา โดยให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ว่างกิจกรรมที่มีแรงดึงดูดให้อยู่ในพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะแก่การพัฒนา
- คำนึงถึงระบบทางเท้า ซึ่งเป็นระบบที่มีความสำคัญสามารถเชื่อมโยงกับระบบอื่นๆ กิจกรรมภายในพื้นที่โครงการ ที่มีความปลอดภัย
- คำนึงถึงรูปแบบทางสถาปัตยกรรมของอาคารที่สามารถส่งเสริมสภาพแวดล้อมสอดคล้องกับลักษณะภูมิประเทศ เอกลักษณ์ของพื้นที่และเอกลักษณ์ของกิจกรรม แต่ละประเภท
- คำนึงถึงการออกแบบและวางผัง ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชนเนื่องจากบริเวณพื้นที่ศึกษาเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทการทำประมง

ดังนั้นการออกแบบทางด้านกายภาพนั้น จะนำเสนอการออกแบบเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการนำเสนอแนวความคิด ในการจัดระบบโครงข่ายคมนาคมของพื้นที่เพื่อให้เกิดภาพรวม ระหว่างการใช้ประโยชน์ที่ดินกับระบบโครงข่ายคมนาคมให้มีความสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับบทบาท วัตถุประสงค์ เป้าหมายที่จะพัฒนาพื้นที่โครงการให้เป็นศูนย์ชุมชน ศูนย์ราชการและแหล่งพาณิชย์กรรมใหม่ในอนาคต

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการนำเสนอแนวความคิดในการกำหนดกลุ่มกิจกรรมภายในพื้นที่ศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการนำเสนอแนวความคิด ในการออกแบบวางผังพื้นที่ศึกษาชุมชนวัดสังฆราชา

โดยขั้นตอนที่ 1 นำเสนอแนวความคิดในการจัดระบบโครงข่ายคมนาคม ของพื้นที่ศึกษาและระบบโครงข่ายคมนาคม

6.2.1 แนวความคิดในการพัฒนาศูนย์ชุมชนใหม่

การจัดระบบโครงข่ายคมนาคมของพื้นที่ศึกษาเพื่อให้เกิดความเหมาะสม และสอดคล้องกับศักยภาพของการพัฒนาพื้นที่ในอนาคต อีกทั้งช่วยส่งเสริมบทบาทที่สำคัญของพื้นที่ศึกษาให้มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น จึงเสนอแนวความคิดในการจัดระบบโครงข่ายของพื้นที่ขึ้น

จากข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองรวมจังหวัดภูเก็ต โดยเฉพาะในบริเวณที่ศึกษานั้น ให้ข้อกำหนดให้เป็นพื้นที่สีเหลือง คือ ประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย ศักยภาพของพื้นที่เหมาะแก่การอยู่อาศัย หากพัฒนาให้เป็นศูนย์ชุมชนพักอาศัยที่มีประสิทธิภาพ โดยให้บริเวณพื้นที่ศึกษาสามารถเชื่อมต่อทั้งทางด้านโครงข่ายคมนาคม และเชื่อมต่อกับกิจกรรมในพื้นที่ศึกษาได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นเพื่อให้บรรลุประสงค์ดังกล่าว จึงเสนอให้เปลี่ยนแปลงบริเวณที่ศึกษาคือชุมชนชาวไทยใหม่เกาะสิเหร่และบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง โดยพัฒนาให้เป็นศูนย์ชุมชน แหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และสะพานปลา เพื่อให้ผังเมืองรวมสามารถควบคุมและแก้ไขการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อยได้ต่อไปในอนาคต อีกทั้งยังส่งเสริมเอกลักษณ์ของชุมชนให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6.2.2 แนวความคิดในการจัดระบบโครงข่ายการคมนาคม

สำหรับการจัดระบบโครงข่ายการคมนาคมในพื้นที่ศึกษา เพื่อให้มีความสัมพันธ์กับระบบการใช้ที่ดิน มีโครงข่ายที่เป็นระบบ และ มีความสัมพันธ์กับโครงข่ายของชุมชน และโครงข่ายของพื้นที่ใกล้เคียง สามารถเชื่อมโยงกับกิจกรรมต่างๆ ระหว่างพื้นที่ โดยมีแนวความคิดของการจัดระบบเส้นทางการคมนาคมดังนี้

- เส้นทางเดิมที่กำหนดให้มีการขยายผิวการจราจร
- เส้นทางเสนอแนะ เพื่อสามารถเชื่อมโยงให้โครงข่ายเป็นระบบและเกิดความ

ต่อเนื่องที่ดี สอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันและอนาคต

จากการวิเคราะห์ในด้านของโครงข่ายคมนาคมของสภาพปัจจุบันของพื้นที่ทำให้ทราบว่าในพื้นที่ศึกษาสามารถเชื่อมต่อกันในบริเวณพื้นที่ศึกษาและพื้นที่ใกล้เคียงได้ เพราะมีถนนสายหลักที่ใช้เป็นเส้นเชื่อมต่อการคมนาคม คือ ถนนศรีสุทัศน์ นอกจากนี้ยังมีถนนสายรองคือถนนเกาะสิเหร่แหลมตุ๊กแก ซึ่งเป็นถนนที่สามารถเชื่อมโยงติดต่อไปยังพื้นที่ศึกษาและบริเวณใกล้เคียงของพื้นที่ศึกษาและถนนสายย่อยในชุมชน ที่เป็นทางคมนาคม ที่สำคัญอีกทางหนึ่งในชุมชนและทางท่าเรือโดยในอนาคตจากแผนพัฒนาและโครงการที่สำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มุ่งส่งเสริมบทบาทของพื้นที่ศึกษาให้มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น และจากการวิเคราะห์ถึงปัญหาและ

ข้อจำกัดการพัฒนาพื้นที่ทำให้ทราบว่า ถนนสายย่อยในชุมชนยังมีปัญหาด้านถนนมีผิวจราจรค่อนข้างแคบ โครงข่ายคมนาคมไม่เป็นระบบ

ปัญหาต่างๆ ดังกล่าว ควรที่จะมีการปรับปรุงและการวางแผนออกแบบเพื่อให้เกิดโครงข่ายการคมนาคมที่เป็นระบบ มีความสมบูรณ์ถูกต้องตามลำดับศักยภาพของถนนที่สำคัญสำหรับรายละเอียดการปรับปรุงและการเสนอแนะการจัดระบบโครงข่ายคมนาคมในพื้นที่ศึกษา มีดังนี้

- ปรับปรุง ถนนภายในชุมชน โดยให้มีผิวการจราจรขนาด 5.00 เมตร โดยแบ่งทางสัญจรเป็น 2 ช่อง เป็นทางเท้า 2.50 เมตรและทางรถจักรยานยนต์ 2.50 เมตร
- ตัดถนนเพิ่มเติมเพื่อใช้เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ศึกษา โดยแบ่งทางสัญจรเป็น 2 ช่อง เป็นทางเดินเท้า 2.50 เมตร และทางรถจักรยานยนต์ 2.50 เมตร เช่นกันเพื่อให้มีการคมนาคมอย่างทั่วถึง
- เนื่องจากพื้นที่บางส่วนที่ใช้ในการตัดถนนเพิ่มเติม นั้น มิใช่เพียงพอดังนั้นจึงใช้แนวความคิดการจัดรูปที่ดินภายในชุมชน เข้ามาใช้ในการจัดระหว่างโครงข่ายคมนาคม ที่พักอาศัยและแหล่งพาณิชยกรรม โดยให้เจ้าของที่ดินที่อยู่ในบริเวณผังโครงข่ายคมนาคมในอนาคตได้เสียสละโดยแบ่งพื้นที่ในส่วนของตนเอง ให้เป็นของสาธารณะประโยชน์ เพื่อที่ในพื้นที่ของตนนั้นจะได้มีสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่เข้าถึงในอนาคต ซึ่งวิธีดังกล่าวใช้ระยะเวลาในการทำงานที่นาน เนื่องจากการจัดรูปที่ดินต้องได้รับการยินยอมจากเจ้าของที่ดินทุกราย
- ปรับปรุงเครื่องประดับถนน (Street Furniture) ตามพื้นที่ที่ยังขาดแคลนอยู่ เช่น พื้นที่ตามทางเดินเท้าและรถจักรยานยนต์ พื้นที่ของสวนสาธารณะ พื้นที่ของบริเวณศูนย์กลางชุมชนต่างๆ

โดยขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวความคิด ในการกำหนดกลุ่มกิจกรรมภายในพื้นที่ศึกษา

6.2.3 แนวความคิดในการจัดวางกลุ่มกิจกรรม

การวางผังของกลุ่มกิจกรรมนี้ ข้อควรคำนึงที่สำคัญคือ ความเหมาะสมของกิจกรรมและประเภทที่จัดวางลงในพื้นที่ ความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับกิจกรรมของชุมชน ความสะดวกในการเข้าถึงกิจกรรม ความสัมพันธ์กับโครงข่ายคมนาคมของชุมชนและการจัดวางกลุ่มกิจกรรม โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชน เพื่อให้การจัดกลุ่มกิจกรรมในพื้นที่ศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงเสนอแนวทางเลือกที่มีความเป็นไปได้ 3 แนวทาง เพื่อวิเคราะห์ข้อดี - ข้อเสียและสรุปแนวทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อนำไปใช้ในการออกแบบต่อไป โดยกำหนดแนวความคิดการวางกลุ่มกิจกรรม ออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่อยู่อาศัย
2. กลุ่มพาณิชย์กรรม
3. กลุ่มสถาบันราชการ
4. กลุ่มพื้นที่สาธารณะ

จากกลุ่มกิจกรรมต่างๆ ทั้ง 4 กลุ่ม จะนำมากำหนดความสัมพันธ์ของแต่ละกลุ่มกิจกรรม โดยความสัมพันธ์ของกลุ่มกิจกรรมประกอบด้วย

- กลุ่มที่อยู่อาศัย

เป็นกลุ่มกิจกรรมที่รองรับประชากรในชุมชน ที่มีลักษณะเป็นชุมชนแออัดซึ่งมีสภาพความเป็นอยู่ที่ขาดสุขลักษณะ จึงต้องมีการปรับปรุงสภาพของชุมชนให้ดีขึ้น ให้สามารถเชื่อมโยงกับกลุ่มกิจกรรมอื่นๆ ได้

- กลุ่มพาณิชย์กรรม

เป็นกลุ่มที่รองรับทางด้านการค้าขายในพื้นที่ศึกษา และพัฒนาให้กิจกรรมนี้สามารถรองรับคนในชุมชนได้ โดยที่เชื่อมกิจกรรมอื่นได้เช่นกัน

- กลุ่มสถาบันราชการ

เป็นกิจกรรมที่ให้บริการแก่ประชาชนในชุมชน ซึ่งมีการคมนาคมเข้าถึงที่สะดวก โดยทั้งทางบกและทางน้ำ

- กลุ่มพื้นที่สาธารณะ

เป็นกลุ่มกิจกรรมประเภท Urban space และ Open space ลักษณะของ Urban space เป็นกลุ่มกิจกรรมที่เกิดจากการล้อมรอบที่ว่างของอาคาร ส่วน Open space เป็นที่โล่งตามธรรมชาติ เนื่องจากพื้นที่ศึกษานั้นไม่ได้อยู่ในตัวเมือง ดังนั้นในกลุ่มกิจกรรมนี้จะ เป็น Open space เพื่อช่วยในพื้นที่ศึกษามีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น สามารถใช้เป็นที่พักผ่อนหรือที่รวมกิจกรรมของคนในชุมชนเองและของนักท่องเที่ยว

เมื่อได้ทราบถึงความสัมพันธ์ของกลุ่มกิจกรรมกับผู้ใช้บริการ การกำหนดที่ตั้งของแต่ละกิจกรรมในพื้นที่ จะกำหนดเป็นแนวทางเลือก 3 แนวทางเพื่อวิเคราะห์ข้อดี - ข้อเสีย และสรุปเป็นแนวทางเลือกที่เหมาะสม โดยมีแนวความคิดของแต่ละทางเลือกดังนี้

6.2.3.1 แนวทางเลือกที่ 1

กำหนดให้ชุมชนกลุ่มที่อยู่อาศัย มีพื้นที่อยู่ในใจกลางของพื้นที่ โดยที่กลุ่มกิจกรรมและการใช้ประโยชน์ที่ดินอื่นๆ จะอยู่บริเวณรอบๆ กลุ่มที่อยู่อาศัย ซึ่งกลุ่มของกิจกรรมสามารถแบ่งพื้นที่ แบ่งขอบเขตได้ชัดเจน แต่ยังคงกิจกรรมเดิมและพื้นที่เดิมไว้ ส่วน

พื้นที่สีเขียวจะกำหนดให้อยู่ในพื้นที่โล่งว่างและริมคลองทั้งหมด และมีการตัดถนน ทางเดินเท้าเพิ่มเติมซึ่งจะแบ่งทางเดินเท้าและถนนรถจักรยานแยกออกจากกัน แต่เส้นทางจะคู่ขนานกันไป โดยจะเชื่อมกิจกรรมของที่อยู่เก่าและที่อยู่ใหม่ แนวทางเลือกที่ 1 สามารถสรุปข้อดี – ข้อเสียได้ดังนี้

ข้อดี

- กลุ่มที่อยู่อาศัย จะสามารถติดต่อกับกิจกรรมอื่นๆ ได้ โดยสะดวก มีการเชื่อมโยงกลุ่มกิจกรรมได้ดี
- พื้นที่สีเขียวที่กำหนด จะช่วยให้ชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้นและสามารถป้องกันการขยายของกลุ่มกิจกรรมได้ดี
- ถนนที่ตัดเพิ่มเติมจะสามารถเชื่อมต่อกิจกรรมให้เป็นระบบขึ้นกว่าเดิม ซึ่งการแยกทางเดินเท้าและทางรถออกจากกัน เพื่อช่วยป้องกันและลดอุบัติเหตุให้ น้อยลง

ข้อเสีย

- การขยายตัวของกลุ่มที่อยู่อาศัยจะมีโอกาสเป็นไปได้น้อย
- พื้นที่บางส่วนจะถูกเวนคืนและจัดสรรที่ดิน รวมทั้งการจัดรูปที่ดินด้วย ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาที่นานในการพัฒนาและปรับปรุง
- แนวทางการเลือกนี้ เป็นการเปิดพื้นที่ศึกษามาก ซึ่งถ้าหากไม่มีการควบคุมคุณภาพที่ดี อาจจะทำให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมตามมา

6.2.3.2 แนวทางเลือกที่ 2

กำหนดให้ที่อยู่อาศัยกระจายตัวอยู่ทั่วพื้นที่ตามเดิม ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับกิจกรรมอื่นๆ ได้ทั่วไป ทางเดินเท้าและถนนในชุมชนยังคงเดิมไว้ ส่วนพื้นที่สีเขียวจะกระจายตามจุดต่างๆ ของชุมชนที่เป็นที่โล่ง ยังคงให้บ้านเรือนอยู่ติดริมชายหาด เพื่อให้มีพื้นที่สีเขียวหรือพื้นที่สาธารณะอยู่ติดกับที่อยู่อาศัย และการใช้ประโยชน์ที่ดินประกอบอื่นๆ มีการเปลี่ยนแปลงโดยให้พื้นที่พาณิชย์กรรมริมทางสู่ขนานมอเตอร์เวย์ และให้ศูนย์ราชการอยู่ใจกลางชุมชน แนวทางเลือกที่ 2 สามารถสรุปข้อดี – ข้อเสียได้ดังนี้

ข้อดี

- กลุ่มที่อยู่อาศัยที่กระจายตัว สามารถติดต่อกับกิจกรรมอื่นๆ ได้สะดวก
- พื้นที่สีเขียวที่อยู่บริเวณที่ว่างต่างๆ จะช่วยให้ชุมชนน่าอยู่ขึ้น

- หากการพัฒนาตามแนวทางเลือกนี้ การใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีการเปลี่ยนแปลงนี้ อาจจะทำให้กิจกรรมเป็นสัดส่วนขึ้น

ข้อเสีย

- ถนนเดิมในชุมชนยังถูกรุกล้ำและยังไม่เป็นระบบที่ดีหากยังคงทางสัญจรเดิมอยู่จะทำให้เกิดความแออัดและเกิดอันตราย
- เนื่องจากการกระจายตัวของกลุ่มกิจกรรมที่ไม่เป็นระบบ จะทำให้การควบคุมเป็นไปได้ยาก
- พื้นที่พาณิชย์กรรมที่มีการเปลี่ยนแปลง อาจจะทำให้ชุมชนนั้นแออัดยิ่งขึ้น เนื่องจากมีผู้ใช้พื้นที่กลางชุมชน ที่มีความเจริญมากยิ่งขึ้น
- บ้านเรือนที่อยู่ริมคลองเดิม จะทำให้ทัศนียภาพและสภาพแวดล้อมของชุมชนไม่น่ามอง

6.2.3.3 แนวทางเลือกที่ 3

กำหนดให้กลุ่มที่อยู่อาศัยแยกตัวออกไปจากพื้นที่พาณิชย์กรรม เป็นส่วนๆ แยกออกจากกันชัดเจน มี Open space ระหว่างกิจกรรม มีการตัดถนนใหม่โดยการพัฒนาทางเดินเท้าและทางถนนให้แยกออกจากกันคนละเส้นทางอย่างชัดเจน ส่วนพื้นที่โล่งว่างของชุมชนนั้น จะพัฒนาให้เป็นที่อยู่อาศัย เพื่อให้กระจายความแออัดของบ้านเรือนในชุมชนให้เบาบางลง และพื้นที่พาณิชย์กรรมอยู่ตามริมนถนน ซึ่งแนวทางเลือกที่ 3 สามารถสรุปข้อดี-ข้อเสียได้ดังนี้

ข้อดี

- พื้นที่ Open space จะสามารถช่วยลดความแออัดของพื้นที่ให้ลดลงได้
- ทางเดินใหม่จะช่วยแยกการเดินเท้าและถนนได้ชัดเจน
- แนวทางเลือกนี้ จะสามารถกำหนดให้กิจกรรมต่างๆ แยกออกจากกัน
- กิจกรรมการอยู่อาศัยของชุมชนดั้งเดิมแยกออกจากกันอย่างชัดเจนทำให้เกิด Private ของการอยู่อาศัย

ข้อเสีย

- ทางเดินเท้าและทางถนน เมื่อแยกออกจากกันจะทำให้ต้องใช้พื้นที่ทางสัญจรมากขึ้นและทำให้เกิดความสับสน

- พื้นที่ที่อยู่อาศัยที่กระจายตัว อาจจะควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินได้ยาก
- เมื่อพื้นที่โล่งถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่ที่อยู่อาศัย อาจจะทำให้การควบคุมพื้นที่ไม่ทั่วถึงและทำให้เกิดปัญหาตามมา
- และพื้นที่พาณิชยกรรมที่อยู่ตามริมถนนอ่อนนุชจะทำให้ปิดกันมุมมองที่สวยงามของชุมชน

ภาพที่ 6.1 แสดงการวิเคราะห์แนวทางการเลือกที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.1 แสดงเกณฑ์ในการคัดเลือกเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาที่เหมาะสม

ปัจจัย	แนวทางเลือก		
	1	2	3
1. ความสัมพันธ์กับกลุ่มกิจกรรมเดิม	A	A	A
2. ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มกิจกรรม	A	C	A
3. ความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในการพัฒนา	B	B	A
4. ไม่ก่อให้เกิดปัญหาการจราจร	A	A	D
5. ความสัมพันธ์กับโครงข่ายคมนาคม	B	A	A
6. สร้างโอกาสในการพัฒนาพื้นที่	C	C	B
7. ส่งเสริมและไม่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม	B	D	A
รวม	23	19	24

โดยที่ให้คะแนน A = 4 คะแนน C = 2 คะแนน
B = 3 คะแนน D = 1 คะแนน

จากตารางเปรียบเทียบเกณฑ์ในการคัดเลือก สรุปผลได้ว่า แนวทางเลือกที่ 3 มีความเหมาะสมที่สุด ในการนำไปวางผังและออกแบบในรายละเอียดต่อไป

โดยขั้นตอนที่ 3 นำเสนอแนวความคิด ในการออกแบบและวางผังพื้นที่ศึกษา ชุมชนชาวไทยใหม่เกาะสีเฮอร์

ก่อนที่จะถึงขั้นตอนการวางผังสำหรับโครงการปรับปรุงชุมชนชาวไทยใหม่เกาะสีเฮอร์ ได้กำหนดแนวความคิดบางประการที่จะนำไปใช้ในการออกแบบและวางผังพื้นที่ศึกษา ในรายละเอียดตามแนวความคิดมีดังนี้

6.2.4 แนวความคิดในการกำหนดพื้นที่เปิดโล่ง

พื้นที่เปิดโล่ง Space แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ Urban Space และ Open Space ซึ่งสามารถที่จะนำมาใช้เป็นแนวคิดในการออกแบบปรับปรุงที่อยู่อาศัยชาวไทยใหม่เกาะสีเฮอร์ดังนี้

1. พื้นที่เปิดโล่งภายในชุมชน Urban Space เป็นลักษณะของที่ว่างที่ถูกปิดล้อมด้วยอาคารหรือแนวของต้นไม้ มีรายละเอียดดังนี้

- กำหนดให้ในพื้นที่บางช่วงของถนนเป็นพื้นที่เปิดโล่งเพื่อลดความหนาแน่นของแต่ละช่วงอาคาร

- กำหนดให้เปิดโล่งพื้นที่ ประเภท Corridor Space ตามถนนสายต่างๆ ภายในพื้นที่โครงการ

- การเชื่อมต่อระหว่าง Corridor Space และ Urban Space ในพื้นที่ของช่วงอาคาร แต่ละช่วงเพื่อเปิดโอกาสสำหรับการเชื่อมโยงของแต่ละกิจกรรมอย่างเป็นระบบ

2. พื้นที่เปิดโล่ง Open Space คือลักษณะที่เปิดโล่งตามธรรมชาติโดยทั่วไป ซึ่งมีรายละเอียดในการพัฒนาดังนี้

- กำหนดให้พื้นที่ริมชายหาดอ่าวเกาะสีเฮอร์เป็นพื้นที่เปิดโล่ง ซึ่งจัดทำเป็นสวนสาธารณะระดับชุมชน (Community parks) โดยเป็นพื้นที่สีเขียว เพื่อป้องกันการขยายตัวของกิจกรรมสู่พื้นที่ริมชายหาด อีกทั้งยังสร้างสภาพแวดล้อมและทัศนียภาพที่ดีให้กับพื้นที่ศึกษา

- กำหนดให้มีพื้นที่เปิดโล่งบริเวณศูนย์กลางของพื้นที่ศึกษา 2 แห่งเพื่อส่งเสริมให้เกิดจุดรวมของกิจกรรมในพื้นที่

6.2.5 แนวความคิดในการกำหนดทางเดินเท้าและทางรถจักรยานยนต์

แนวความคิดในการกำหนดทางเดินเท้า กำหนดให้มีระบบทางเดินเท้าที่สามารถใช้เชื่อมต่อระหว่างแต่ละกิจกรรม ซึ่งทางเดินเท้าที่สามารถเข้าถึงชุมชนได้จากถนนเกาะสีเฮอร์แหลมตึกแก ซึ่งเป็นถนนสายหลักของพื้นที่ จากท่าเรือขึ้นสู่ทางเดินเท้าสามารถเชื่อมโยงไปยังพื้นที่ต่างๆ ของพื้นที่ศึกษาที่กำหนดไว้ นอกจากระบบทางเดินเท้าที่กำหนดไว้ ยังสามารถเดินเท้าไปตามทางเดินริมถนนในพื้นที่ของโครงการได้สะดวกอีกด้วย ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเดินทางด้วยเท้าในระบบของ Pedestrian Mall ซึ่งสามารถเสริมสร้างบรรยากาศในการเดินเท้าได้ด้วย

6.2.6 แนวความคิดในการกำหนดจินตภาพของพื้นที่

จากการคิดวิเคราะห์จินตภาพของพื้นที่ศึกษาทั้ง 5 องค์ประกอบ ของจินตภาพบางส่วนที่ยังไม่ชัดเจนและสมบูรณ์ ดังนั้นแนวความคิดในการกำหนดจินตภาพของพื้นที่ศึกษา จึงควรพิจารณาแก้ไขและปรับปรุงจินตภาพให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น โดยพิจารณาองค์ประกอบดังนี้

1. เส้นทาง (Path) กำหนดเส้นทางในระดับต่างๆ ดังนี้คือ

- เส้นทางเลือก ได้แก่ ถนนทางคู่ขนานมอเตอร์เวย์

- เส้นทางรอง ได้แก่ ถนนเข้าสู่ชุมชน, คลองบางประเวศบุรีรัมย์เส้นทางรถไฟสายตะวันออก

- เส้นทางย่อย ได้แก่ ทางเดินเท้า, ทางรถจักรยานยนต์ ที่ใช้เชื่อมต่อระหว่างเส้นทางรองต่างๆ โดยเฉพาะให้ทางเดินเท้า เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างกิจกรรมและพื้นที่เปิดโล่ง(พื้นที่สีเขียว) เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์กันกับกลุ่มกิจกรรม

2. ขอบเขต (Edge)

กำหนดให้แนวขอบเขตของพื้นที่ศึกษา คือ ทางทิศตะวันตกเป็นแนวของแหลมตุ๊กแก, ทิศเหนือ ติดต่อกับคลองเล็กๆซึ่งเป็นป่าชายเลน, ทิศใต้ ริมชายหาดอ่าวเกาะสีเฮอร์, ทิศตะวันออกเป็นแหลมพิบผ้า

3. ย่าน (District)

การกำหนดย่านตามระบบจินตภาพของพื้นที่ศึกษา ที่มีความสอดคล้องกับการกำหนดกลุ่มกิจกรรมอยู่แล้ว โดยได้กำหนดให้เป็นย่านของกิจกรรมหลักๆ ในพื้นที่อยู่ 3 บริเวณ ได้แก่ย่านที่อยู่อาศัย, ย่านพาณิชยกรรม, ย่านสถานที่ราชการ

4. ศูนย์รวมกิจกรรม (Node)

มีลักษณะคล้ายกับย่าน โดยมีข้อแตกต่างในการเป็นที่รวมกิจกรรมได้แก่สวนสาธารณะ, ลานกีฬา, โรงเรียน

5. จุดหมายตา (Landmark)

เนื่องจากบริเวณพื้นที่ศึกษานั้น เป็นที่อยู่อาศัยโดยส่วนใหญ่และในอนาคตจะพัฒนาศูนย์ชุมชนใหม่ การกำหนดภูมิสัญลักษณ์จึงต้องกำหนดให้สอดคล้องกับกลุ่มกิจกรรม โดยมีแนวความคิดดังนี้ กำหนดให้มีจุดหมายตา (Landmark) ที่สำคัญของพื้นที่จะอยู่บริเวณที่เป็นส่วนสาธารณะของพื้นที่ศึกษาซึ่งเป็นที่เปิดโล่ง สามารถใช้เป็นที่ยหมายตาได้

6.2.7 แนวความคิดในการออกแบบระบบการเข้าถึง

ในการออกแบบระบบการเข้าถึงของพื้นที่โครงการ จะแบ่งได้ออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การเข้าถึงจากภายนอกพื้นที่และการเข้าถึงจากภายในพื้นที่ มีรายละเอียดดังนี้

การเข้าถึงจากภายนอกพื้นที่

จะแบ่งการเข้าถึงพื้นที่ด้วย 2 ระบบ คือกำหนดให้แบ่งเป็นทางเดินเท้าและทางรถจักรยาน โดยแยกการใช้สอยออกจากกัน แต่ทางก็ยังคงขนานไปด้วยกันเพื่อความสะดวกและตัดถนนใหม่เพิ่ม เพื่อสามารถเชื่อมโยงกิจกรรมและคนในชุมชนให้เข้าถึงกันได้ดี

6.2.8 แนวความคิดในการจัดรูปที่ดิน, การเวนคืนที่ดิน, การจัดสรรที่ดินของชุมชนบางส่วน

เนื่องจากที่ดินในชุมชนมีการใช้ประโยชน์ที่ดิน ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพบางส่วน ดังนั้นจึงได้นำแนวทางทฤษฎีการจัดรูป การเวนคืนและการจัดสรรที่ดินมาใช้ในการพัฒนาที่ดินของชุมชน โดยมีพื้นที่ที่ต้องปรับปรุงดังนี้

6.2.8.1 พื้นที่บริเวณริมหาอ่าวเกาะสีเฮอร์ ที่เป็นบ้านเรือนของคนในชุมชน ซึ่งบ้านเรือนที่อยู่อาศัยนั้นมีการรुक้าพื้นที่สาธารณะ คือ ริมชายหาด ดังนั้นในการพัฒนาและปรับปรุงจึงได้นำแนวความคิดในการจัดรูปที่ดินมาใช้ โดยมีแนวทางการจัดรูปคือให้พื้นที่บ้านที่อยู่ริมชายหาดได้แบ่งพื้นที่บางส่วนเพื่อให้เป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์แก่ชุมชน คือให้เป็นพื้นที่สีเขียวและทางเดินเท้า เพื่อให้ชุมชนการสัญจรที่สะดวกมีทัศนียภาพที่สวยงามขึ้นและป้องกันการขยายตัวของชุมชนในอนาคต ซึ่งวิธีที่กล่าวมานั้นมีระยะเวลาค่อนข้างนานในการปฏิบัติงาน เพราะการจัดรูปที่ดินต้องได้รับการยินยอมจากเจ้าของที่ดิน

6.2.8.2 พื้นที่บริเวณที่จะเป็นพื้นที่สาธารณะ เช่น ศูนย์รวมกิจกรรมหรือถนนที่ตัดเพิ่มใหม่ ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของคนในชุมชนอีกเช่นกัน ดังนั้นในการพัฒนาปรับปรุง จึงได้นำแนวความคิดในการเวนคืนที่ดินและการจัดสรรที่ดินมาใช้ร่วมกันดังนี้ บ้านที่พักอาศัยที่อยู่ในเขตที่จะตัดถนนใหม่หรือเป็นพื้นที่สาธารณะจะเวนคืนที่ดินโดยภาครัฐ ซึ่งภาครัฐจะเข้ามาจัดการกับพื้นที่นั้นๆ แต่ไม่ได้จ่ายค่าทดแทนเป็นเงิน เพียงแต่นำแนวความคิดการจัดสรรที่ดินมาประกอบคือ รัฐจะเข้ามาพัฒนาที่ดินของเอกชน โดยรวมพื้นที่ให้ได้ตามที่กำหนดแล้วแบ่งพื้นที่และจัดพื้นที่ให้ใหม่ โดยที่ไม่มีสาธารณูปโภคเข้าถึงเช่นกัน

6.2.9 แนวความคิดในการออกแบบรูปลักษณะของอาคารภายนอก

ปัจจุบันสภาพปัญหาความอ่อนแอของระบบนิเวศ ของเมืองต่างๆ ในประเทศ ซึ่งเป็นผลพวงด้านหนึ่งจากการเติบโตของเมืองที่ไร้ระเบียบอีกด้านหนึ่งเกิดจากการพัฒนาเศรษฐกิจในอดีต ที่นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดหาและใช้ทรัพยากรธรรมชาติในกระบวนการผลิตและรูปแบบของการบริโภคที่ไม่เหมาะสม ทำให้ทรัพยากรอันจำกัดของประเทศและสิ่งแวดล้อมถูกใช้สอยและทำลายเสื่อมสภาพทั้งปริมาณและคุณภาพจนเกือบหมดศักยภาพที่จะฟื้นฟูขึ้นมาใหม่ ในศตวรรษที่ 21 ประเทศไทย (เช่นเดียวกับหลายๆ ประเทศ) เริ่มให้ความสำคัญกับแนวทางการพัฒนาเมืองแนวใหม่ คือการพัฒนาเมืองใหม่ให้น่าอยู่อย่างยั่งยืนอันเป็นแนวนโยบายเชิงยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาพื้นที่เมือง เพราะการพัฒนาในแนวทางนี้จะต้องมีการดำเนินงานที่ประสานและสนับสนุนสอดคล้องซึ่งกันและกันในหลายๆ

ด้านและหลายสาขาพร้อมๆ กันอย่างมีระบบเป็นเชิงองค์รวม (Holistic Approach) คือ กระบวนการพัฒนาที่มีการวางกรอบวิสัยทัศน์และแนวทางพัฒนาที่สอดคล้องต้องกัน ทั้งในด้าน ประชากรทรัพยากร สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและสภาพแวดล้อมอื่นๆ ทางกายภาพที่สร้างขึ้น (Built Environment) ทรัพยากรด้านศิลปวัฒนธรรม ความรู้และวิทยาการสมัยใหม่ สนับสนุน กระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรที่สร้างทดแทนใหม่ได้และมีการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมที่ เหมาะสม เสริมสร้างจิตวิญญาณและคุณค่าของเมือง ด้วยการให้ความสำคัญต่อการดำรงรักษา ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเข้าร่วมใน กระบวนการพัฒนา เพื่อยกระดับศักยภาพของตนเองและเป็นภูมิคุ้มกันแรงกดดันของการ เปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เป็นผลของการจัดระเบียบใหม่ของโลกการค้าและเทคโนโลยี โดยมีกรอบกล ยุทธ์เพื่อไปสู่ความเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนสำหรับประเทศไทย

ลักษณะสำคัญของศูนย์ชุมชนใหม่ นั้นจะถูกผสมผสานอยู่ในเรื่องราวต่างๆ 5 ด้าน ด้วยกันกล่าวคือ

1. ด้านสังคม

- ประชาชนได้รับการศึกษา รู้เท่าทันข่าวสาร
- มีบริการด้านสุขภาพและบริการที่จำเป็นอย่างพอเพียงและสะดวก
- มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- มีคดีอาชญากรรม ยาเสพติดจำนวนน้อย
- ทุกคน ทุกฝ่ายในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมือง
- สิทธิของประชาชนได้รับการคุ้มครอง

2. ด้านสิ่งแวดล้อม

- สามารถควบคุมของเสียในดิน น้ำและในอากาศได้ และต้องไม่มีมลพิษ ทางเสียงที่ส่งผลกระทบต่อประชากรในพื้นที่
- ประชาชนมีที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐานและราคาไม่แพง

3. ด้านเศรษฐกิจ

- บรรยากาศที่ดีสำหรับการทำมาค้าขายและการลงทุน
- ค่าครองชีพไม่แพงและประชาชนมีงานทำ

4. ด้านกายภาพ

- เป็นเมืองที่มีระเบียบ มีการจัดสรรการใช้ที่ดินที่เหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มีบริการของภาครัฐ เช่น น้ำ ไฟ ถนน โทรศัพท์ อย่างเพียงพอต่อความต้องการ
- มีการเดินทางขนส่งที่สะดวกปลอดภัย และไม่สิ้นเปลือง
- มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- มีระบบบำบัดน้ำเสียและการกำจัดขยะอย่างเหมาะสม

5. ด้านการบริการจัดการ

- มีความโปร่งใสและยุติธรรม
- มีประสิทธิภาพและยึดผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก
- ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาทุกๆ ขั้นตอน

6.2.10 แนวความคิดในการจัดสวนสาธารณะ

โดยใช้แนวความคิดการจัดสวนสาธารณะ แบบ Small Park Design ซึ่งเป็นสวนสาธารณะ ที่มีพื้นที่ขนาดเล็กหรือมีพื้นที่น้อย มีลักษณะเป็นส่วนหย่อม ที่เน้นการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพสำหรับคนในชุมชนเข้ามาใช้พื้นที่ในการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน

องค์ประกอบของสวน มีดังนี้

1. สนามเด็กเล่น
2. สระน้ำ
3. พื้นที่ปิกนิก
4. พื้นที่สวนหย่อม
5. พื้นที่ใช้อุปกรณ์ช่วยออกกำลังกาย

โดยแบ่งอุปกรณ์ช่วยออกกำลังกาย

1. ช่วงล่าง
 - ส่วนข้อเท้า
 - ส่วนหัวเข่า
 - ส่วนต้นขา
2. ช่วงบน
 - ส่วนสะโพก
 - ส่วนเอว
 - ส่วนหน้าท้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนช่วงอก
- ส่วนไหล่
- ส่วนแขน

โดยจะมีพื้นที่เพื่อนั่งพักระหว่างทางด้วย และปัจจุบันสนับสนุนให้มีสวนผักของชุมชน โดยจะให้มีการปลูกพืชผักสวนครัวไว้หน้าบ้านของตนเองและให้แต่ละบ้านมีส่วนร่วมช่วยกันในการดูแลรักษา

6.3 สรุปภาพรวมการออกแบบ

จากการกำหนดแนวความคิดในการออกแบบกลุ่มกิจกรรมและพื้นที่องค์ประกอบการออกแบบด้านต่างๆ นำมารวมเป็นความคิดรวบยอด เพื่อจัดทำผังออกแบบในลักษณะ 3 มิติ ให้พื้นที่ศึกษามีความเป็นไปได้ที่จะตอบสนองต่อนโยบาย วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ โดยมีความเหมาะสม ตามหลักการออกแบบและวางผังชุมชน

6.4 แนวทางการดำเนินการตามแผนและผัง

การนำแผนและผังไปปฏิบัติ เป็นขั้นตอนที่สำคัญสุดท้ายของกระบวนการวางผัง-ออกแบบชุมชนเมือง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไปได้มีความต่อเนื่องและให้ผลตอบแทนที่เป็นประโยชน์ต่อทั้งทางภาครัฐและเอกชน แนวความคิดดังกล่าวจะต้องอยู่ภายใต้กรอบของการออกแบบเพื่อสาธารณะประโยชน์ คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและส่วนรวม ไม่ว่าจะเป็นโครงการของทางภาครัฐ เอกชนหรือชุมชน โดยให้สอดคล้องกับนโยบาย เศรษฐกิจ สังคมและกายภาพ

ในส่วนของการศึกษาเพื่อพัฒนาศูนย์ชุมชนใหม่ ชุมชนวัดสังฆราชาณี ได้กำหนดแนวความคิดนำเสนอกลยุทธการนำแผนและนำไปปฏิบัติไว้ 3 องค์ประกอบดังนี้

6.4.1 วาระในการพัฒนา

จากการกำหนดเป้าหมายด้านระยะเวลาในการพัฒนา ตามโครงการที่วางผังและออกแบบไว้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับช่วงเวลาในการพัฒนา โดยกำหนดช่วงเวลาในการพัฒนาออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

6.4.1.1 การพัฒนาช่วงที่ 1

การพัฒนาจะเริ่มจากการกำหนดพื้นที่ในส่วนที่ต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาโดยคำนึงถึงพื้นที่ที่ต้องรื้อถอนจากพื้นที่ในชุมชนบางส่วน เช่น บ้านเรือนที่มีการรुक้าถนและพื้นที่ในส่วนที่เป็นพื้นที่สาธารณะ ซึ่งมีแนวทางในการปฏิบัติ คือ จัดสรรพื้นที่โล่ง โดยสร้างอาคารที่พักอาศัยขึ้นใหม่เพื่อรองรับประชากรที่จะย้ายเข้ามาอยู่ในพื้นที่บริเวณนี้ และในส่วนที่เป็นบริเวณ

อาคารริมชายหาดที่มีการรुक้ำพื้นที่จะมีการรื้อถอนหรือเสียสละพื้นที่ของตบบางส่วน เพื่อให้พื้นที่ของถนนทางเดินมีเพิ่มขึ้น ส่วนผู้ที่ย้ายที่อยู่กับจะมีสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่ครบครันมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยแลกเปลี่ยนกับส่วนที่เสียไป

6.4.1.2 การพัฒนาช่วงที่ 2

การพัฒนาในลำดับต่อไปคือทำการรื้อย้ายอาคารที่มีการรुक้ำถนน และพื้นที่สาธารณะ เพื่อทำการปรับระดับและสร้างโครงข่ายการคมนาคมในชุมชนใหม่ และทำการปรับปรุงกลุ่มกิจกรรมในชุมชน เริ่มจากจัดทำศูนย์รวมกิจกรรมทั้งลานธรรมะ ปรับปรุงศาลาทำเรือ จัดพื้นที่ส่วนกลางให้เป็นลานกิจกรรมกลางชุมชน, ปรับปรุงพื้นที่โล่งให้เป็นแหล่งพำนักชมธรรมชาติของชุมชน

6.4.1.3 การพัฒนาช่วงที่ 3

หลังจากที่ทำการปรับพื้นที่ว่าง ด้านหลังของชุมชนและอาคารที่รुक้ำพื้นที่แล้ว ก็จะพัฒนาพื้นที่ส่วนที่เป็นพื้นที่ที่ก่อก่อนหน้าเป็นสวนสาธารณะที่เชื่อมต่อกับสถานีรถไฟที่จะเกิดขึ้นใหม่ โดยแบ่งงานออกเป็นส่วนย่อยๆ เช่น สวนออกกำลังกาย, สวนหย่อม, สนามเด็กเล่น, พื้นที่ริมชายหาดอ่าวเกาะสีเฮอร์ตลอดแนวชายหาดในพื้นที่ศึกษา

6.4.2 มาตรการในการพัฒนา

การออกแบบและวางผังชุมชนเมืองในจังหวัดภูเก็ต จำเป็นจะต้องมีเครื่องมือหรือมาตรการต่างๆ เป็นส่วนประกอบในการนำผังไปปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยมีพระราชบัญญัติผังเมืองรวม พ.ศ.2518 (ปรับปรุงครั้งที่ 1) สำนักผังเมือง จังหวัดภูเก็ต เป็นเครื่องมือหลักในการนำผังไปปฏิบัติโดยมีกฎหมายหรือพระราชบัญญัติอื่นๆ เป็นส่วนประกอบมาตราและข้อกำหนดในการพัฒนาชุมชนใหม่ ชุมชนชาวไทยใหม่เกาะสีเฮอร์ มีองค์ประกอบที่สำคัญแบ่งได้ดังนี้

6.4.2.1 กฎหมายเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายและการวางแผนในระดับชาติ ประกอบด้วย

- พระราชบัญญัติพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ.2521
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
- พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ.2522

6.4.2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการใช้ที่ดิน ประกอบด้วย

- ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518
- พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522
- พระราชบัญญัติจัดสรรที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.2535
- พระราชบัญญัติการจตุรูปที่ดิน

6.4.2.3 การร่างข้อกำหนดเกี่ยวกับการควบคุมเขตการใช้ที่ดินตามกรอบของข้อกำหนดการใช้ที่ดินที่เสนอแนะ โดยนำกรอบของข้อกำหนดที่เสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน เพื่อออกข้อกำหนดในการใช้ที่ดินและการใช้อาคารที่ควรจัดทำในรายละเอียด ได้แก่

- อัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมต่อพื้นที่ดิน (Floor Area Ratio : FAR.)
- ขอบเขตการใช้ที่ดินต่างๆ
- อัตราส่วนพื้นที่โล่ง (Open Space Ratio : OSR.)
 - การกำหนดเขตถอยร่น (Restriction Zone) ที่เหมาะสมจากริมฝั่งคลองประเวศบุรีรมย์, และคลองสองต้นนุ่น
 - การกำหนดขนาดอาคารและความสูงของอาคาร

6.4.3 องค์การบริหารในการพัฒนา

ในการนำแผนและผังไปปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ ส่วนที่สำคัญอีกส่วนหนึ่ง คือ องค์กรในการพัฒนา โดยทั่วๆ ไป แล้วชุมชนเมืองต่างๆ จะมีหน่วยงานของท้องถิ่นที่เป็นองค์กรของทางภาครัฐซึ่งได้แก่ สำนักผังเมือง เป็นองค์ประกอบในการจัดการหรือควบคุมให้เป็นไปตามผังเมืองรวม จังหวัดภูเก็ต

บทที่ 7

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

7.1 สรุปสาระสำคัญของการศึกษา

การศึกษาโครงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยชาวไทยใหม่ สามารถสรุปสาระสำคัญตามกระบวนการศึกษา ซึ่งแบ่งเป็นหัวข้อต่างๆ ได้ดังนี้ การศึกษาข้อมูลระดับจังหวัดภูเก็ต, ระดับเกาะสิเหร่ และระดับชุมชนชาวไทยใหม่ ซึ่งการศึกษาในแต่ละส่วนจะศึกษาในด้านของเศรษฐกิจ สังคมกายภาพ รวมทั้งนโยบายการพัฒนาต่างๆ ทั้งของทางภาครัฐและเอกชน ที่มีผลต่อการพัฒนาพื้นที่ศึกษาในอนาคต การศึกษาถึงศักยภาพตลอดจนข้อจำกัดของสภาพพื้นที่ วิเคราะห์และนำมาสรุปบทบาทที่สำคัญ เพื่อการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาพร้อมข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ วิเคราะห์และดำเนินการออกแบบวางผังรวมถึงการนำเสนอกลยุทธ์ในการนำแผนและผังไปปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

จังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองที่มีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว มีประชากรอาศัยอยู่กันอย่างหนาแน่น พร้อมด้วยระบบโครงข่ายคมนาคมที่มีความสะดวกสามารถเชื่อมโยงกับพื้นที่ต่างๆ ให้เข้าถึงได้โดยสะดวก เศรษฐกิจการท่องเที่ยวที่ส่งเสริมให้จังหวัดภูเก็ตมีประชากรอพยพเข้าสู่ตัวเมืองมาก ส่งผลให้เกิดความแออัดในเมืองที่มีความเจริญแล้ว ชุมชนแออัดมีอัตราเพิ่มขึ้นและประสบกับปัญหาต่างๆ ดังนั้นทางภาครัฐได้มีนโยบายการพัฒนาชุมชนในเมืองให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นโดยส่งเสริมให้เป็นชุมชนเมืองนำอยู่ ตามนโยบายของจังหวัดภูเก็ตและสำนักผังเมืองจังหวัดภูเก็ต ที่เน้นให้ประชากรในเมืองมีความเป็นอยู่ที่ถูกสุขลักษณะ สามารถพึ่งพาตนเองได้โดยไม่สร้างปัญหาให้กับพื้นที่ของตน

เกาะสิเหร่เป็นเกาะที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทพื้นที่เกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ และชุมชนในเกาะสิเหร่ส่วนใหญ่เป็นชุมชนที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย และมีปัญหาภายในชุมชน ที่เป็นปัญหาหลักของชุมชน การคมนาคมเข้าถึงชุมชนการก่ออาชญากรรมและปัญหายาเสพติด ซึ่งชุมชนชาวไทยใหม่ ก็เป็นอีกชุมชนหนึ่งที่มีศักยภาพในตัวชุมชนเองแต่ขาดการส่งเสริมและพัฒนา

ให้เจริญขึ้น จึงส่งผลให้ชุมชนเกิดความเชื่อมโยง ชาติการดูแลเอาใจใส่ที่ดี บทบาทและ ศักยภาพของชุมชนลดน้อยลง ดังนั้นจึงควรมีการปรับปรุงและพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้นให้เป็น ศูนย์ ชุมชนชาวไทยใหม่เพื่อรองรับการขยายตัวในอนาคต โดยเน้นทางด้านการปรับปรุงฟื้นฟูแหล่ง ประวัติศาสตร์และเอกลักษณ์ของชุมชน รวมถึงสภาพธรรมชาติของพื้นที่ริมชายหาดอ่าวเกาะสี เพร่ ที่มีความสำคัญอย่างมาก ซึ่งการปรับปรุงและพัฒนาจะมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาชุมชน แออัดได้ ดังเช่น แนวความคิดการจัดรูปที่ดิน การแบ่งเป็นที่ดินเพื่อสาธารณะประโยชน์ การ จัดสร้างที่อยู่อาศัยใหม่ในที่ดินเดิม การปรับปรุงด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมการ ท่องเที่ยวของชุมชนให้เกิดรายได้ภายในชุมชนขึ้น พื้นที่ศึกษามีพื้นที่ประมาณ 920 ไร่ มีการใช้ ประโยชน์ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยมากที่สุด ซึ่งเป็นปัจจัยหลักของชุมชนรองลงมาเป็นการใช้ ประโยชน์ที่ดินประเภทนันทนาการ ที่ช่วยส่งเสริมให้สภาพเศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น ประชากรมี รายได้ที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทสถาบันราชการ ที่ในอนาคตอาจจะเป็น ศูนย์กลางของการปกครองในระดับเขตและบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง

จากการศึกษาบทบาทของพื้นที่ได้นำมากำหนดกิจกรรมของพื้นที่ศึกษาโดยมีกลุ่ม กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มที่อยู่อาศัย กลุ่มศูนย์รวมกิจกรรมในชุมชน เช่น ตลาด วัด สวนสาธารณะ โรงเรียน สำนักงาน สถานีตำรวจ โรงพยาบาล ศูนย์แสดงสินค้า OTOP

ในการวางแนวทางการพัฒนา โดยได้นำผลการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน นโยบาย และเป้าหมายของการพัฒนา รวมทั้งความต้องการพื้นที่ของกิจกรรมต่างๆ นำมาสรุปร่วมกับ แนวความคิดในการออกแบบและการวางผัง โดยได้แนวความคิดในการพัฒนา ประกอบด้วย แนวความคิดในการวางผังชุมชนใหม่ แนวความคิดในการกำหนดพื้นที่เปิดโล่ง แนวความคิดใน การกำหนดทางเดินเท้าและทางรถจักรยานยนต์, แนวความคิดในการกำหนดจินตภาพของพื้นที่, แนวความคิดในการออกแบบระบบการเข้าถึง, แนวความคิดในการออกแบบรูปลักษณะของอาคาร ภายนอก และแนวความคิดในการจัดสวนสาธารณะ, แนวความคิดในการออกแบบรูปลักษณะของ อาคารภายนอก และแนวความคิดในการจัดสวนสาธารณะ โดยนำแนวความคิดต่างๆ มา ประกอบเพื่อสรุปเป็นผลของการออกแบบวางผังชุมชนลาดกระบังใหม่ โดยผลการออกแบบและ การวางผังจะถูกแบ่งการปฏิบัติงานออกเป็น 3 วาระการพัฒนา โดยการพัฒนาทั้งหมดจะมี มาตรการและข้อบังคับต่างๆ ในการออกแบบพัฒนา โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างทางภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้เป็นชุมชนชาวไทยใหม่ที่สมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

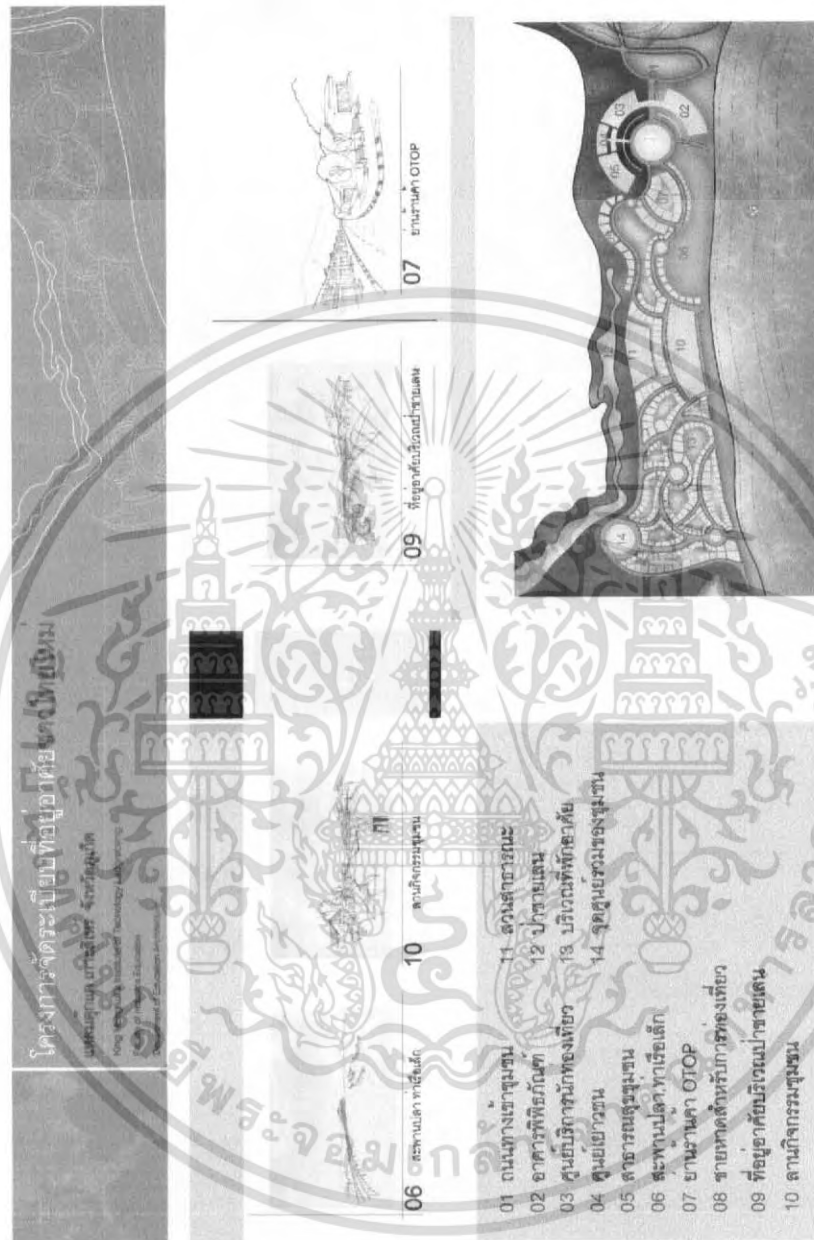
7.2 ข้อเสนอแนะ

สำหรับการศึกษาโครงการพัฒนาและจัดทำผัง ชุมชนชาวไทยใหม่ ผู้ศึกษาได้ศึกษาได้ศึกษาทั้งในส่วนของการทางด้านข้อมูลและการออกแบบซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติ แต่บางส่วนของด้านการศึกษาข้อมูลที่ไม่ได้เป็นส่วนสำคัญของโครงการมากนัก จึงเป็นการศึกษาและนำเสนอเพียงขั้นต้นเท่านั้น ดังนั้นหากมีการศึกษาถึงรายละเอียดเพิ่มเติมในเรื่องของข้อมูลให้ลงลึกถึงรายละเอียดต่างๆ ก็จะทำให้โครงการมีความสมบูรณ์ในภาคข้อมูลมากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจจะนำไปสู่แนวความคิดและทฤษฎีใหม่ในอนาคต

7.3 สรุปภาพรวมในการออกแบบ

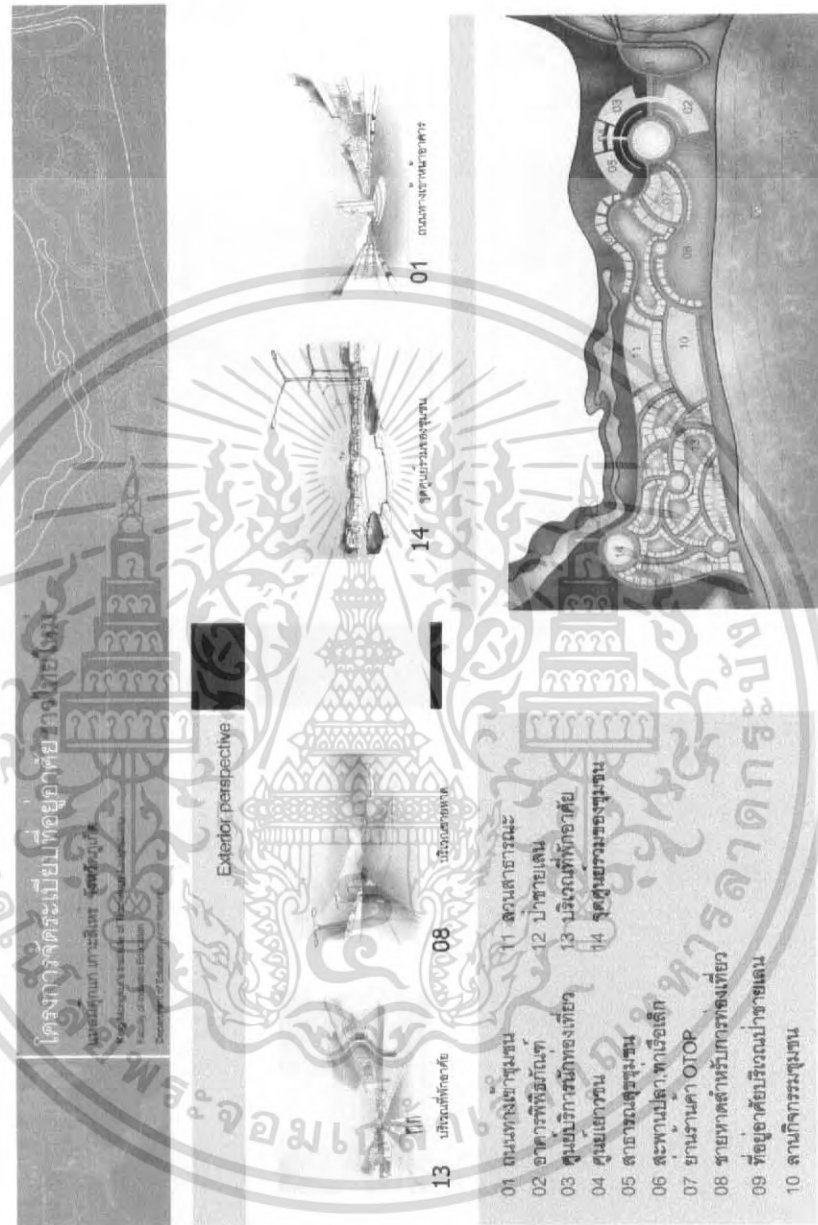

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

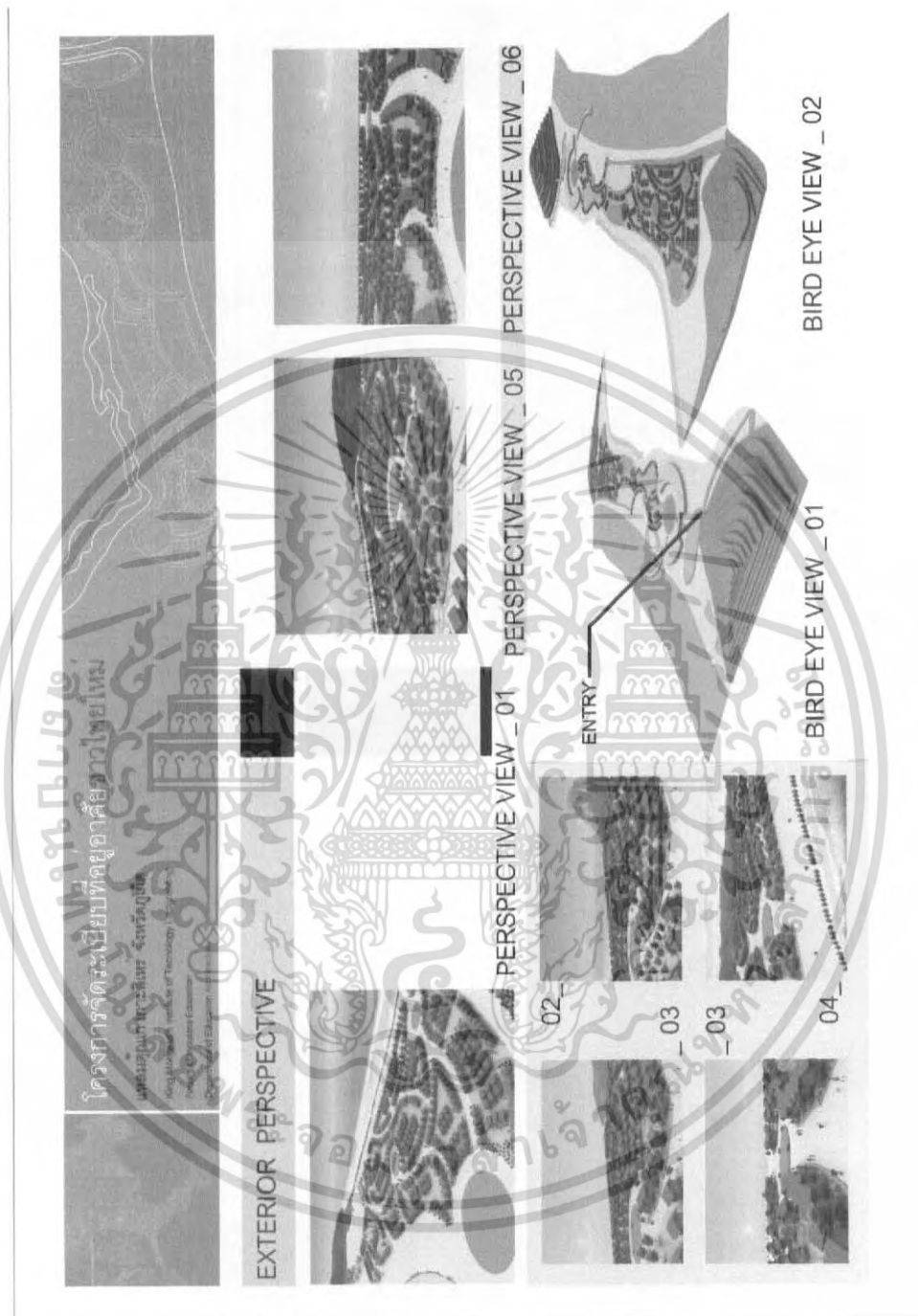
ภาพที่ 7.2 แสดงแบบทัศนียภาพตามจุดต่างๆของผัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

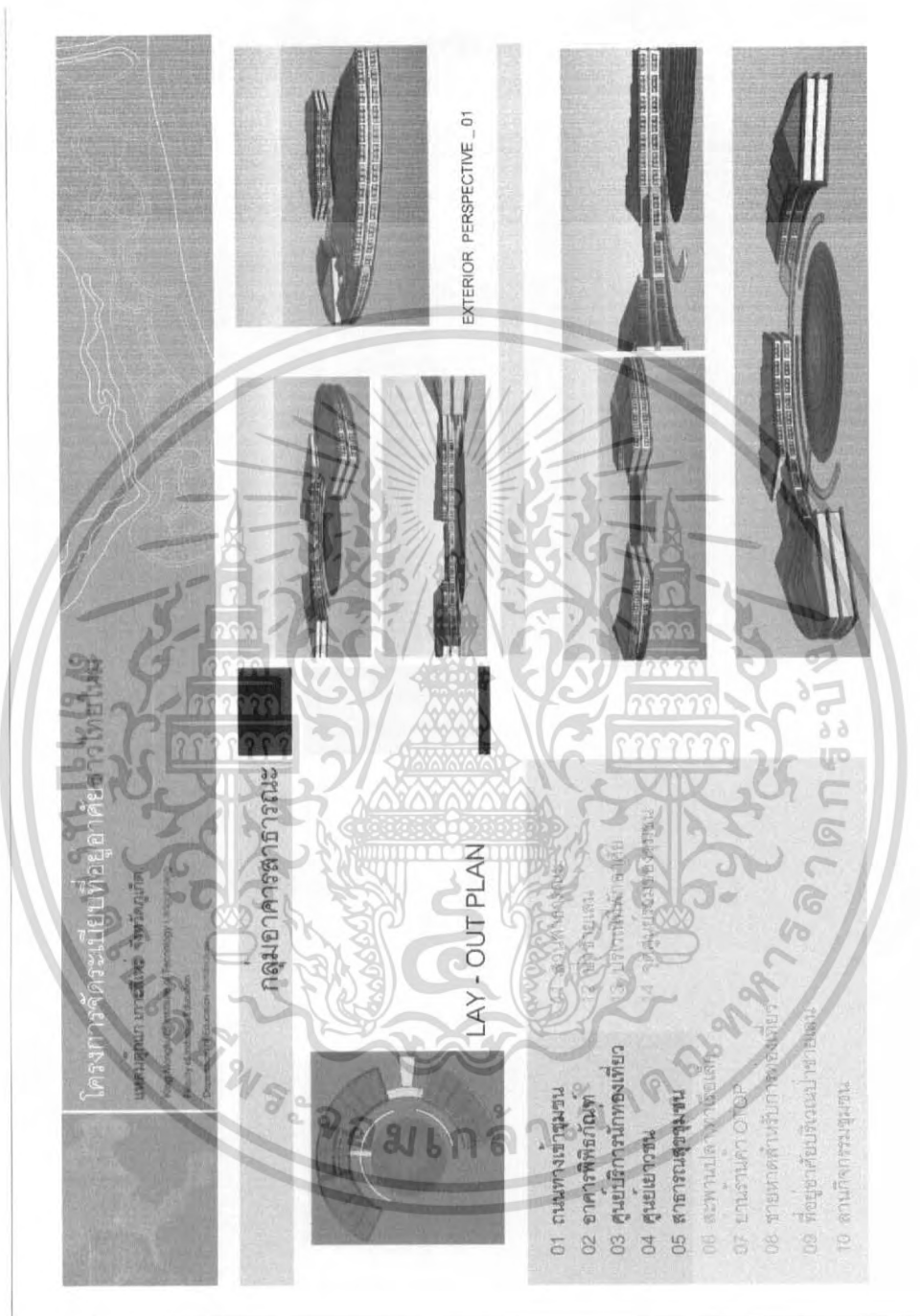
ภาพที่ 7.3 แสดงแบบทัศนียภาพตามจุดต่างๆของผัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 7.4 แสดงแบบทัศนียภาพโดยรวมของผัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 7.5 แสดงแบบเสนอแนะอาคารสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

การเคหะแห่งชาติ , สำนักงาน. โครงการจัดทำแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยระดับเมือง 4 จังหวัดนำร่อง ,
กรุงเทพฯ:สำนักงานการเคหะแห่งชาติ,กระทรวงมหาดไทย,2548 (อัดสำเนา)

คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) , ม.ป.ท.,2545

คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ , สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) , ม.ป.ท.,2545

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม, สำนักงาน. ชาติพันธุ์และมายาคติ.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุ (ร.ส.พ.), 2546

นฤมล อรุโณทัย. ชีวิตพวกเราชาวอุรากล่าวัย แหลมตึกแก เกาะสีเฮอร์ ภูเก็ต. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549

อมร ทวีศักดิ์. ภาษาชาวเล = Urak Lawoi'. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ปิ่นเกล้าการพิมพ์, 2529.

CUSRI. อุรากล่าวัย (Urak Lawoi). 2544. WWW.CUSRI.CHULA.AC.TH.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้